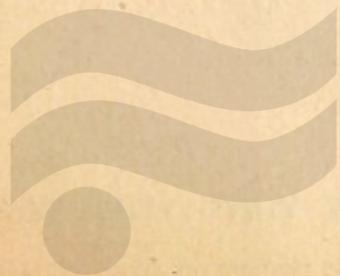


Láří 1970

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

P.Pietro Ovečka, S.J.

Via dei Penitenzieri 20

Settembre

1970

ceca

- | | | |
|----|---------------------|--|
| 1 | P.Feřt - M.Turek | 14' Notizie dal mondo cattolico |
| 2 | P.Feřt M.Turek | Udienza Generale - Intenzione missio- |
| 3 | M.Turek | naria dell'Ap.d.Preh.
Maometto e l'islam - Notizie |
| 4 | P.Feřt - M.Turek | Programma per i malati - Pio X |
| 5 | T.Špidlík | La retta intenzione - Virtù cristiane |
| 6 | P.Feřt M.Turek | Attualità Vaticane |
| 7 | P.Feřt M.Turek | François Mauriac |
| 8 | P.Feřt M.Turek | Chiesa nel mondo - Attualità e notizie |
| 9 | P.Feřt M.Turek | Chiesa nel Congo - Conferenza di Mons.
Pignedoli a Dublino |
| 10 | M.Turek | L'induismo - Gandhi |
| 11 | M.Turek - J.Palacký | Programma per i giovani - Gli hippi |
| 12 | T.Špidlík | La veracità - Virtù cristiane |
| 13 | P.Feřt | Omelia |
| 13 | P.Feřt M.Turek | Attualità Vaticane - P.Arrupe a Trípoli |
| 14 | Don Vrána P.Ovečka | Necessità della Luce - A.Solzenycin /1/ |
| 15 | P.Feřt M.Turek | Attualità religiose - Paolo VI
per il congresso dei tomisti |
| 16 | P.Ovečka | Chiesa in Australia - S.Ludmila |
| 17 | M.Turek | Confucio e la sua dottrina |

- 18 P.Feřt M.Turek Trasmissione per i malati
 19 T.Špdilík La pietà - Virtù cristiane
 20 P.Ovečka 20 Settembre 1970 a Roma
 21 Don Vrána P.Ovečka Necessità della luce - A.Solzenicyn/2/
 22 M.Turek P.Feřt Notizie dal mondo cattolico -
 23 P.Ovečka Dialogo tra i cattolici e musulmani
 24 M.Turek Santa Teresa d'Avilla - Dottore della Chiesa
 25 P.Ovečka Lao Tse e taoismo
 26 M.Turek P.Feřt Dio esiste - Io l'ho incontrato
 27 P.Ovečka Santa Teresa d'Avilla
 28 P.Ovečka S.Tereza d'Avilla è Dottore della Chiesa
 29 P.Feřt Nella vigilia della festa di S.Venceslao
 30 M.Turek P.Feřt La festa di S.Venceslao a Roma
 29 P.Feřt Notizie dal Vaticano e dal mondo cattolico
 30 M.Turek P.Feřt La gioventù e le missioni
 Notizie

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Milí přátelé, dnes jsme pro vás připravili zvláštní zpravodajský pořad z katolického světa.

Z Vatikánu: Sv. Otec přijal v úterý dopoledne v nástupní audienci nového velvyslance africké republiky Zambie u sv. Stolice, pana Petra Wilfreda Matoku, který mu odevzdal své pověřovací listiny. Ve svém projevu Pavel VI. zdůraznil mírumilovné a bratrské soužití mezi lidmi a nutnost, aby spolu s hmotným rozvojem se člověk vyvíjel i vnitřně a duchovně směrem k Bohu.

Kard. státní sekretář Villot vyjádřil telegraficky rodině François Mauriaca zármutek sv. Otce nad úmrtím tohoto význačného spisovatele. Vyslovuje se v něm s úctou o jeho díle, jež dosvědčuje hlubokou víru zemřelého. Podobný soustrastný telegram zaslal i substitut státního sekretariátu, mons. Benelli.

K této zprávě připojujeme dnes alespoň tuto stručnou poznámku. *(fb.2)*

Z Itálie: V Perugii skončil v pondělí první národní sjezd Federace italských křesťanských universitních studentů. Delegáti se usnesli na třech nutných předpokladech pro zlepšení své práce: prohloubit smysl pro osobní spoluzodpovědnost, jak to dnes vyžaduje církev, uvědomit si závazky vyplývající ze života v typickém universitním ovzduší a konečně zahájit v malých skupinách práci pro vytvoření pastorace v tomto prostředí.

Ze Spojených Států: V pondělí večer přistál na newyorském letišti 79letý americký misionářský biskup James Edward Walsh, který byl 12 let vězněn v komunistické Číně. Svou vlast neviděl 20 let. Přivítali ho newyorský arcibiskup kard. Cook, starosta John Lindsay a mnoho dalších církevních a veřejných osobností.

Mezi černochy ve Spojených Státech je v současné době na 847.000 katolíků. Na svém nedávno uspořádaném kongresu se rozhodli žádat o zavedení zvláštní, jejich mentalitě odpovídající liturgie a o zřízení 4 regionálních diecézí se svými domácími biskupy v oblastech, kde silně převažují

V 796 katolických nemocnicích bylo za minulý rok ošetřeno asi 5 a půl milionu pacientů všech ras a vyznání /z toho asi polovina nekatolíků/. Nemocnice vykazují tendenci ke zvyšování počtu lůžek a k současnemu snižování personálu. Mezi 344.000 zaměstnanců pracuje zde též asi 11.000 řeholních sester různých kongregací.

V noci na úterý ve 3.40 h. zemřel ve svém bytě v Paříži, zaopatřen svátostmi jeden z největších současných katolických spisovatelů François Mauriac ve věku 85 let. Ještě před nedávnem říkal: Jediná skutečnost o které nemůžeme pochybovat, je naše smrt" a sám se na ni dokázal křesťansky připravit. Narodil se v Bordeaux 12.X.1885 a již záhy se věnoval literatuře. Již r. 1909 uveřejnil svou sbírku básní "Les mains jointes". Proslul zejména svými romány, v letech 1923-1952 jich napsal 11 a ty z nich učinily podle De Gaulleových slov "největšího žijícího francouzského spisovatele". Jeho díla vynikají skutečnou psychologickou hloubkou, doveče v nich sestoupit až na dno lidské duše. Casto popisuje hrůzy různých neřestí právě proto, aby jimi vyjádřil svůj poněkud hořký stesk po nevinnosti. Proto též ho literární kritika pokládá za pesimistu. S podobnými náladami se setkáváme i v jeho divadelních hrách. V úzkém slova smyslu jeho romány nejsou psány v katolickém duchu, neboť Bůh v nich nikdy viditelně nezasahuje a netrestá zlo. Mauriacovo křesťanství vystupuje na povrch více v jeho osobním životě a v dílech jako "Život Ježíšův", "Život Jeana Racina a "Blaise Pascal a jeho sestra Jacqueline". Během německé okupace přispíval i do tajného tisku hnutí odporu. Tyto své příspěvky vydal jako "Černý sešit" pod pseudonymem Forez. Kromě literatury se po celý život živě zajímal též o žurnalistiku a politiku. V tomto ohledu a jeho pravidelné komentáře "Bloc-Notes" ve jsou známé jeho "Deník" a "Figaro Littéraire". Vynikající literární činnost Mauriacova byla oceněna již za jeho života. R. 1933 byl přijat za člena Francouzské akademie a r. 1952 byl vyznamenán Nobelovou cenou za literaturu. Přes pesimistické tóny ve svých románech byl Mauriac hlučce věřícím a nebojácným křesťanem. Vyplývá to např. z některých výroků obsažených v jeho uvedeném "Deníku", např. "Bůh nemá naše vášně a nenávist! Bůh nezná averse - to je tajemství všech tajemství", anebo "Je nejnižší ze všech, je to ztracená žena, je sama na světě, žije v poušti, která se vytvořila kolem jejího zločinu, ale přesto vše má stále právo přiblížit se s důvěrou k malé hostii, jako karmelitka, jako každý z nás"!

Vrátíme se k jeho osobnosti a dílu ještě jindy.

Z Turecka: Jak vyplývá z údajů ekumenického patriarchátu v Cařihradě, má jenom 6 z 15 východních pravoslavných církví teologické fakulty, akademie anebo vysokoškolské ústavy. Řecká církev má dvě teologické fakulty pro 8 milionů věřících a rumunská 2 univerzitní ústavy pro 16 milionů.

Ze Svaté Země: Hlava katolíků melchitského obřadu v Izraeli, arcibiskup Jusef Raya v Galileji, uveřejnil i izraelském listě Haaretz otevřený dopis ministerskému předsedovi Goldě Meyerové, v němž se přimlouvá za odstranění diskriminace vůči arabské menšině v Izraeli.

Posloucháte Vatikánský rozhlas. Pokračujeme ve zprávách z katolického světa:

Ze Švédska: Letos na podzim budou zahájeny oficiální ekumenické rozhovory mezi zástupci švédské státní církve a katolíky. Podnět k nim vyšel od štokholmského nekatolického biskupa Taylora, který spolu s protestantským arcibiskupem Josefsonem dal popud k založení "Svazu pro křesťanskou jednotu". Hlavními projednávanými tématy, které dělí obě církve, budou učitelský úřad církve, nauka o svátostech a apoštolská posloupnost.

Ze Švýcarska: Švýcarská vláda vyplácí ročně 4.500 franků každému dobrovolníkovi, který pracuje v podpůrných organizacích pro rozvojové země. Dosud jich je 304. Z nich 182 pracuje pro katolické organizace, 114 pro evangelické a zbytek pro mezikonfesijní. Manželský pár, ^{když} ~~xxviii~~ pracuje pouze jeden člen pro zmíněné organizace, obdrží od vlády ročně 7.200 franků.

V druhé půli září bude se konat v Ženevě výroční zasedání Mezinárodní katolické komise pro vystěhovalectví a přistěhovalectví. Její pomocí vymigrovalo v minulém roce 19.200 osob. Zvláštní pozornost bude letos věnována problémům emigrace v Latinské Americe a v Africe.

Z Německa: Ve dnech 3-6 září se v Bonnu sejde 20. mezinárodní kongres starokatolíků. Hlavním projednávaným tématem bude církevní autorita a svoboda svědomí. Kongresu se zúčastní na 600 starokatolických biskupů, kněží i laiků a kromě toho též zástupci katolické, pravoslavné a anglikánské církve jako pozorovatelé.

Patriarcha s Rímem sjednocených katolíků melchitské obřadu Maximos V. Hakim navštíví v září Rakousko a Německo. V diecézi Kolín nad Rýnem bude na 5 místech sloužit východní liturgii a mít přenášky.

Z Latinské Ameriky: Biskupská konference Dominikánské republiky se rozhodla zřídit zvláštní ústav pro cizí kněze a misionáře, kteří působí v této zemi. Jeho účelem bude seznámit je se zvyky a mentalitou místního obyvatelstva. Ze 450 kněží v tamní duchovní správě je asi 80% cizinců, hlavně Američanů, Kanaďanů, Kubánců a Španělů.

Kněží a řeholníci a laici předložili kolumbijskému presidentovi Arramburu Restrepovi protest proti organizovanému vyvražďování Indiánů kmene Guahiba ve východní části země. Obvinili hlavně armádu, která pod záminkou potlačování partyzánských akcí těchto Indiánů, které však bývají jen sebeobranou, je systematicky pronásleduje.

Biskup Vasquez Elizalde z diecéze Huejutla v Mexiku, obývané především Indiány, poukazuje v dopise předním mexickým denníkům na neuvěřitelně nízkou životní úroveň svých věřících. 80% z nich jsou analfabeti a jejich průměrný denní výdělek nečiní ani půl dolaru. Ve svém listu výslovně píše: "Společnost, která se sama nazývá křesťanskou, by neměla trpět takovou ne-spravedlnost. Jak mohou lidé s křesťanským svědomím klidně spát, když vědí že mnoho jejich spolubratří nevydělá ani za rok tolik, co jiní za jeden den".

Z Afriky: V hlavním městě Kenye, Nairobi se konal v minulých dnech kongres, na němž se jednalo o splynutí Světového svazu reformovaných církví a Mezinárodní rady kongregacionalistů. Obě organizace zastupují 62 miliony věřících ze 75 zemí. Kongresu se zúčastnilo 650 delegátů, kteří projednávali i jiné aktuální otázky, jako např.: Může být křestan též revolucionář? Kranice a oprávnění násilí; Vztahy mezi církví a jinověrci a konečně: Chyby misií v Africe, Azii a Latinské Americe.

Ministerský předseda Rhodesie Jan Smith se minulý týden sešel s představiteli křesťanských církví, aby s nimi jednal o předloze nového zákona, o pozemkovém vlastnictví, vůči kterému se církve jednomyslně postavily. Podle tohoto zákona by měla být celá země rozdělena na 2 oblasti; jedna pouze pro bělochy a druhá pro domorodé obyvatelstvo.

Z Egypta: Nově zvolený opat-arcibiskup známého řecko-pravoslavného kláštera sv. Kateřiny na Sinaji, Gregorios II zavedl ve své komunitě některé demokratické reformy. Závazná rozhodnutí budou napříště uzavírána na shromáždění všech řeholníků, kteří složili sliby. Ti budou rovněž volit členy správní a finanční rady, která jim bude zodpovídat za svou činnost.

V posledních zářijových dnech bude v Goslaru zasedat 8. evropská konference pro práci mužů laiků v církvi. Návrhy, na nichž se usnese, přezkoumá pak v listopadu Světová rada církví a Sekretariát pro laický apoštolát.

Z Rumunska: Rumunští archeologové odkryli v blízkosti města Turnu Severin zbytky římské baziliky ze 4. století. Chrám spolu s přilehlými stavbami zaujímal celkově plochu 1 ha a byl vybudován z mramorovitého kamene, který se v blízkosti nevyskytuje.

Z SSSR: Podle zprávy tiskové kanceláře KNA zesílily v poslední době stížnosti sovětského tisku, že se občané v poslední době málo zajímají o hodnotné výchovné a vzdělávací sovětské filmy, které byly vysoce oceněny v cizině a místo toho trpělivě stojí po celé hodiny ve frontě na cizí bezobsažné filmy, které byly natočeny jen pro výdělek.

V Moskvě vyšlo v létě nákladem 20.000 exemplářů nové ruské vydání Starého a Nového Zákona. Ve stejné době vydali bibli i baptisté. Pravoslavné duchovní akademie v Leningradě a Zagorsku pracují v současné době na novém překladu Písma svatého do moderní hovorové ruštiny.

Z Maďarska: V nastávajícím školním roce bude navštěvovat hodiny náboženství asi 15 - 20% všech žáků. Vláda nedovolila církevním úřadům využívat přesnější statistiky v tomto směru. V Budapešti a v jiných velkých městech není náboženství vyučováno ve školách, nýbrž v kostelích. V některých velekovských okresech se však přihlásilo na vyučování až 90% žáků.

Zákončíme duchovní myšlenkou:

Další řádky z Quoista Mezi člověkem a Bohem :Láska k bližnímu je milostí udělená, tajemná moc milovat tak, jak miluje Bůh....

Kněžíme české vysílání vatikánského rozhlasu, Následuje slovenský pořad pro mládež.



ústav pro studium
totalitních režimů

Draží přátelé, v dnešním pořadu vám nejprve řekneme několik slov o poslední papežské všeobecné audienci v Castel Gandolfo a připojíme přehled zpráv z katolického světa. Potom se vrátíme k misijnímu úmyslu apoštolátu modlity na září, který se týká významu liturgie a jejího přizpůsobení v misích.

Středeční audience v Castel Gandolfo byla opět velmi četně navštívena. Audienční sál sotva stačil všechny pojmetout. Mezi účastníky byla také stovka poutníků a turistů z Československa. Většinou to byli Slováci, ale byla tam zastoupena i Morava a Čechy. Všichni byli hluboce dojati srdečností s kterou sv. Otec pozdravil poutníky z Československa a Jugoslávie. Mladé a svěží hlasy, které odpovídaly sv. Otci, když jmenoval jednotlivé skupiny dokazovaly, že v sále bylo též velmi mnoho mladých lidí. Byli tam studenti a studentky, skupiny katolické akce mládeže a z farností malí i velcí misionaristi. Ze zámořských zemí věnoval Pavel VI. zvláštní pozornost skupinám z Japonska a Venezuely.

Ve svém hlavním projevu se sv. Otec znova zabýval tématem hledání a poznání Boha. "Skutečnost Boha není evidentní našemu rozumu" řekl a upozornil na překážky, které dnešním lidem ztěžují hledání Boha. Je to především návyk omezovat své poznání na sféru zkušenostní a když se pak člověk odváží k vážnějšímu, vědeckému zkoumání skutečnosti, spokojí se často jen poznáním jaké jsou věci, nemá však zájem xiiž poznat, proč jsou. Je třeba jít dále, nechat zcela uplatnit schopnost našeho rozumu. On nás z přímého poznání věcí viditelných pak přivede k nepřímému poznání neviditelného Boha. Tak můžeme překonat už pouhým přirozeným rozumem agnosticismus. K dokonalému poznání Boha však potřebujeme zjevení a víru. Bůh sám se nám musí zjevit, abychom ho mohli poznat. Ježíš Kristus, náš učitel, přišel, aby nás naučil dokonale znát Otce. Ale i víra potřebuje rozum. Nevymlouvá jej. Rozumem přijímáme zjevení, snažíme se do něj vniknout, vyjádřit a přiblížit je člověku a pak spolu s ostatními lidskými schopnostmi a ctnostmi převést toto zjevení ze spekulativního stadia do životní sféry, udělat z Boží pravdy princip lidského a zároveň i božského života. Ale k plnému pochopení pravdy je mít lásku, končil sv. Otec poukazem na slova sv. Augustina.

Na konci audience, už když se sv. Otec loučil s některými účastníky, zběhla se trapná epizoda. Nějaký člověk, podle prvních policejních zjištění

ne zcela příčetný, hodil na sv. Otce dva kameny, které ho však nezasáhly a dopadly na stěnu za jeho křeslem. ~~Faxx~~Sv. Otec si toho ani nevšiml a pokračoval v rozhovoru s přítomnými, ale v audienčním sále to vzbudilo určité rozrušení.

Dnešní L'Osservatore Romano přináší úplný text o rozšíření fakulty podávat sv. přijímání pod obojí způsobou. Příslušný dekret má datum 29. června t.r. S textem vás seznámíme při jiné příležitosti.

Z Itálie: Ve Veroně byl v úterý za účasti asi 1.200 kněží, řeholníků, řeholnic a laiků zahájen Národní liturgický týden. Při ranní pobožnosti, tj. při recitaci chval podle nového breviáře, která se bude nazývat "Liturgia horarum" promluvil biskup z Cremy, mons. Manziana. Podotkl, že modlitba breviáře je podle nového pojetí doporučována i laikům. Při mši sv. koncelebrovala přes 200 kněží. Odpoledne započalo svou práci 14 studijních skupin.

Z Ríma: Příští týden se bude konat v Rímě 7. mezinárodní tomistický kongres v paláci Apoštolské Cancellerie. Úvodní přednášku na téma "Lidská přirozenost a kultura, společnost i dějiny" pronese kard. Daniélou. Kongresu se zúčastní i profesori z Lovaně, Sorbonny a Gregoriány.

Z Francie: Mnoho význačných osob vyjádřilo bezprostředně po úmrtí François Mauraca své mínění o jeho osobnosti a díle. Podle kard. Martynho byl autentickým křesťanem a svobodným člověkem, který si uvědomoval své náboženské povinnosti. Kard. Daniélou přiznal, že Mauriacovy knihy hluboce ovlivnily jeho vlastní myšlení a duchovní život. Zvláště ocenil Mauriacovo těsné přílnutí ke Kristovi. Světící pařížský biskup mons. Perezil podotkl, že s Mauriacem odchází jeden z posledních členů generace laiků, kterým je církev nesmírně zavázána. Mauriac žil svou víru tak, že drama jeho života bylo současně i dramatem jeho víry; z toho vzniklo celé jeho literární dílo. Francouzská protestantská federace zdůrazňuje ve svém komunikátu, že i mnoho křestanů nekatolíků pocituje hluboký zármutek pro Mauriacovo úmrtí. Rovněž velký francouzský rabín Jacob Kaplan prohlásil, že též on plně sdílí smutek Mauriacovy rodiny a celého francouzského literárního světa, jehož byl zesenulý velkou ozdobou.

Liturgie má dva základní úkoly: učinit člověku srozumitelným Boží hlas a volání a vyjádřit lidskou odpověď Bohu na toto jeho volání. Aby mohla oba úkoly dobře plnit, jsou nutné dva předpoklady: jednak jednota a jednak mnohost, rozličnost v této jednotě. ^{Až do} ~~XVIII~~ posledního koncilu bylo po staletí hlásáno heslo: "Liturgická uniformita je nezbytnou podmínkou církevní jednoty". V důsledku toho byly omezovány východní obřady a po dlouhou dobu byla ideálem jejich postupná latinizace. Myslilo se, že jednota víry může být udržena jen tehdy, bude-li zachováno i její ~~jednotné~~ viditelné vyjádřování. Dnes tento názor zastává mezi liturgisty jen malá menšina, která má strach, aby se rozličnost v liturgii postupně neproměnila ve zmatek. Tato obava je sice do jisté míry i opravněná, ovšem za předpokladu, že liturgická rozličnost nebude řízena a usměřována zodpovědnými činiteli z určitého ústředí, že se jim prostě vymkne z rukou. Církev však na tuto možnost pamatuje a proto koncilní a papežské dokumenty vyžadují, aby liturgická reforma se dála ve stálém a souvislém dialogu mezi místními biskupskými konferencemi a Ústřední radou pro liturgii.

Nikde neprávuje Bůh člověku svou přítomnost člověku důvěrněji a srozumitelněji než právě v liturgii. Kristus zde nepřichází k věřícímu člověku jako cizinec, nýbrž jako krajan, bratr. Vzal na sebe lidskou podobu, aby tak lidem zkonkretnil, učinil pochopitelným Boží zákon. Po svém nanebevstoupení pak sesláním Ducha svatého projevil apoštolum, tj. církvi svou vůli, že on, zmrtvýchvstalý Kristus, se chce ztotožnit se všemi lidmi bez rozdílů, podle jejich rozličných kultur a mentalit. Rozličnost těchto kulturních tradic podmiňuje i způsoby, jimiž lidé vyjadřují Bohu své city lásky a vděčnosti, své naděje, obavy, tužby a přání. Je zřejmé, že všichni lidé nejsou stejně citliví vůči těmže duchovním hodnotám. Aby vyjádřili svou úctu Bohu, někteří lidé se při jeho vzývání např. pouze ukloní, jiní poklekou a opět jiní skloní čelo až k zemi. Přitom však tyto různé polohy těla symbolizují týž projev úcty a pokory. Tomu, kdo je zvyklý vzývat Boha vkleče by se jistě zdálo nedostatečným, a do jisté míry snad přímo i rouhavým, kdyby ho nutili modlit se ve stoje s pouhou lehkou uklonou. Takových případů bychom mohli uvést mnohem více a při liturgických obřadech v různých částech světa u rozličných národů je třeba stále je mít na mysli.

Liturgické obřady zprostředkují co možná bezprostřední styk mezi Bohem a lidmi, a proto spíše než přísnou uniformitu vyžadují jistou různorodost a přizpůsobivost, aby je každý snadno pochopil, a dovedl se do nich plně vžít a zúčastnit se jich co nejaktivněji. Je tomu podobně jako v hudbě, kde harmonie může být dosažena různými kombinacemi hlasů a různými nástroji. S druhé strany, čím hlouběji Kristus vstoupí do duše a srdce kteréhokoliv věřícího, tím zřetelněji si tento věřící uvědomí svou sounáležitost ^{le} k církvi, pochopí, že on spolu s ní tvoří jeden obrovský nedílný celek.

S liturgickou reformou se již začalo na několika místech v odlišných kulturních prostředích a byla zahájena z rozdílných výchozích bodů. Kromě konkrétních pokusů je celá akce stále teoreticky podrobně studována mnoha odborníky s bohatými zkušenostmi. V Indii např. zřídili za tímto úselem v Bangalore speciální Národní katechetické a liturgické středisko pod vedením biskupské konference. Většina těchto konferencí vytvořila již také zvláštní liturgické komise. Uskutečnění celé liturgické reformy bude jistě trvat velmi dlouho, zatím byly podniknutы jen první, někde i značně nesmělé krokы. Teoreticky, při diskusích se vše může zdát lehké. Obtíže ~~jsou~~ obvykle vyvstanou v celé své velikosti teprve při konkrétních, třebas i jen pokusných akcích. V tomto ohledu je nutno mít na zřeteli dvojí možné nebezpečí: jednak nenechat se odradit případnými počátečními neúspěchy, jednak nezajít při těchto pokusech příliš daleko. Každý obřad, i když je vyjadřován různými vnějšími způsoby, usí stále zachovávat svůj původní účel, musí stále symbolizovat důvod a cíl proč byl zaveden. Různorodost v liturgii je tehdy úspěšná a vítaná, dokáže-li v příslušnících komunity vzbudit právě pocit jednoty celé církve tak, aby při obřadech tuto jednotu každý jejich účastník vnitřně prožíval, aby se živě cítil částí mystického těla, jehož hlavou je Kristus.

Cílem celého hnutí je tedy posílit tužbu a sny všech lidí a národů po jednotě. Ta ovšem nemůže být nadiktována shora, naopak, musí vyjít spontánně z jejich středu. Církev při tomto procesu má na zřeteli jak svou minulost, které se nemůže rázem zcela odříci, tak i svou budoucnost, v níž je povinna i nadále plnit své poslání, které jí svěřil Kristus. Měřítkem toho, zda liturgie je skutečně živá a zda opravdu pronikla do srdce toho kterého národa či komunity, je stupeň, jak v ní kdo plně nalézá to, co chce ve svém nitru vyjádřit Bohu a do jaké míry se v ní setkává s Kristem jako symbolem jednoty veškeré církve. Prostředkem k jejímu plnému dosažení je právě rozličnost při liturgických obřadech.



Casopis "La Civiltà Cattolica" se zabývá v úvodním článku posledního čísla problémem ateizmu. Pro dnešního křestana je problém Boha obzvláště třízivý, neboť na jedné straně cítí, že Bůh je pro něho vším a bez něho že by život neměl smysl, na druhé straně se mu však zdá, že žije ve světě, z něhož se Bůh vzdálil. Proto též někteří dnes mluví o tzv. smrti Boha. S touto "teologií smrti Boha" jsme své posluchače podrobně seznámili již dříve v přednáškách dra Skalického. Tato teologie však je protikladná, píše časopis, protože odporuje sama sobě. Je nemožné chtít se i nadále nazývat křestany a odvolávat se na Krista, a přitom současně prakticky hlásat ateismus. Kristus bez Boha nemůže existovat, to by byl nesmysl. Kristus je sice pro lidi člověkem, především však je člověkem pro Boha. V každém případě Bůh musí stále zůstat základem křesťanské víry. Křestané musí znova nabýt důvěru v možnost dokazatelnosti Boží existence, musí znova věřit v moc svého rozumu, jak to učí první vat. koncil a jak na to upozornil v posledních 2 promluvách sám Sv. Otec Pavel VI.

V těchto dnech probíhá anebo se připravuje v katolickém světě několik významných kongresů. V Rímě se bude v příštím týdnu 7. mezinárodní tomistický kongres zabývat všeobecnou filosofii člověka a s tím souvisícími psychologickými otázkami; ve Veroně je v proudu Národní liturgický týden, na němž včera účastníci vyslechli přednášku P. Wernsta z T.J. o žalmech v dnešní a dřívější modlitbě; v Gallarate v Itálii byl rovněž ve středu zahájen 25. mezinárodní sjezd křesťanských filosofů s ústředním námětem "Filosofie a náboženství", jehož se zúčastní i známý profesor Jean Guitton z pařížské Sorbony a který potrvá až do 5. září; v Castellónu ve Španělsku kněží z 24 tamních děcází rokovali na studijní schůzi o různých aktuálních a důležitých problémech biblického, teologického a pastoračního rázu; a konečně v hlavním městě Taiwanu, v Taipeh uspořádala v minulých dnech místní katolická univerzita za účasti asi 300 kněží, řeholníků a laiků studijní týden na téma "Křesťanské poselství a moderní Čína".

Z Itálie: Křestanští filmoví kritikové, které Mezinárodní katolický filmový úřad pověřil hodnocením právě skončeného mezinárodního filmového festivalu v Benátkách, vyslovili přání, aby na příštích festivalech byla znázorněna i přítomnost křestanů v současném světě. Ta se projevuje zejména snahami o rozvoj duchovních hodnot v moderním světě. Nejobvyklejším tématem

v Benátkách promítaných filmů byla svoboda člověka a jeho velmi těžké hledání vlastní identity, zarámované často do generačního problému. Toto hledání se vyznačuje neklidem, úzkostí a vnitřní rozpolceností. Kritikové hodnotí kladně jeden anglický dokumentární film, který s respektem a upřímně čerpá svůj námět ze světa práce a zdůrazňuje na prvním místě ducha obětavosti.

Ze Skotska: Katolický skotský komitát pro rozhlas a televizi, založený tamními biskupy, zorganizuje anketu o oblibě náboženských pořadů, vysílaných místními stanicemi. Katolíci byli vyzváni, aby tyto pořady pozorně sledovali a písemně vyjádřili svůj názor o jejich hodnotě a účinnosti. Ředitelem uvedeného komitátu je edniburgský arcibiskup kard. Gray.

Ve skotském městě Udingstonu se přes tisíc chlapců a děvčat zúčastnilo festivalu lidové hudby zorganizovaného kapucínů z blízkého kláštera Greyfriars. Účinkovaly na něm skotské, irské, polské a litevské hudební folkloristické soubory. Výtěžek bude věnován místním dobročinným organizacím, na prvním místě léčebnám,

Z Belgie: Belští katolíci uspořádají 27. září Dén masových sdělovacích prostředků s ústředním námětem "Masové sdělovací prostředky a mládež", který bezprostředně navazuje na téma předešlého roku "Masové sdělovací prostředky a rodina". V Malinské arcidiecézi vydá speciální meziarcidiecézní komise zvláštní dokumentační sborník o tomto problému, zejména s náboženského hlediska. Neustálé a rychlé všeobecné informování pomocí rozhlasu, televize, novin a filmu dnes do jisté míry podmínuje i samotný rytmus sociálního života, hlavně u mladých a proto je třeba, aby i církev věnovala těmto problémům zvýšenou pozornost.



ústav pro studium
totalitních režimů

Mohamed a islam

"Není Boha kromě Allaha a Mohamed je jeho prorok". Takové je kredo, čili islamské vyznání víry. Je krátké, ale v jediné větě vyjadřuje celou podstatu tohoto náboženství. Je monoteistické, tj. uznává pouze jediného Boha a prostředníkem mezi ním a lidmi je jediný autentický prorok Mohamed.

Kdo byl tento Mohamed? Jméno samo znamená v arabštině "ten kdo je chválen, anebo chvályhodný", a znalosti o jeho životě a učení čerpáme ze dvou hlavních pramenů. Z koránu, posvátné knihy mohamedánů, kterou pokládají za inspirovanou samým Bohem, jako my křesťané Písmo svaté. **• Které** Obsahuje několik málo Mohamedových údajů o jeho vlastním životě a potom ústní tradici o jeho činech, jež se vyvinula v následujících stoletích. Za třetí pramen pak můžeme pokládat výsledky intensivního historického bádání.

Narodil se mezi lety 567 - 572 po Kr. Prvé údobí jeho života až do prvních zjevení, tj. až do r. 612 je více méně zahaleno tajemstvím a zmocnila se ho legenda. S určitostí pouze víme, že kolem r. 595 se oženil s bohatou vdovou Khadižou, která byla asi o 15 let starší. Sňatek mu přinesl existenční zajištění, takže se mohl věnovat svým oblíbeným náboženským meditacím. Zdá se, že za svého mládí mnoho cestoval a během těchto cest se blíže seznámil jak se židovstvím, tak i s křesťanstvím. V islamu nalézáme mnoho prvků z obou těchto náboženství a můžeme jej proto pokládat za jakousi syntezu neboli sli-tinu křesťanství, židovství a původních místních pohanských kultů, přizpůsobenou mentalitě kočovných obyvatel pouště. Je např. zajímavé, že přestupu-jeli k islamu žid, musí uznat Krista za božího proroka, kdežto eventuální konvertita z křesťanství musí zapřít Kristovo božství.

Prvá Mohamedova zjevení vyvolala celkem malý úcinek a dojem. Obyvatelé Mekky, mezi nimiž žil, ho většinou nepokládali za zcela normálního. Považoval: ho spíše za čaroděje anebo básníka-snílka. Věřící získal jen mezi svými ro-dinnými příslušníky a příbuzným. V r. 622 odchází Mohamed se svými věrnými z Mekky do města Mediny. Tímto odstěhováním se, anebo podle některých spíše útěkem, zvaným hedžra, počíná mohamedánský letopočet. Od té doby počet jeho věřících stále roste a odvažují se i otevřeně se postavit svým protivníkům. R. 624 vyhráli prvou větší bitvu a již po 6 letech, r. 630 vstoupil Mohamed se svým vojskem vítězně do Mekky, očistil tamní svatyni od pohanských kultů a učinil z ní středisko a posvátné místo všech mohamedánů. Když r. 632 zemřel v Medině, byl již prakticky páñem celé Arabie. Jistě však netušil, že již

během prvého století po jeho smrti islam se vítězně rozšíří po velké části přední a střední Azie, vyvrátí novoperskou říši, ochromí moc Byzance a přes Egypt a severní Afriku pronikne vítězně až do Španělska, do Evropy.

V dnešní době je islám kromě tohoto rozsáhlého území rozšířen i v západní Indii, tj. Pakistanu, v Malajssku, v Indonézii a asi 50 milionů mohamedánů žije i v Číně. V Africe se rozšířil po celém západním pobřeží a ve východní části pronikl až na Zanzibar. V Evropě kromě evropské části Turecka a nepatrnných zbytků v Rumunsku a Bulharsku, žije asi milion mohamedánů v Jugoslavii.

Jméno islam samo znamená oddání se Bohu. Ten, kdo vyznává islam se arabsky nazývá moslim. Ve své posvátné knize koránu má islam obsažena všechny pravidla nutná ke správnému životu. Nerozeznává rozdíl mezi mocí světskou a duchovní. Boží zákon, zvaný šariah, je zároveň i jediným právoplatným pramenem právním a morálním a reguluje život každého věřícího až do nejmenších podrobností. Zároveň je tento "šariah" i jediným podkladem legální islamské teologie. Podle ní každý lidský čin závisí od Boha, člověk nemá svobodnou vůli, tak jak to hlásá křesťanství. Z tohoto pojetí se vyvinul i pověstný mohamedánský fatalismus, slepá víra v osud, zvaný kismet, která potlačuje osobní iniciativu a tvůrčí činnost. Korán sám není dílem Mohamedovým, nýbrž je dílem Božím. Bůh v něm Mohamedovým prostřednictvím pouze tlumočí svá slova a svou vůli lidstvu. Jediným pramenem víry kromě koranu je pro mohamedány ještě tzv. "sunnah", ústní i psaná tradice, která nám sděluje, jak se prorok zachoval při různých situacích a jak reagoval na jisté události.

Celý mohamedánský zákon můžeme zhruba rozdělit do 5 či 6 základních pravidel. Kromě na začátku uvedeného monotheistického vyznání víry jsou to 1) almužna, která je na rozdíl od křesťanství povinná pro každého a není tedy pouze dobrovolným dobrým skutkem; 2) ^{a 3)} modlitba a půst. Mohamedán se musí modlit 5x denně v předepsané poloze těla a před modlitbou se musí obřadně umýt, buď vodou, anebo není-li na poušti po ruce, alespoň symbolicky pískem. Půst je kolektivní, veřejný a je dodržován velmi přísně; 4; alespoň jednou v životě má každý mohamedán, pokud mu to hmotné poměry jen trochu dovolují, vykonat pouť do Mekky a zúčastnit se tam předepsaných obřadů, které dosud v určitých aspektech prozrazují svůj původní pohanský smysl. A konečně 5) tzv. svatá válka. Podle islamu, všechny země, kde žijí nevěřící jsou pokládány za válečnou oblast a povinností věřících je dobýt celý svět a získat

jej pro pravé náboženství. Toto pravidlo nemůže být dnes pochopitelně přesně dodržováno, vysvětluje však logicky úžasnou expansi islamu v prvých stoletích po jeho vzniku.

Dialog mezi křesťanstvím a islamem je na jedné straně poněkud usnadněn některými společnými předpisy a tím, že islam jím byl i značně ovlivněn. Korán např. obsahuje i poměrně rozsáhlou, ovšem překroucenou, pasáž o Kristově narození. Na druhé straně jej však znesňadňuje minulost a četné války mezi oběma vyznáními. V některých zemích, např. v Libanonu, kde se obě náboženství navzájem prolínají, je však tento dialog do jisté míry nezbytný a v minulých letech již došlo v tomto směru k určitým konkrétním pokusům.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Břatři a sestry, drazí nemocní,

Srdečně vás vítáme u přijímačů a přejeme vám dobrý poslech. 3. září byl svátek papeže sv. Pia X. Jeho hrob ve vatikánské bazilice byl i tentokrát cílem mnoha poutníků jak z ciziny, tak z Říma. Zveme vás dnes k jakési krátké duchovní pouti. Abychom si oživili jeho památku a vzbudili v sobě novou důvěru v jeho přímluvu a modlitbu vůbec, přečteme vám několik úryvků ze závěrečné kapitoly Hühnermannovy knihy "Hořící cheň". Spisovatel tam ve zkratce ličí poslední týdny života svatého papeže. Bylo to hrozné léto. V Mexiku rádilo krvavé pronásledování církve. Ve vzduchu visela hrozba prve světové války. Pius X. ji čekal s naprostou jistotou. "Nedostaneme se přes rok 1914" řekl svému kardinálovi státnímu sekretáři. Po sarajevském atentátu papež se snažil uchovat světu mír. Tázali se ho, zda se má konat v Lurdech připravený eucharistický kongres, i když je situace tak vážná, "Ovšem, že se bude konat", odpověděl Pius X. Jen nebe může ještě pomoci, Bůh a svatá Panna".

Hudba: Záběr z Lurd: Průvod s Nejsv. Svatostí

Cetba úryvků /dva hlasys/ - 7 minut.

Hudba /zvony/: Lurdské Ave Maria.

Připojujeme zprávy z katolického světa:

Příští týden, ve dnech od 9. do 13. září se bude konat v Trevíru 85. sjezd německých katolíků, tzv. "Katholikentag". Účastní se ho několik desítek tisíc věřících a v 72 pracovních skupinách bude probrán ústřední námět: "Obec Boží". Liturgické obřady povede 20 liturgistů a 25 význačných osobností německého katolického života uspořádá tiskové konference, tentokrát poprvé organizované. Důležitost tohoto sjezdu spočívá zejména ve vlivu, který může mít na příští celoněmeckou synodu, plánovanou na rok 1972. Poukazuje na to i trevírský biskup, mons. Stein v informační brožurce o programu a cílech sjezdu. Zdůrazňuje především nutnou jednotu všech věřících přes rozdílnost názorů v určitých oblastech. Cílem sjezdu je rovněž ukázat nové možnosti práce ve farnostech k posílení křesťanské komunity. Podle slov předsedy místního přípravného komité, Wilfrieda Müllera, sjezd umožní hliouběji uvažovat o formě a obsahu jednotlivých komunit tak, aby byly připraveny dobře plnit nové úkoly, které jim předkládá moderní doba v duchu prvních hlasatelů evangelia, kteří vyšli právě z Trevíru pokřesťanštít Německo. O průběhu prací budou podávány všeobecné informace a bude vítána i účast katolíků ze sousedních národů. Závěrem brožurka otiskuje projev kard. Döpfnera. Mezi ohlášenými řečníky promluví na sjezdu i generál T.J., páter Arrupe na téma "Situace církve ve světě".

P i u s X.

Tak hořelo tedy ve dnech 22. až 26. července eucharistické světlo na milostném poutním místě Matky Boží, zatím co papež v Římě sloučil své modlitby se vzýváním celého světa. Sotva však doznělo poslední Tantum ergo, už hřímalá děla na všech frontách. Veliký světový požár, jejž Pius tak dlouho předvídal, plápolal na východě i na západě.

Rakouský vyslanec v Římě prosil papeže, aby požehnal zbraním jeho národa, ale Pius odpověděl stroze:

| "Já nežehnám zbraním, nýbrž míru!"

Ještě jednou pozdvihl svůj varovný hlas a dne 2. srpna promluvil dojemně k celému světu:

| "Zatím co téměř celá Evropa je stržena vírem neblahé války, na jejíž nebezpečí, pustošení a následky nelze nikomu bez hrůzy a bolesti pomyslit, jsme i My plni úzkosti a Naše duše cítí hluboký žal o spásu a životy tolika křesťanů a tolika národů, kteří jsou srdci Našemu blízcí.

V této veliké nouzi cítíme a víme dobře, že otcovská láska i apoštolský úřad od nás žádá, abychom pozdvihli duše k Onomu, který jedině nám může pomoci: Kristus, kníže míru a mocný prostředník u Boha."

Proto napomínáme katolíky na celém světě, aby plni důvěry brali své útočiště ke trůnu milosti a slitování. Klérus nechť kráčí svým příkladem napřed a stanoví, podle biskupských nařízení, v jednotlivých farnostech modlitby, aby se Bůh slítoval a udusil co nejdříve neblahou válečnou pochodeň a aby vnukl vládcům národů myšlenky míru, a nikoliv násilí".

Žal a vnitřní utrpení působily, že svatý Otec v následujících dvou týdnech nápadně chradl. Unavený se vlekl k audiencím, žehnal zástupy poutníků, kteří plnili veliké nádvoří sv. Damasa. Neměl už síly, aby k nim promluvil.

| "Mé děti! Mé ubohé děti!" mumlal opět a opět, kdykoliv pozdvihl chvějící se ruku.

| "Trpím za všechny, kteří umírají na bitevním poli," sténal, když se vracel, opíráje se o ruku svého sekretáře.

| "Ó, tahle válka! -- Já to cítím, tato válka je má smrt. Ale obětuji rád svůj život za své děti a za mír ve světě".

Odpoledne, 15. srpna, na svátek Nanebevzetí Panny Marie, byl napaden náhlou nevolností. Byl donesen na své lůžko, avšak druhého dne se už zase vlekl do své pracovny a do kaple.

Dne 19. srpna se jeho stav znova zhoršil. Nemohl už vstát. K poledni přijal z řuky Bressanovy svaté pomazání. Kardinál státní sekretář a ostatní v Římě přítomní členové svatého kollegia klečeli u jeho lože. Obě sestry s neteří se modlily s pláčem růženec.

Dech umírajícího byl těžký. Protože nemohl už ležet, byl posazen do podušek.

| "Odevzdávám se cele do vůle Boží", řekl s poslední svou silou. Potom hlas selhal.

Unaveným gestem kynul kard. Merry del Valovi. Dlouho držel jeho ruku, jako by ji ani nechtěl pustit. Zdálo se, že chce něco říci, ale mohl sotva rty pohnout. Jeho duch byl však bdělý a rozuměl každému slovu.

Konečně zavřel oči. Jeho myšlenky mizely. Vyhystávaly obrazy před jeho duší. Viděl se zase jako chlapec, rukou matčinou veden, před zlatou svatyňkou Matky Boží v Cendrole. Zdálo se, že zdvíhá ruku a volá ho k sobě.

| "Ano, maminko, přijdu brzo!"

Pak zase hleděl na veliký zvon v Campanile od San Marco. Houpal se a houpal, ale bez hlasu. Asi posel Boží, který ho volal z věčných krajů.

| "Už jdu, Pane, už jdu!"

Zvolna míjel den. Nastala noc. První hvězdy stály na nebi. Umírající naslouchal. Ano, zvon se rozezvučel, těžký zvon od Svatého Petra.

Modlete se, modlete se! Otec dokonává!

| "Už jdu, ano, už jdu!"

Pius pokynul sestrám, které se s pláčem přiblížily. Pozdvihl ruku k požehnání. Bez síly zase klesla.

Hodiny odbíjely půlnoc.

Nastal nový den: 20. srpen 1914.

Pius zdál se naslouchat do nesmírné dálky. Slyšel snad dunění děl, výkřiky raněných, chropťení umírajících?

| "Za ně, Pane, můj život za jejich!"

Odbila jedna hodina. Ještě jednou se sklonil lékař nad umírajícím, poslouchal úder srdce, nahmatal slábnoucí tep. Poslední čtvrt hodinka.

Ještě jeden pohled, láskou všechny objímající. A poslední pohled vzhůru.

Srdce udeřilo naposled. Pius X. odevzdal svou duši do rukou svého Stvořitele.

Byla otevřena závěť, kterou sepsal v roce 1909. Kardinál, který pečeť rozlomil, četl s hlubokým pohnutím slova:

"Chudý jsem se narodil, chudě jsem žil a vím, že v chudobě zemřu. --- Proto odporoučím své sestry, které vždycky u mne žily, velkomyslnosti Svaté stolice a prosím, aby jim bylo měsíčně poukázáno 300 lir.

Přeji si, aby má mrtvola zůstala nedotčena a nebyla balzamována. Proto má také, proti všem zvyklostem, býti jen několik málo hodin vystavena a potom v hrobce Svatopetrského kostela pochována".

Stalo se mu podle jeho přání.

Na jeho náhrobek byl umístěn nápis:

"Papež Pius X., chudý a bohatý, tichý a pokorný srdcem, silný obránce věci katolické, veden snahou obnoviti vše v Kristu, zbožně skonal dne 20. srpna léta Páně 1914.

Každoročně jsou u jeho hrobu pravokomunikanti z Říma, miláčkové jeho srdce.

Dne 3. června 1951, v den svých narozenin, byl syn chudého listonoše z Riese prohlášen Piem XII. za svatého. Zvony světa vyzváněly svůj pozdrav Otci do nebeských výšin.



ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat, CECO, 5.IX.1970 /sobota/

Z Vatikánu: Sv. Otec přijal v sobotu dopoledne v audienci asi 150 účastníků mezinárodního toxikologického kongresu /nauka o jedech/, který právě probíhá v Rímě. Pavel VI. upozornil ve svém projevu na stále hrozivější nebezpečí, které následkem šířícího se požívání osamných jedů zachvacuje dnešní svět, hlavně mládež. Vyzval je, aby svědomitě pokračovali ve svých studiích, jak novými léčivy neutralizovat zhoubný účinek těchto jedů.

Z Itálie: Ve Veroně skončil v pátek 21. Národní liturgický týden. Závěrečnou přednášku pronesl salesián P. Sobrero na téma "Boží lid se modlí breviář". Zdůraznil v ní pojetí církve jako jednotné modlící se komunity. Byl ohlášen i námět příštího liturgického týdne, jenž soustředí svou pozornost hlavně na nový misál.

Z Francie: V sobotu dopoledne se konaly v pařížské katedrále Notre Dame pohřební obřady za zesnulého katolického spisovatele Françoise Mauriacia. Státního pohřbu se zúčastnili president republiky, předseda a členové vlády a diplomatický sbor. Z církevních osobností byl přítomen pařížský arcibiskup kard. Marty a zástupci moskevského i cařihradského patriarchátu. Chrám byl tak zaplněn, že na 2.000 osob muselo zůstat venku. Homilií při koncelebrovaném obřadu pronesl pařížský světící biskup mons. Perezil. Zdůraznil v ní, že Mauriac představuje generaci, která je církev velmi zavázána. V pondělním večerním vysílání uslyšíte zvláštní pořad o François Mauriacovi.

Ze Švýcarska: V jednom z nejstarších švýcarských kostelů Fraumünster v Curychu bylo v sobotu ráno odhaleno 5 oken s malbami známého rusko-francouzského malíře Marka Chagalla, dnes 83letého, který na nich pracoval po 2 roky. Ústřední okenní malba je 11 m vysoká a představuje Pannu Marii s dítětem na klíně. V nejvyšší části je znázorněn ukřižovaný Spasitel. 4 postranní okna zobrazují převážně starozákonné události.

Ze Španělska: V Avile se v minulých dnech konaly ekumenický sjezd za účasti katolíků, pravoslavných, anglikánů, luteránů a pentekostálů z různých zemí. Delegáti projednali nejaktuльнější problémy současného ekumenického hnutí.

Z Polska: Polští církevní představitelé zdůrazňují nutnost spolupráce novokněží se staršími již zkušenými kněžími při pastorální činnosti. Vyslovili též přání, aby noví kněží i nadále udržovali úzké vztahy jak ./. .

mezi sebou tak i s mladšími spolužáky v seminářích. Za tím účelem vratislavská arcidiecéze zorganizovala studijní a pracovní schůzky, na nichž faráři a novokněží společně prodebatovali příslušné problémy.

5./9. 70 (A)

S odevzdaností do Boží ruky, o které jsem mluvili poledne,
souvisí i D O B R Y Ú M Y S L

Vnější a vnitřní skutky

Dokud žijeme, stále něco děláme. Velkou většinou je to něco ze-
vnějšího. Chodíme, mluvíme, jezdíme autem. Máme sice přitom různé po-
city, myslíme na něco, ale přesto velká část života upoutává pozor-
nost navenek, k něčemu, co je mimo nás. Duchovní knihy často napomí-
nají, abychom se víc soustředili, obrátili pozornost dovnitř.

Všecko vnější rozptylování však vyloučit nemůžeme. Není to ani
možné. Nakonec by se tím ochudil i náš vnitřní život. Neexistují něja-
ké jenom vnitřní činy. Mravouka sice rozlišuje skutek vnější a vnitřní,
ale to je rozdelení jenom praktické. I čistá myšlenka u člověka nějak
závisí od hmoty. Naopak zase přenášíme navenek myšlenky, uskutečňujeme
je, nebo alespoň prozradíme mávnutím ruky, trhnutím svalů, pohledem,
co se uvnitř děje.

Mezi vnitřním smýšlením a vnějším činem je podobný poměr jako
mezi duší a tělem. Obličeji je sice "zrcadlo duše", ale přesto nikdy
plně neprozradí její tajemství. Je nám tedy jasné, že naprosto nestačí
k správnému ocenění člověka jen jeho vnější jednání. I kdybychom ho
prostudovali ve smyslu tzv. hloubkové psychologie, stále ještě podle
slov evangelia soudíme zevně "podle zdání" (srov. Jan 7,24). Jen Boh
vidí "srdce člověka", kde skutek člověka má svůj pramen.

Úmysl dává skutkům hodnotu

Žijeme tedy stále v jakémsi rozporu, který může dospět až k tra-
gické rozpolcenosti. Pravá mravnost je v srdci, ale dobré srdce se ne-
stačí navenek projevit. Je jakoby pán úřadu, který dá rozkazy, ale pak
se uzavře ve své soukromé kanceláři a jeho úředníci dělají něco docela
jiného. Ten dojem má např. každý, kdo ráno rozjímá a učiní si nejlepší
předsezvetí, večer pak zjistí, že nic z toho neproniklo do života.

Mohlo by se tedy říci, že vzbuzování dobrého úmyslu je úsilí ob-
novit jednotu mezi vnějšími skutky a vnitřním jednáním, tu jednotu,
kterou stále opouštíme a ke které se stále toužíme vrátit. Nebude zde
na zemi nikdy dokonalá, ale přece jen bychom rádi, aby se stal náš život

"opravdovější". Úmysl, motiv, je totiž to, co dává směr lidskému jednání. Dobrý účel posvěcuje prostředky (které samy ovšem nejsou nemoralní), zlý účel zkazi i zdánlivě dobrý skutek.

K tomu, aby byl skutek záslužný, nadpřirozený, nestačí, jak všeobecně tvrdí teologové, motiv, úmysl přirozený. Není např. dostačné pro zpověď, aby někdo litoval své krádeže hen proto, že měl pak potíže se státní bezpečností. Naše práce v zaměstnání nemá nadpřirozenou hodnotu, pracujeme-li jenom proto, abychom si vydělali na živobytí. Nebude záslužný skutek pro věčný život, pereme-li prádlo jenom proto, aby byly košile čisté.

Úmysly vědomé a podvědomé

Většinu našich skutků však děláme z těchto důvodů, kterým říkáme časné, přirozené: pro peníze, pro zábavu, pro rodinu, ze zvyku, za pochvalu atd. Jsou tedy pro věčný život ztracené, bezcenné? To by byla opravdu nenahraditelná škoda. K tomuto smutnému závěru však teologové přece jenom nedocházejí. Vědí totiž z psychologie, že problém úmyslu není tak jednoduchý, jak by se zdálo. V jednom jediném skutku působí motivů mnoho. Proč chodí student do školy? Dokázal by to říci? Protože je docházka povinná, protože by se doma nudil, protože chce být učitelem, protože by se rodiče jinak zlobili, protože má zájem o to, co se učí, protože je navykly atd.

Některé z těchto motivů jsou bližší, jiné vzdálenější. V teologii se mluví o tzv. úmyslu aktuálním. Je to ten, který mne bezprostředně vede k činu. Běžím k vlaku, protože odjíždí v osm hodin. Úmysl virtuální je ten, na který nyní vůbec nemyslím, ale přece jenom je příčina, možná i hlavní motiv jednání. Kdybych si nechtěl vydělat peníze, nechodil bych do práce, neběžel bych na vlak. Touha po zisku je tedy virtuální motiv mého spěchu k vlaku.

Proto přicházejí teologové k tomuto závěru: záslužný skutek musí mít nadpřirozený, náboženský motiv, ale nemusí to být úmysl aktuální, stačí virtuální. Křesťan se jednou provždy rozhodl, že chce spasit duši a že se chce uvarovat toho, co by bránu do nebe zavřelo. Ten úmysl

snadno neodvolá, tedy platí, i když na něj ve shonu života nemyslíme. Je to nejlépe vidět v případech, kdy jsme v pokusení ke zlému. Zdá se, že pracujeme jenom pro peníze. A přece nekrademe, ani když se naskytne příležitost. Jsme si velmi dobře vědomi v takovém okamžiku, že nám nedeje jen o peníze, ale i o něco víc. Co je to přesně ono "víc", oč usilujeme?

Vzbuzování dobrých úmyslu

Kdo žije náboženský život opravdověji, tomu je onen vyšší, skrytý motiv zřejmější, jasnější, působí uvědoměleji. Snaží se ho ujasnit a posílit. To je to, čemu se říká vzbuzování dobrého úmyslu. Budí se ten, kdo začíná dřímat, upadá do bezvědomí. Zbožné knížky doporučují, aby se to dalo denně. Sdružení Apoštolátu modlitby doporučuje alespoň střelnou modlitbu ranní: "Všecko pro tebe, nejsvětější Srdce Ježíšovo!"

Nikdo nepochybuje o tom, že je to dobrá rada. Naše skutky se tak, abychom řekli obrazně, prohlubují, rostou v nadpřirozené dimensi, stávají se záslužnějšími, uskutečňujeme svou denní prací mnoho dobra. A přece i tato zbožnost má své nebezpečí. Častěji opakované volání se snadno stane formou, frází, která se sice říká, ale snad už málo působí.

K. Rahnerovi se zdá, že některé příliš nadpřirozené povzdechy jsou pro obyčejného člověka tuze vysoké a nemohou být proto docela upřímné. Je sice pravda, že nejvyšší cíl našich skutků je láska k Bohu.

Ale unavená prodavačka, která stojí celý den na nohou, cití k večeru už jedno přání: sednout si. Proto doporučuje Rahner, aby se ke stejnemu cíli směřovalo z opačné strany: Láskou Boží nezačínat, ale pomalu se k ní pozvedat. Unavené děvče v obchodu si např. řekne, aby se povzbudilo: "Ještě hodinku a budu mít volno! Obsloužím tu paní dobře, vždyť i já chci, aby byli jiní ke mně laskaví. Nebudou-li, každý dobrý skutek odplácí Bohu, Je ostatně lépe pracovat pro Boha než pro lidí. Ještě se budu hodinku usmívat na zákazníky, vždyť je to, jako bych to dělala Kristu samému a jeho Srdce se mi odvděčí láskou a požehnáním".

Rahner nazývá podobné úvahy očištováním motivů, zjednodušováním. Komplikované impulsy a vlivy denního shonu dostávají správný směr a hodnotu. Přináší to i vnitřní zadostiučinění, klid a mír.

totalitních režimů

Drazí přátelé, oznámili jsme vám už, že 3. září byla uveřejněna Instrukce posv. kongregace pro bohoslužbu o rozšíření povolení podávat svaté přijímání pod obojí způsobou. Dnes doplníme naši stručnou zprávu alespoň krátkým komentářem. V liturgické konstituci II. vatikánského koncilu jsou stanoveny zásady pro podávání sv. přijímání pod obojí a uvedeno i několik charakteristických příkladů. V podstatě se tam říká, že ačkoliv zůstávají v platnosti učení a zásady tridentského koncilu, je možno podávat sv. přijímání pod obojí způsobou klerikům, řeholníkům i laikům, ale konkretní případy má ustanovit svatá Stolice s posouzením biskupa. Jako příklady jsou uvedeny přijímání novosvěcenců a řeholníků při jejich profesi při příslušných mše svatých a mše svatá, která následuje po křtu dospělých. 7. března 1965 byl vydán nový obřad pro svaté přijímání pod obojí způsobou a tam je výslovně vyjmenováno celkem 11 případů, mezi nimi přijímání novomanželů v den jejich šhatku, řeholních sester v den jejich profese a při jejich jubilejných výročích, biřmovanců v den biřmování, kněží při velkých shromážděních, když nemohou koncelebrovat, dále bratří a těch kdo trvale bydlí v řeholních komunitách, při koncelebrované mše svaté. V květnu 1967 instrukce Eucharisticum mysterium přidala další dva případy a konečně Římský misál vydaný letos mluví o 14 případech, kdy možno podávat sv. přijímání pod obojí způsobou. Od roku 1964 až do nynějška přicházely nové žádosti od biskupů, aby byla možnost přijímat pod obojí rozšířena. V této poslední době, třebaže došlo k různým výstřelkům, na př. při tak zvaných "eucharistických večeřích", vzrostla však zároveň mezi věřícími víra a úcta k eucharistii. Svatá Stolice chce touto instrukcí dát odpověď i žádostem biskupů i upřímné touze věřících. Poněvadž je velmi těžko katalogizovat všechny případy, kdy by bylo vhodné přijímat pod obojí, svatá Stolice dává fakultu biskupským konferencím, aby stanovily zásady, podmínky a důvody pro rozšíření přijímání pod obojí anebo stanovily jiné zvláštní případy, o nichž mohou definitivně rozhodovat jednotliví biskupové ve svých diecézích a vyšší řeholní představení pro komunity jim podřízené, ovšem jenom v mezích stanovených biskupskou konferencí.

Přitom instrukce zdůrazňuje tři věci: že obřad přijímání pod obojí má bždy odpovídat úctě, důstojnosti a zbožnosti, kterou vyžaduje tato svátost a mé se zamezit nebezpečí jakéhokoliv zneuctění, zvláště, když se podává nejsvětější krev přímo z kalicha. Z těchto důvodů při přijímání velkého množství věřících se nemá podávat přímo z kalicha, i kdyby tam bylo více kněží aakolytů /to je nikoliv ministrantů, nýbrž těch, kdo dostali nižší svěcení akolytátu/. Je tedy zcela jasně vyloučena možnost, aby si kalich s nejsvětější krví podávali sami věřící jeden druhému, jak se už na některých místech dělo. V takovém případě se doporučuje podávat svaté přijímání per intinctionem - kněz omočí svatou hostii v nejsvětější krvi a tak ji podá věřícímu. A konečně se znova klade na srdce kněžím povinnost, aby důkladně seznámili s obřadem přijímání pod obojí, ale především jim vysvětlili hluboký význam dokonalého eucharistického symbolu a účasti na eucharistické oběti, aby z ní mohly čerpat co nejvíce užitku.

V jaké míře a ~~x~~ jakým ^{způsobem} ~~úsporem~~ bude instrukce aplikována v českých a moravských diecésích bude záležet na rozhodnutí tamního biskupského sboru a proto je třeba vyčkat nařízení jednotlivých ordinářů. S duchovní přípravou věřících, aby stále s větší vírou a zbožností se zúčastnili mše svaté a přijímali Kristově tělo, však nebudeme odkládat; spíše budeme přesvědčeni, že jí nikdy nevěnujeme příliš mnoho času.

To byl náš komentář k instrukci o rozšíření fakulty přijímat pod obojí způsobou.

Zprávy z katolického světa.

Z Německa.- V Mnichově se v těchto dnech konal 8. světový kongres o politických vědách. Promluvil na něm i kardinál Suenens na téma "Církve jako politické instituce" Za svého pobytu v Mnichově se setkal i s před sedou německé biskupské konference, kardinálem Doepfnerem.

Biskup německých starokatolíků, Josef Brinkhues, označil jako cíl ekumenické spolupráce, aby církev byla skutečně una, sancta, catholica

Zdůraznil, že starokatolíci si přejí spolupracovat s ostatními křesťany mnohem těsněji než dosud a prohlásil, že mezinárodní sjezd starokatolíků, který byl zahájen 3. září v Bonnu, právě v den stého výročí jejich osštěpení, nebyl žádnou jubilejní slavností, neboť rozštěpení nemůže být nikdy oslavováno.

Na nastávající německý "Katholikentag" v Trevíru je dosud podle předběžného seznamu očekáváno 243 oficiálních hostů. Jsou mezi nimi zástupci různých biskupských konferencí, německých evangelických církví, starokatolíků, židovských obcí a řeholních řádů a kongregací. Na sjezd přijede rovněž 22 německých biskupů, 4 opatové a apoštolský nuncius v Německu, arcibiskup Corrado Bafile.

Z JUGOSLAVIE.- Profesorský sbor srbsko-pravoslavné theologické fakulty v Bělehradě se postavil záporně k výrokům patriarchálního vikáře Krstiče, který v interview pro chorvatský katolický list "Glas koncila" prohlásil, že v žádném případě katoličtí kněží nemohou udělovat svátosti pravoslavným věřícím a naopak, ani v nebezpečí smrti, protože prý katolíci jsou heretici a pro pravoslavné existují svátosti jen v pravoslavné církvi. Tato tvrzení posoudil uvedený sbor jako nesprávná a předložil své dobrozdání o této otázce srbskému patriarchovi.

Z Afriky. - V Moroto v Ugandě složilo v minulých dnech řeholní sliby pět prvních členů misionářské kongregace "Ježíšovi apoštolové". Byla schválena před dvěma lety a nyní má 4 novice a 145 kandidátů ze 6 afrických zemí. Diecézní biskup Mazzoldi citoval při obřadu loňská slova sv. Otce: "Nyní jste vy Afričané sami svými misionáři a musíte sami pokračovat v budování africké církve."



ústav pro studium
totalitních režimů

V belgickém městě Namuru probíhalo v letošním roce 40. misiologický týden s ústředním tématem "Mise v ekumenickém duchu". Zúčastnilo se ho přes 100 odborníků, misionáři z rozvojových zemí a reholníci ze všech světadílů. Byl zahájen v sobotu 29. srpna ekumenickou pobožností. V prvním projevu zhodnotil páter Dunne, sekretář SODEPAXU - Komitátu pro rozvoj, spravedlnost a mír založeného r. 1968 římskokatolickou církví a ekumenickou radou církví v Ženevě, činnost této organizace v uplynulých dvou letech. "Ekumenismus je na postupu", prohlásil řečník. "Naší hlavní starostí musí být snaha o dosažení jednoty, jak si ji přál Kristus. Sodepax uspořádal studijní schůze v Bejrutu, Montrealu, Ženevě, Holanskému a jinde a na všech se usilovalo zejména o překonání někdy dosud příliš uzavřené mentality v některých církvích. Ze ekumenická spolupráce mezi jednotlivými křesťanskými významími je skutečně možná, dokázal konkrétně ve své řeči páter Kuypers na příkladě indické oblasti Chakanagpur, kde žije 600.000 křesťanů mezi 11 miliony obyvatel. Křesťané zde spojenými silami vybudovali nemocnice, zemědělská družstva a menší průmyslové podniky. Páter Lanne z O.S.B. se zabýval především náboženským podkladem misionářské spolupráce. Podotkl např. že "mluví-li se o ekumenickém hnutí, je jasné, že zde již existuje určité společenství, dosud sice nedokonalé, přesto však schopné dalšího mohutného vývoje. Páter Yannopoulos, který mluvil jako zástupce řecké pravoslavné církve, zdůraznil hlavně nutnost častých osobních styků mezi jednotlivými ekumenickými pracovníky. Pastor Bruston z evangelické misijní společnosti v Paříži, upozornil, že je třeba důkladně studovat vztahy mezi evangelizací a kulturou, jinak dospíváme často k příliš konformnímu a pozápadnému obrazu naší víry, který pak zcela neodpovídá té víře, jak ji hlásá evangelium. Velmi důležitý byl i projev pátera Vercruyse z T.J., který se zabýval problémem svátosti s ekumenického hlediska. Zajímavé zkušenosti z vlastní praxe vylijeli v dalších projevech někteří misionáři. P. Nothomb např. uvedl že v africkém státu Ruanda misionáři různých vyznání společně přeložili bibli do hlavního místního dialektu. Páter Spaë řekl, že v Japonsku stále větší počet nepokřtěných Japonců žádá, aby mohli uzavřít manželství v křesťanských kostelích a že mezi nimi stále vzrůstá přání najít takové náboženství, které by lépe vyjadřovalo jejich současné tužby a ideály. Jiný řečník uvedl, že v jedné oblasti v Kongu se již pracuje na sestavení společného mezi konfesních modliteb pro pokřtěné doma.

Z převážné většiny projevů vyplynulo, že právě v misích, kde misionáři různých vyznání pracují mnohdy za velmi těžkých podmínek na evangelizaci místního pohanského obyvatelstva, vykazuje ekumenická spolupráce mohutný rozmach a že je tedy zcela dobré uskutečnitelná, vje-li k ní jeden trochu dobré vůle.

setjogeddepo e i jadg kumekos toj t'ekon el'tay'a s el'men'e'el'on sayon et'k'ay a'g
b'etjer D'mne, se'refet'k' SODEPAKU - Komit'et'a b'io roza'y, el'ba'seqt'noat a' m'z

even, quando se fôr o caso a abertura de um telegramma é as

Let me take it from Kirtana. Somebody who had seen a Beltrami "postcard", thought it was a "postcard".

Montreal, generālā Hojsakas iestādē, kā arī vairākās citās iestādēs un pārvaldēs.

—код, відомий ще з часів ет. імператора імператорським військом був відбитий

but, like little 600,000 measures many miles off millions of dollars.

épais et lourdement imbu de la philosophie. Il est un peu trop

Načas všechny výrobky mohou být využity k výrobě nových výrobků, které mají významně vyšší hodnotu.

reldmoas nočtvač tsoñtuš ēmvali lmasribz , evñito ēmvalsovsq èkcej eodutu
dalañlengvra a rođenijecet , uñyvnozra hñidlojcaupia , tñky hñidlojbat tñxu , tñxu

www.vatcanica.cz

Cestá skutečně vypadá, že

Несмотря на то что в сюжете есть элементы, характерные для романтизма, в целом картина выглядит как произведение реализма.

Р. Німоян ім'ям посвячено пам'ятник в Ізюмі на місці, де він був захоплений німецькою армією.

v kvalešném třívalném členu všechny součásti jsou významné, ale nejsou významné vůbec.

monotremes belong to the order Monotremata.

Digitized by srujanika@gmail.com

Drazí přátelé, jak jsme vám slíbili, dnešní pořad věnujeme Francois Mauriacovi. Na začátku krátký přehled zpráv z Vatikánu.

Svatý Otec měl rušné nedělní odpoledne. Při poledním Anděl Páně pozdravil skupiny poutníků, mezi nimiž byli i věřící z Československa. Poňevadž ten den se konala v Castel Gandolfo místní pouť a při té příležitosti byly dávány odměny žákům, kteří nejlépe obstálý před zkouškách z náboženství, zmínil se o významu náboženské výuky a zdůraznil, že prvními učiteli náboženství mají být rodiče. A upozornil, že i dospělí by se měli stále snažit prohlubovat své náboženské vědomosti. - Odpoledne přišli věřící z Albánské diecéze ~~sxxxym~~ biskupem mons. Macariem, aby pozdravili ~~Pavla VI.~~ sv. Otce, přinesli mu duchovní obětiny a dary pro zámořské misie. -

Vyšel nový *Ordo consecrationis virginum*, jak je zvyku u sester žijících v přísné klausuře a některých jiných kongregací. Se souhlasem biskupa mohou se tak ~~minimis~~ zasvětit zcela Kristově službě i dívky žijící ve světě. KONEC ZPRÁV.

PAMÁTCE FRANCOIS MAURIACA. /str 2 -5/

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Když byla r. 1952 udělena Francois Mauriacovi Nobelova cena za literaturu, vzbudilo to v literátmích kruzích určité překvapení. Od r. 1901 až do r. 1952 bychom totiž napočetli sotva půl tuctu katolických spisovatelů, vyznamenaných touto cenou. Převážně protestantská porota uvedla dva hlavní důvody, proč zvolila právě Mauriaca: jednak pro hloubku psychologické analýzy, kterou nalézáme v jeho knihách a jednak pro intenzitu uměleckého výrazu, s ním ve svých románech vyjádřil drama lidstva. Toto lidské drama bylo zároveň i osobním dramatem jeho víry. Mauriac byl skutečným hluboce věřícím katalíkem. Napsal též díla s čistě náboženským obsahem a kde bylo třeba, otevřeně a nesmlouvavě na obranu víry vystupoval. Literární kritika vytýká někdy Mauriacovi, že v jeho románech vystupuje spíše hrozící Bůh, jak se zjevil na Sinaji, nežli milosrdný Spasitel ukřižovaný na Golgotě. Boží milost sice v jeho dílech vždy nakonec triumfuje, je však prý jen přesně odměřovaná, ne hojná, štědrá a vše rázem odpouštějící, takže prý ~~x~~ čtenářem po přečtení knihy stále ještě zůstávají pod dojmem a vlivem milosti přemoženého zla.

V tomto krátkém pořadu se nemůžeme pouštět do podrobných estetických rozborů. Soustředíme se více na pevnost, sílu a přesvědčivost Mauriacovy víry, jak se jeví v jeho dílech s náboženskou tématikou. Dobrotivý a odpouštějící Bůh v nich převažuje nad Bohem trestajícím. Porovnejte sami úryvky z jeho dílka "Souffrances et bonheur du Chretien", kde mluví o štěstí a utrpení. Co je toto křesťanské štěstí?

"Člověk vstane, jde na mši sv. a k sv. přijímámi. Všechny následující hodiny jsou Bohem okoupány. Ať pracuje, přemýslí, mluví s přítelem, svátostná milost prosakuje celý ten den do té míry, že je zcela vyléčen, jestli se kdy nudíval aneb bál samoty. Být sám, a přece nebýt sám, tento absurdní požadavek je podivuhodně splněn". A v čem vlastně tkví mizerie naproti tomu utrpení?

"Pravé utrpení nespočívá, jak jsem se domýšlel, v tom, že nemohu jít pokojně za svou žádostivostí. Existuje pro křesťana jen jedna bolest, a to že není svatým. Životy svatých budí v křesťanu hanbu a smutek, jež však nevede k zoufalství, nýbrž k lásce. Vyhledej v kostele hned u vchodu místo publikána a hleď na visícího na kříži, na tu čistotu rozdrásanou, na to obnažené tělo, na něž tys hodil utrpení křesťana jako plášt posměchu. Nechť tě neodradí ona vzdálenost: on koná celou tu cestu. To však nestačí jeho lásce, jeho aspiracím: on sám proniká do chatrče těla a krve a usedá ke stolu ještě nečistému..."

ten ubožák, jenž v mé dětství přicházel každého dne večer hledat zbytky".

Když byl Mauriac v třicátých letech jmenován členem Francouzské akademie, považoval za jednu ze svých prvních morálních povinností odčinit vinu, kterou dříve spáchal proti Bohu jiný člen této akademie, totiž Renan svou knihou o Kristovi, kde z něho činí pouhého šlověka a zcela ho zbavuje božství. Mauriac odpověděl svým životopisem Ježíše Krista. Kritika přivítala toto jeho dílo kladně, někteří dokonce napsali, že sotva již se Mauriacovi podaří napsat něco ještě geniálnějšího. A přece Kristus v této knize není povznášen do nadoblažných výšin; jeho lidství a božství jsou pouze dokonale harmonizovaný. Mauriac si toho je vědom, neboť sám zde пиše o Kristovi:

"Kristus evangelií, který je historiky jednak snižovaný až do rozměrů obyčejného člověka, jednak vyvyšovaný jejich vzýváním a láskou příliš vysoko nad tuto zem, kde žil a zemřel, takový Kristus ztrácí jak v očích věřících tak i u nevěřících ohranišené a výrazné rysy a neprojevuje již žádný ~~zkušený~~ obrys své skutečné osobnosti."

Autorovi se podařilo vyličit značně živě jednu z nejdojímavějších stránek Bohočlověka, totiž jeho laskavost a shovívavost k lidem, ~~niku~~ nelíčený soucit s jejich utrpeními a lásku, s níž často bránil jak hříšníky tak i невinné proti útlaku se strany farizeů. Píše velmi pěkně:

"Byli to řemeslníci jako on, anebo dělníci, vinaři, rybáři; lidé, kteří mezi sebou rozprávěli o setí, ovcích, sítích, loďkách a rýbách, kteří pozorovali západ slunce, aby posoudili, jaké bude zítra počasí: zda větrné či dešťivé. Věděl dobré, že chce-li, aby mu prostí lidé porozuměli, musí užívat výrazy týkající se věcí, které oni mají denně v rukou, toho co sejí a sklízí v potu tváře. A to, co tyto věci přesahuje, prostý chudý lid chápe jen tehdy, je-li mu to podáno pomocí podobenství a analogie: např. o studniční vodě, o víně, hořčičném semení, fíkovníku, ovci, trošce droždí o měřici mouky; A skutečně, toto úplně stačí, aby i ti nejponíženější pochopili plnou Pravdu".

Počátkem padesátých let mnoho lidí na Západě skládalo všechny své naděje do komunismu. Křesťanům se vytýkalo, že jejich naděje se týká jen po smrtného, věčného života. Zde na zemi, pro časnou naději takřka nezbývá místo. Na tyto názory Mauriac výstižně odpověděl ve své přednášce ~~na~~ na týdnu katolické inteligence v Paříži, 26 května 1951. Její téma bylo: "Mají křesťané časnou naději? Prohlásil tehdy pevně a rozhodně:

"Ano, křesťan, protože má víru, má také naději; a to naději netoliko v nadzemské štěstí. Bytostním znakem naší naděje je její nedílnost: odnáší se k času, protože se odnáší k věčnosti. Nemají časnovou naději, již by mohl rozum považovat za legitimní ti, kdož nevěří ve věčný život. Neexistuje-li Bůh, pak je vše dovoleno; pak pravou dovolenou věcí je propadnout beznaději. Pro křesťana je tomu však opačně. Naděje, právě tak jako víra je teologickou ctností. Povinností křesťana je doufat, jako je jeho povinností být čistý, jako je jeho povinností přemáhat nenávist. Beznaděje je snaďný duševní stav, který je nám zapovězen, je pokušením, kterému nesmíme z vyššího příkazu podlehnout. Nevstal-li Kristus z mrtvých, je-li marná naše naděje, pak je každý člověk robotem v plném slova smyslu. I těch několik privilegovaných, kteří ušli jařmu nucených prací, jsou možná obětmi nejhoršího otroctví; existují přece také roboti rozkoše a automaty neřesti. Úkolem a nadějí křesťanů v dnešní době je zachovat svobodu svědomí. V době, kdy na tak značné rozloze naší planety je stržena každá myšlenka, v této době my, kteří věříme v Krista, ať jsme jakéhokoliv politického přesvědčení, prohlašujeme, že máme společnou pozemskou naději: naději udržet a zachovat ve světě nedotknutelnost lidského svědomí. Tato naděje nám praví, že dokud bude existovat na světě křesťan, hodný tohoto jména, i kdyby měl zůstat sám, bude existovat vnitřní život, do něhož nebude moci násilím vniknout žádná policie. Konečným zdrojem všech milostí a nadějí je Kristus. Pro mne časná naděje křesťana je neztratit předchuť věčné naděje, má-li ji; nemá-li ji, byl-li tak nešťasten, že ji ztratil, znova nalézt tuto předchuť věčné naděje: tj. onen klid v sobě, onen mír, který svět dát nemůže a který se tak snaží vyrvat; neztratit toto vnitřní mlčení, jímž se často rozléhá slovo Páně, které vyslovil, když kráčel po rozbouřeném moři: Já jsem to! Nebojte se!"

Tuto naději, pevně spojenou s vírou se Mauriac snažil udržet ve všech, hlavně však v mládeži. Jí také adresoval své poselství, které je do jisté míry odpovědí na tzv. "catechismus" André Gidea, bezvěreckého spisovatele, který otrávil tolik mladých čistých duší. Říká mladým lidem: "Vy musíte myslet na Krista jako na živého člověka, který žije právě teď, na toto světě, a který si mezi miliony vybral právě vás. Neboť znát ho, znamená být již mezi vybranými. Musíte myslet na Krista jako na jediného přítele, který zkoumá váš tajný vnitřní život až do té nejnepřístupnější části, kam ani vy sami

neproniknete. On ví velmi dobře jací jste. A má vás tak rád, že stačí jediná myšlenka, pohled či povzdech, abyste tuto lásku zradili. Nežádá od vás jen vnější chování, nýbrž i čisté srdce. Nespokojí se s málem. Vezme, co vy mu dáte, avšak žádá pro sebe vše. Nemyslete si, že bez něho vyřešíte nějakou otázku, třeba i málo významnou. Na druhé straně však pro křesťana není nic bezvýznamné, neboť vše má vztah k věčnosti. Kristus vám dá jasné vědomí o vašem vlastním bytí, o tom, že máte nesmrtevnou duši, jež není osamocena, nýbrž blízká mnoha jiným duším, a že vy na tyto duše vykonáváte vliv, buď dobrý nebo špatný. Protože zmenšuje-li se Boží milost va vás, zmenšuje se i v mnoha jiných, kteří se o vás opírají. Nevěřte, že Kristus vás odsuzuje ke spánku. Naopak, činí z vás, uprostřed tolika mladých lidí této epochy, strážce, kteří bdí, protože vy dokážete ovládat své vášně. Pouze hřích působí nudu a činí život mechanickým. Kristovo přátelství ruší ono neblahé okouzlení zlem. Na neřesti je nejhorší právě její jednotvárnost. Záleží na vás, mladí Kristovi přátelé, aby vaše mládí trvalo věčně. Záleží na vás, abyste se jednoho dne nestali dospělým člověkem, a pak snad i starým člověkem, který přináší Kristovi srdce, se kterým už si svět neví co počít a které je pouze ohryzaným, zvířaty pohozeným odpadkem".

Pařížský světící biskup Perezil měl pravdu, když prohlásil ve své řeči nad Mauriacovým katafalkem, že spolu s ním odchází jeden z posledních členů generace, které je církev velmi dlužna.

Končíme české vysílání vatikánského rozhlasu. Následuje pořad

slovenský.



ústav pro studium
totalitních režimů

Milí přátelé, dnes jsme pro vás připravili zpravodajský pořad ~~zpravodajství~~
"Církev ve světě".

Z Vatikánu: Vzhledem k 3. světovému dni alfabetizace konanému dnes v úterý, sv. Otec zaslal poselství generálnímu řediteli UNESCO, panu René Maheuovi. Zdůrazňuje v něm, že úkolem tohoto desetiletí je vyrovnat nerovnoměrnosti v rozdělení kulturního a hospodářského bohatství na světě. Církev se v různých částech světa snaží o zvýšení vzdělání, hlavně pomocí loni založeného komitátu pro lidský pokrok.

8. října vydají vatikánské pošty k 25. výročí vzniku Spojených národů sérii známek o třech hodnotách. Na dvou nižších budou zobrazeny hlavy Adama a Evy z Michelangelových fresek jako symbol věčného mládí lidského pokolení, kdežto na nejvyšší hodnotě olivová ratolest znázorňuje znak míru.

Sv. Otec zprostil kard. Cushinga, ~~arcibiskupa~~ z Bostonu ve Spojených Státech vedení diecéze na jeho vlastní žádost pro vysoké stáří a ze zdravotních důvodů. Rovněž mons. Leo Dworschak, biskup ve Fargo v Severní Dakotě, kde působí také několik českých kněží, byl z těchž důvodů na své přání zproštěn řízení biskupství.

Z Ríma: V pondělí odpoledne byl v paláci Cancellerie zahájen za účasti asi 300 teologů, filosofů a psychologů z celého světa 7. Mezinárodní tomistický sjezd. Kongres, který potrvá do soboty se koná pod záštitou Rímské akademie sv. Tomáše Akvinského a pod heslem "Člověk a jeho problémy". Je přihlášeno na 150 řečníků. V zahajovacím projevu kard. Daniélou upozornil, že filosofie je povinna dát dnešnímu člověku odpověď na otázky kladené vědou a současné kulturovou. Dále je též třeba trvat na tom, že lidská přirozenost přes své různé kulturní, sociální a historické projevy si uchovává stálé, permanentní rysy.

Z Itálie: Katolická universita Nejsvětějšího Srdce zahájila v pondělí v Miláně 11. týden misijních studií. Jeho letošním námětem je: "Spравedlnost a mír; práva lidská a práva Boží". Dopoledne se delegáti zúčastní společných přednášek, které povedou i kněží z Afriky. V úterý bylo účastníkům též přečteno zvláštní poselství sv. Otee. Pavla VI. v něm klade důraz na misionářskou činnost jako na nedílnou část poslání církve a na vztahy mezi evangelizací a rozvojem.

V Bologni zahájil v pondělí místní arcibiskup kard. Poma týden mariánských studií. Ve svém úvodním projevu rozebral námět "Modlitba růžence v duchu II. vatikánského sněmu. Prohlásil, že tuto modlitbu je třeba zakotvit na biblickém podkladě a užijeji spojit s hlavními údobími liturgického roku.

Z Polska: V červenci vykonalo pouť do Czenstochowé celkem přes 111.000 poutníků. Poutníci z Poznaně a Krakova, mezi nimiž bylo mnoho mladých lidí, podnikli celou cestu pěšky. Stále roste i počet poutníků z cizin, mezi nimi i z Československa.

Skupina polských misionářů verbistů z Argentiny, Brazílie a Ghany přijela po letech na krátkou návštěvu do vlasti k příbuzným. Polský primas kard. Wyszynski, v audienci, kterou jim udělil, mluvil s velikým uznáním o jejich záslužné misionářské práci.

Z Německa: 7 katolických a 7 protestantských teologů z východního Německa se v poslední době pravidelně schází v Berlíně. Za účelem spolupráce vytvořili společně teologickou ekumenickou komisi. Na příští, v pořadí již 10. schůzi budou věnovat pozornost zejména eklesiologickým problémům.

V řeženské diecézi vzrostl v posledních dvou letech počet katolíků téměř o 20.000. Počet kněží se však ve stejně době zmenšil o 160 osob.

Německé pošty vydají k nastávajícímu 83. katolickému dni /Katholikentag/ zvláštní známku. Bude na ní zobrazen kříž s vyzařujícími paprsky a v levém rohu s nápisem "83. Katholikentag v Trevíru".

Z Belgie: Předseda belgické biskupské konference kard. Suenens zaslal Nobelově institutu v Oslo následující telegram: "Belgická biskupská konference živě podporuje kandidaturu mons. Helderu Cámary, arcibiskupa z Olindy a Recife na Nobelovu cenu míru za rok 1970".

Z Portugalska: Kněžská rada diecéze Coimbra se rozhodla požádat o zřízení zvláštní novinářské školy, která by měla pomoci vyřešit palčivou otázku dorostu pro katolický tisk v zemi.

Z Spojených Států: Z Recka: Středisko pro náboženskou kulturu zřízené jezuity v Athénách začalo vydávat v moderní řečtině nový časopis nazvaný "Teologické otázky". Vyšla již 2 první čísla s článci jak řeckých tak i zahraničních teologů. Časopis byl kladně přijat i athénskými pravoslavnými kruhy.

Ze Spojených Států: Příští neděli 13. září bude v novyorské katedrále sv. Patricka sloužena slavná děkovná mše svatá za misijního biskupa mons. Walshe, který se v minulých dnech vrátil do vlasti po 12letém vězení v Číně. Dovolili mu to zdravotní stav, bude mons. Walsh sám mezi koncelebranty. 9. září oslaví jeho návrat komunita maryknollských misionářů, jejímž je členem.

Misionářské křížové tažení katolických studentů se rozhodlo v minulých dnech na svém 24. národním sjezdu na univerzitě Notre Dame ve státě Indiana, že postupně budou uskutečňovat sloučení svého hnutí s Dilem šíření víry a s Papežským dílem svatého dětství, která působí na diecézní úrovni. Koordinaci veškerého misijního úsilí ve Spojených Státech provádí loni ustavená Národní misijní rada.

Dvě největší severoamerické laické katolické organizace, j. Národní rada katolických žen a Národní rada katolických mužů, projevily na nedávném sjezdu v Chicagu svůj souhlas se zřízením Národní Pastorační rady. Ta se má podle nich zabývat nejen vnitrocírkevními záležitostmi, nýbrž též problémy moderního světa a své hlavní úsilí má zaměřit na upevnování jednoty církve.

Na sjezdu Americké psychologické společnosti v Miami na Floridě předložili dva psychologové svou práci o zhoubném vlivu pornografie na mládež mladší 14 let. Dokazují v ní spojitost mezi pohlavními zvrácenostmi a častou návštěvou pornografických filmů či četbou takových knih u nedospělé mládeže.

Posloucháte vatikánský rozhlas. Připojujeme zprávy z katolických misií, zvláště z Afriky.

Z Vietnamu: Podle posledních statistik Katolického úřadu pro náboženské informace v Saigonu vzrostl v minulých dvou letech počet katolíků o 100.000 osob. V jižním Vietnamu působí v současné době 1917 kněží, z toho 1.517 diecézních, 224 řeholníků a 176 cizinců. Na kněžství se připravuje 743 bohoslovečtí ve 4 seminářích. 1.030 katolických základních škol navštěvuje přes 250.000 katolických a přes 100.000 nekatolických žáků, kdežto na 226 středních školách studuje asi 80.000 katolických a rovněž tolik nekatolických studentů. Katolíci řídí v zemi 41 nemocnic se 7.000 lůžky, dále 239 ošetřoven, 9 útulků pro malomocné, 86 sirotčinců s 11.000 sirotků a konečně 29 ústavů pro přestárlé.

Z Indie: Arcibiskup z Ernakulamu v Kerale, kard Parecattil vydal prohlášení týkající se tzv. obchodu s indickými novíkami. Ríká v něm, že Kerala, jež je kolébkou křesťanství v Indii, odesílá již po dlouhou dobu stovky chlapsů a děvčat do jiných indických oblastí, aby tam pracovali na poli evangelizačním a sociálním. Když Evropa, která nyní trpí nedostatkem povolání, požádala Keralu o pomoc, byla tato výzva přijata. Z Ernakulamské diecéze odešlo na Západ v posledních 10 letech 135 kandidátek. Všechny dokončily předepsané školní vzdělání, některé studovaly již i na univerzitě a všechny rovněž prodělaly předběžné školení v místních klášterech. Zahraniční kláštery jim zaplatily jen cestu a hradí jim výlohy spojené s dalším vzděláním. Toto vše schválila posv. kongregace pro východní církve v Rímě. Projevili přání, kandidátky se mohou kdykoliv vrátit domů. Závěrem kardinál vyslovuje politování, že západní tisk zneužil tohoto křesťanského gesta k sensační proticírkevní kampani.

Z Afriky: 72 let pro příchodu prvních misionářů je stát Burundi jednou z nejrozvinutějších afrických katolických komunit. Z celkového počtu 3,062.000 obyvatel jsou téměř 2 třetiny katolíci. Vedle nich žije v zemi kromě pohanů jen 14.000 protestantů a 30.000 mohamedánů. Tíživý je však nedostatek kněží, kterých je pouze 414, z toho 130 domorodých.

Pro kandidáty na stálý jáhenský úřad a pro pozdní kněžská povolání ve státech Rwanda a Burundi bude příští rok zřízen zvláštní seminář v Bužumbuře. Bude pořádat tříleté přípravné kurzy, jejichž absolventi pak budou moci pokračovat v dalších studiích.

Katoličtí biskupové Jihoafrické Unie obnovili na své valné schůzi v Kapském městě výzvu, aby byl zákonem zrušen trest smrti. Toto provolání vydala již dříve Rada jihoafrických církví.

Tajemník křesťanského ústavu v Port Elizabeth v Jižní Africe žádá o sociální reformy ve prospěch místního domorodého obyvatelstva. Kritizoval zejména zákon, který zakazuje domorodcům opustit jim přidělené pozemky, aby si jinde hledali výhodnější zaměstnání. -Konec zpráv.

Svátek Narození Panny Marie obrací naši pozornost k té, které nám po rodila Spasitele. Zakončíme dnešní vysílání duchovní myšlenkou z Minutěnek njd. Otce biskupa Hloucha /192:Pohled do nekonečna/ Připojíme polskou Chwaltku

Laki

Milí přátelé, poněvadž ve slovenském pořadu, který následuje, si můžete poslechnout podrobnou zprávu o středeční generální audienci sv. Otce, podáme vám jen stručný obsah jeho promluvy. Církev slaví dnes památku sv. Petra Klavera, patrona afrických misií, proto věnujeme větší část dnešního pořadu misijním problémům a církvi v Kongu. I když se Vám někdy zdají misijní zájmy poněkud vzdálené od vašich současných starostí, nezapomínejme, že jde o jednu Církev Kristovu, o naši Církev. Radosti a starosti druhých musí být i našimi starostmi, jako jinde na světě se bratrsky zajímají o naše.

Zyvatikánu: Při obvyklé středeční generální audienci sv. Otec pokračoval v rozvíjení námětu, kterému věnoval již dvě minulé promluvy, totiž, jak dnes hledat Boha. Podotkl, že současný člověk se již zdá přesycený tolika vědou a tolika kulturou, jež mu odevšad nabízejí. "Je proto potřebou a povinností" - řekl - "hledat vyšší a poslední příčinu věcí, které známe, jinak ^{bud} nepostihneme jejich hluboký smysl, zabředneme do pochybností a nakonec ztroskotáme v zoufalství anebo se naše myšlení stane velmi prostřední a povrchní". Zdůraznil pak, že již v tomto životě je možno nalézt Boha, ale musíme si uvědomit, že je nemožné nalézt ho tak jako kteroukoliv jinou věc v jejích konkrétních projevech. Abychom pochopili božskou skutečnost jeho existence, je třeba odmyslit si meze, jež ohraňují všechny naše pojmy jimiž se vyjadřujeme. Naopak, vše pozitivní, co známe, je nutno přiříct Bohu v nejvyšší míře. K Bohu nás však kromě rozumové úvahy může přivést i náš vnitřní, duchovní a mystický život, vycházející z těch znaků Boží přítomnosti, které nazýváme zázraky. Je zajímavé, že na nic není dnešní svět tak zvědavý, jako právě na zázraky a nic si tolik nepřeje. Toto přání je ostatně skryto v hloubi každé duše. Moderní kritici jsou vůči nim nedůvěřiví, avšak neodvažují se je zcela popřít. Věřící ovšem vědí, že Bůh se jimi projevuje jen výjimečně, že při svém styku s lidmi dává přednost jiným cestám, například věře a lásce. Jako poslední cestu k nalezení Boha sv. Otec uvedl projevy Kristovy přítomnosti v lidském nitru, které Ježíš slíbil všem, kdo ho opravdu milují. V tomto případě jde v podstatě o dar, o plod působení Ducha sv., o charisma, které rozlévá v srdci zeela zvláštní přitažlivost vůči Bohu, jehož přítomnost tak cítíme. V tomto ohledu nám mohou posloužit mystické zkušenosti světeů a literární i filosofická svědecetví mnoha současníků. Zvláštní pozdravy věnoval Pavel VI. některým početnějším skupinám poutníků. *Mužům i ženám z Rovnice a Štrunka.*

Sv. Otec zaslal presidentu africké republiky Zambie, dr. Kaundovi poselství, týkající se konference zamí nepatřících k žádnému z bloků, jež právě probíhá v hlavním městě Lusace. Pavel VI. uznává velký význam této konference pro světový mír a spolupráci. I církev, jako celosvětová komunita lidí věřících v ideály bratrství a míru, jak jim učí evangelium, považuje za svou povinnost podporovat veškeré úsilí a všechny projevy dobré vůle směřující k zajištění spravedlivého a pokojného soužití mezi národy. Všichni lidé mají tatáž práva, bez ohledu na rasu a kulturní či sociální poměry; všechny národy mají stejné právo řídit své osudy a všichni konečně doufají, že světové hospodářské a technické zdroje mohou přispívat k pokroku a rozvoji celého lidstva. Třebaže řešení těchto problémů se zdá dosud daleké a utopické, přesto musí být důkladně studovány. Aby byla mezinárodní spolupráce opravdu plodná, je nutno vycházet z etické zásady, že každý národ musí ponechat i druhým nárok na to, co sám žádá pro sebe. To znamená vzájemně respektovat národní svrchovanost i důstojnost a zříci se násilných řešení mezinárodních otázek. K dosažení takového stavu může podle sv. Otce podstatně pomoci právě i tato Lusacká konference, jejíž práci on osobně přeje mnoho úspěchů.

Z Itálie: V itálii se v těchto dnech koná anebo brzy započne několik důležitých sjezdů. Mezinárodní tomistický sjezd v Rímě se v úterý věnoval antropologickým problémům z filosofického a biblického hlediska a vyslechl zvláštní poselství sv. Otce. V Miláně pokračuje ve svých pracích 11. týden misijních studií, zajímavý pro množství referentů právě z misijních oblastí a konečně v Recoaro Terme ^{v sev. Itálii} zahájí ve čtvrtek kard. Baggio čtvrtý národní italský sjezd o současné civilizaci, konaný pod heslem "Budování internacionalismu".

Z Polska: Do svatyně v Czenstochowé připutovali v minulých dnech mladí nevyléčitelně nemocní Poláci spolu se svými ošetřovateli. Bylo jich na 500 a byla pro ně sloužena koncelebrovaná mše svatá před obrazem Cerné Madony.

Z Indie: Socha Horské Panny Marie, která je uctívána v městě Bandra blízko Bombaje, byla ozdobena zlatou korunou darovanou sv. Otcem. Obřed se konal v úterý za účasti kard. Graciase z Bombaye vzhledem ke čtyřstému výročí založení této svatyně, kterou za svého pobytu v Indii navštívil i Pavel VI. Slavnost sledovalo přes 100.000 věřících.

Pignedoliho projev v Dublinu

Institut sv. Kolumbána pro zahraniční misie konal minulý měsíc v hlavním irském městě Dublinu svou generální kapitulu, jež se zabývala především zmodernizováním dosavadních stanov. Mezi pozvanými hosty byl i sekretář posv. kongregace pro evangelizaci národů, mons. Pignedoli. Pronesl na zasedání projev, který možno s mnoga hledisek považovat za zásadní pro současnou misijní činnost a proto vás s ním seznámíme alespoň ve stručném výtahu.

Až dodnes platí slova Benedikta XV., že misijní práce je "maximum et sanctissimum munus", neboť evangelizace všech národů je důležitý úkol, jehož plnění přikázal církvi sám Kristus. Koncilní dekret "Ad Gentes" jasně prohlásil, že celá církev je misionářská, nežekl však, že všichni věřící jsou misionáři. Je k tomu zapotřebí zvláštního povolání, v němž působí dva prvky: Boží, jenž se projevuje skrze církev a lidský, osobní, se strany toho, kdo se cítí k misijní práci povolán. Evangelizaci by však sotva mohli účinně vykonávat jen isolovaně pracující jednotlivci. Nestačí k tomu ani síly místních komunit. Aby bylo na tomto poli dosaženo skutečných a trvanlivých úspěchů, je nezbytné zřizovat specializované misionářské instituce a kongregace, třebaže v tomto směru nemůžeme podat přesné teologické důkazy o jejich nutnosti. Dokazuje ji však staletá zkušenost. Práce ve skupinách byla celkem vzato vždy úspěšnější. Umožňuje totiž o daných úkolech se poradit, posoudit různé názory i návrhy a konečně i veškerou práci vhodně rozdělit a tím co nejlépe využít jak času, tak i všech místních možností. I každá farnost a komunita jsou v určitém smyslu takovými skupinami. Specializovaná práce je v misiích nutná zejména dnes, v době sociálního pokroku a tolika technických vymožeností. I zmíněný dekret "Ad Gentes" praví: "Kristus, jenž zapaluje v srdečích misionářské povolání, podněcuje v církvi i vznik těchto institucí".

Zvláště veliký význam mají takové instituce pro lokální církve v misijních oblastech. Z těchto církví je doposud jen velmi málo soběstačných, jsou mladé, nezkušené a proto stále ještě potřebují pomoc zvenčí, shora, asi jako děti od dospělých. Třetí svět se v poslední době rychle mění a modernizuje a spolu s tím dochází logicky ke změnám i ve způsobech vnitrocírkevního života. Od misionáře se dnes vyžaduje účinná práce i na poli sociálním, zdravotním a kulturním a na to vše by jednotlivec či malá neorganizovaná skupinka i při nejlepší vůli nestačili. Takové úkoly může splnit jen rozvětvená a dokonale uspořádaná instituce. Ty však mají s místními církvemi spíše spolupracová

a vychovávat je k určité samostatnosti, než je pouze vést a řídit ve všech podrobnostech. Základní požadavky takové spolupráce lze shrnout do 4 bodů: 1) Plná a loyální spolupráce s místním biskupem a klérem v pastoračních programech; 2) Stálá věrnost skupině, tj. snažit se neprosazovat za každou cenu vlastní, osobní názory a programy; 3) Věnovat zvláštní pozornost kněžským povoláním mezi místním obyvatelstvem, snažit se, aby mezi ním církev opravdu zdomácněla; 4) Nezapomínat ani na ty, kdo se věnují misijní činnosti jen dočasně. Tose týká jednak kněží, kteří přicházejí vypomáhat, hlavně však domácích laiků, katechistů a mezi nimi samozřejmě především mládeže.

Místní církevní komunity a misionářské instituce by měly vytvořit jakési přímo rodinné ovzduší, v němž vládne vzájemný respekt, důvěra a zejména láska všech ke všem. Toto slovo "láska" je vlastně jak výchozím bodem, tak i podstatou a konečným ideálem veškeré misijní činnosti.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

odens utéta šud ríjsq èreži doloseib Církev v Kongu os zdi ev i vyletevojtešo

.metsonöloqa m'motmua

V létě oslavilo bývalé Belgické Kongo své samostatnosti a nezávislosti. Prvé údobí bylo velmi bouřlivé a dramatické. Všichni ještě máme v živé paměti jeho hlavního představitele: Lumumba, Ciombé, Kasayubu, Mulele. I církev se ocitla uprostřed víru těchto událostí ~~xx~~¹⁶⁷ lež si vyžádaly mukedníků i z řad misionářů, např. v Kindu. Celkově však církev přežila prvu chaotickou periodu poměrně bez pohromy a dnes je její činnost všeobecně uznávána jako blahodárná, a to nejen na poli náboženském, nýbrž i kulturním a sociálním. Co dokázala církev za těchto prvých 10 let?

Apoštolský vikariát, jenž zaujímal celé území bývalého Belgického Kongo byl zřízen r. 1888 a svěřen Scheutským misionářům. R. 1931 katolíci tvořili již 9 pr. obyvatelstva a r. 1948 tento poměr stoupil na 30 pr. Když byla vyhlášena samostatnost, bylo v zemi 35 pr. katolíků. V současné době jich je 8 milionů z celkového počtu asi 20. milionů obyvatelstva. Pokud jde o počet věřících stojí Kongo mezi africkými státy na prvném místě. Po něm následuje Uganda s asi 3 miliony katolíků.

R. 1960 pracovalo v zemi 2.776 kněží, z toho 389 domorodých, v 39 církevních oblastech, na něž bylo Kongo tehdy rozděleno. Domácích biskupů bylo velmi málo - jen 4. Dnešní stav je již značně odlišný. Země je rozdělena na 6 arcidiecézí a 40 diecézí. Působí v nich celkem 2.844 cizích a 587 domácích kněží, kterým pomáhá 394 domácích a 286 cizích řeholních bratří, 1.115 domorodých a 3.078 zahraničních řeholnic. 26 diecézí řídí domácí biskupové, mezi něž patří i kard. Malula. Katechistů je dosud 11.746 avšak jejich počet rychle roste. Prozatím vzniklo v Kongu 35 domácích kongregací. Rovněž o výchovu kněžského dorostu je dobré postaráno. Stará se o ní 6 velkých seminářů, ve kterých studují v současné době 352 bohoslovci.

Značnou činnost rozvinula katolická církev v Kongu i v oblasti kulturní. Katolická universita Lovanium v Kinšase má 10 fakult a v letošním roce je na nich zapsáno 3.285 studentů. O prohloubení vzdělání ~~obyvatel~~ peče dálé 10 katolických ústavů pro vyšší studia se skoro 3.000 studenty. Středních škol vede církev 107 a základních 6.197. Dohromady vychovávají konžské katolické školy 60 pr. veškeré mládeže.

Velmi silná je pozice církve i na poli sociálním, zejména zdravotním. Misionáři vybudovali dosud 243 nemocnice, porodnice a ambulatoria, kde pracuje 642 specializovaných řeholních sester. Kromě toho řeholnice slouží jako

ošetřovatelky i ve 135 zdravotních střediscích, které patří buď státu anebo soukromým společnostem.

Katoličtí laici jsou v Kongu uvědomělí a vědí co chtějí. Hlavně jejich záskuhou se církev v Kongu stále více afrikanizuje a proniká do všech vrstev obyvatelstva. Společně s kněžími i cizími misionáři se snaží uskutečnit heslo, které vytýčil kard. Malula při svém biskupské svěcení: "Konžská církev v konžském státě".

čírkev v konziskem státe.

•minisioas a ministrui i
?ef TO dojto biakoj o .minisioas a ministrui i
?ef TO dojto biakoj o .minisioas a ministrui i

Konec platí zákon z 1. října 1988 o zářízení řízení řidičům mimořádného řízení.

કાંપનીની પ્રત્યે એવી વિધિ હોય કે કાંપનીની પ્રત્યે એવી વિધિ હોય કે કાંપનીની પ્રત્યે એવી વિધિ હોય કે

... 20 million people are estimated to have been infected with HIV since 1981. Today there

R. 1960 biscoasito a semf S. Ll.6 mušeti a foto 386 gomotogócp a 36 cír-

Domesticos peregrinos pato
as unhas pato horro fenda e engelmo. Domesticos peregrinos pato

é a tradição é que o povo de Deus é o povo da misericórdia.

Digitized by srujanika@gmail.com

Tečky v řadě mohou být využity k určení polohy významných bodů na mapě.

Ceská sekce Vatikánského rady

• ve kterežov sňatků v současné době 35 pohostinek.

Intervenční itesido v ī na Kongu v rámci kolonialního konfliktu zahrnuje řadu faktorů.

3.282 zápisu. O pravidelném vydávání jednotek bylo uvedeno 3.282 zápisu.

10 kataloogidest mõistatav põi asemel on selleks vaja 1000.8 eurot ja seda ei saa saada.

ustav pro studium
české historie a věd
o dějinách

minjavšiba sněměc ministr zdroj svého vývodu o tom, že poslanci et smlíva mluv

These are the basic principles of the new system.

Ze Španělska: Arcibiskup z Valencie varuje v pastýřském listě své věřící před stále více se šířícím hnutím nepravnosti ve filmu a tisku. Upozorňuje, že v tomto směru nestačí k nápravě jen donucovací prostředky zákona, nýbrž že je třeba zdravého svědomí všeho lidu. Hlavně mládež musí důkladně přemýšlet o tom, co jí opravdu přináší svobodu a co ji naopak zotročuje.

Z Polska: Svatyni v Czenstochowé navštívila v těchto dnech početná skupina poutníků z Monaka spolu se svým biskupem mons. Ruppem. Před obrazem Černé Madony byla francouzsky sloužena koncelebrovaná mše svatá.

Přes 270 žen z warmijské diecéze v Polsku se v posledních 10 měsících zúčastnilo kursů pro poradkyně v rodinných otázkách. Skolení vedl diecézní kooperátor, páter Jevčynski.

Z Kanady: V Ottawě bude 15. září zahájena 7. valná schůze Mezinárodního hnutí katolické zemědělské a venkovské mládeže. Přes 100 delegátů z 38 zemí bude na ní rokovat o následujících problémech: rozbor současné situace, přesné určení cílů, které katolická zemědělská mládež sleduje a jaké taktiky bude třeba užít k jejich uskutečnění.

Při příležitosti národního svátku práce vydali kanadští biskupové společně dokument o formách útlaku v moderním světě a výzvu k osvobození člověka. Přejí si, aby křestané stáli v prvních řadách tohoto osvobojujícího hnutí, jež se nedá uskutečnit, aniž by se změnila současná mentalita a o něž se musí přičinit především majetné vrstvy.

Z Jižní Ameriky: Venezuelští biskupové povolili, aby byli svěcení na jáhny ženatí mužové, ovšem až po předchozí přiměřené formaci. Rovněž byly povoleny mše pro mládež s elektrofonickými hudebními nástroji, za podmínky, že hudba nebude mít příliš světský či sentimentální ráz. Tato rozhodnutí budou předložena ke schválení příslušným orgánům Sv. stolice.

Z Austrálie: Příští mezinárodní eucharistický kongres se bude konat v únoru 1973 v australském městě Melbourne. Jeho heslem bude přikázání lásky "Milujte se navzájem tak, jako i já jsem vás miloval". V minulosti se v Austrálii konal eucharistický kongres již jednou, a to v r. 1928.

Sv. Otec zaslal presidentu africké republiky Zambie, dr. Kaundovi poselství, týkající se konference zamí nepatřících k žádnému z bloků, jež právě probíhá v hlavním městě Lusace. Pavel VI. uznává velký význam této konference pro světový mír a spolupráci. I církev, jako celosvětová komunita lidí věřících v ideály bratrství a míru, jak jim učí evangelium, považuje za svou povinnost podporovat veškeré úsilí a všechny projevy dobré vůle směřující k zajištění spravedlivého a pokojného soužití mezi národy. Všichni lidé mají tatáž práva, bez ohledu na rasu a kulturní či sociální poměry; všechny národy mají stejné právo řídit své osudy a všichni konečně doufají, že světové hospodářské a technické zdroje mohou přispívat k pokroku a rozvoji celého lidstva. Třebaže řešení těchto problémů se zdá dosud daleké a utopické, přesto musí být důkladně studovány. Aby byla mezinárodní spolupráce opravdu plodná, je nutno vycházet z etické zásady, že každý národ musí ponechat i druhým nárok na to, co sám žádá pro sebe. To znamená vzájemně respektovat národní svrchovanost i důstojnost a zříci se násilných řešení mezinárodních otázek. K dosažení takového stavu může podle sv. Otce podstatně pomoci právě i tato Lusacká konference, jejíž práci on osobně přeje úspěchu mnoha.

Z Itálie: V itálii se v těchto dnech koná anebo brzy započne několik důležitých sjezdů. Mezinárodní tomistický sjezd v Rímě se v úterý věnoval antropologickým problémům z filosofického a biblického hlediska a vyslechl zvláštní poselství sv. Otce. V Miláně pokračuje ve svých pracích 11. týden misijních studií, zajímavý pro množství referentů právě z misijních oblastí a konečně v Recoaro Terme ^{v sev. Itálii} začíná ve čtvrtek kard. Baggio čtvrtý národní italský sjezd o současné civilizaci, konaný pod heslem "Budování internacionali".

Z Polska: Do svatyně v Czenstochowě připutovali v minulých dnech mladí nevyléčitelně nemocní Poláci spolu se svými ošetřovateli. Bylo jich na 500 a byla pro ně sloužena koncelebrovaná mše svatá před obrazem Černé Madony.

Z Indie: Socha Horské Panny Marie, která je uctívána v městě Bandra blízko Bombaje, byla ozdobena zlatou korunou darovanou sv. Otcem. Obřed se konal v úterý za účasti kard. Graciase z Bombaye vzhledem ke čtyřstému výročí založení této svatyně, kterou za svého pobytu v Indii navštívil i Pavel VI. Slavnost sledovalo přes 100.000 věřících.

Milí přátelé, v našem krátkém cyklu o velkých náboženských osobnostech ve světových dějinách vám dnes něco řekneme o Gandhim a hinduismu. Nakonec připojíme přehled zpráv z Vatikánu a z katolického světa.

Z Vatikánu: Sv. Otec zprostil pátera O'Connella z T.J. na jeho vlastní žádost úřadu ředitele vatikánské hvězdárny a jmenoval jeho nástupcem pátera Treanora z anglické provincie T.J., který dosáhl na oxfordské universitě doktorátu z astronomie a po praxi v amerických pozorovatelstvích se stal asistentem na Vatikánské hvězdárně.

Z Itálie: V Itálii probíhá v těchto dnech několik důležitých sjezdů celocírkevního významu. Mezinárodní tomistický kongres v Rímě věnuje nyní svou pozornost zvláště vývoji filosofických směrů, které nejtěsněji souvisí s myšlením sv. Tomáše Akvinského. Na 11. týdnu misijních studií na katolické universitě v Miláně se rokovalo o podílu církve na rozvoji národů a o problémech spojených s hlásáním Kristova učení v málo vyvinutých oblastech, kde lidé často i hladoví a jsou nejrůznějším způsobem utlačováni. V Bologni při týdnu mariánských studií byla podrobená rozboru platnost a význam modlitby růžence v dnešní době. Konečně v Arrici u Ríma se ve středu zvláštní studijní schůze kněží z několika středoitalských diecézí zabývala otázkou ekumenické pastorace a jejím uskutečňováním v místních církevních komunitách.

Ze Spojených Států: První katolická organizace Slováků ve Spojených Státech a Kanadě "Jednota" slaví v těchto dnech 80. výročí svého založení. Jelikož slovenská sekce již vysílala o tomto námětu zvláštní pořad, omezíme se jen na několik nejdůležitějších údajů. Jednotu založil r. 1890 v Clevelandu kněz Stefan Furdek. Dnes má mezi vystěhovalci a jejich syny přes 100.000 členů. Výročí bylo oslaveno ve Washingtonu za účasti 618 delegátů ze 30 severoamerických států a z Kanady. Byl přijat návrh na vybudování velkého slovenského střediska v Pennsylvanií, v němž bude např. ústav pro přestárlé, kolej pro mladé Slováky, velká tiskárna atd. Jednota financuje též sirotčinec, jímž prošlo již na 4.000 chovanců. Za 80 let svého trvání "Jednota vydala na podporu vystěhovalců 60 milionů dolarů a dalších 10 milionů věnovala slovenským kulturním a náboženským institucím ve Spojených Státech.

Jméno Mohandase Karamchanda Gandhiego zná dnes celý vzdělaný svět. Je uznáván za politického osvoboditele Indie, sociálního průkopníka, velmi dobrého právníka a odborníka v sociologii. Všichni si však neuvědomují, že Gandhi kromě toho všechno je též, a to hlavně, největším náboženským reformátorem tohoto století. Gandhi byl po celý život hluboce věřícím hinduistou avšak přesto dospěl k poznání, že náboženství, které vyznával, se následkem tisícileté ztrnulosti a nehybnosti ocitlo v těžké krizi a rozpadlo se na množství větších a menších sekt. Pochopil, že chce-li hinduismus současnou krizi přežít a přizpůsobit se moderním poměrům, musí být od základu zreformován. Taková reforma se na první pohled zdala nadlidským úkolem, ale Gandhi se ho nezalekl. Bojoval, sledoval tento cíl po celý život a nakonec zvítězil. Proto může být plným právem nazván otcem moderního hinduismu.

S historického hlediska je hinduismus nejstarším náboženským systémem který se udržel až podnes. V případě hinduismu však nemůžeme mluvit o jednotlivém, uceleném náboženství, nýbrž spíše o jakémsi náboženském synkretismu, o slitině mezi původní vírou praobyvatel Indie, ⁱariánských dobyvatelů s ortodoxním brahmanismem. Z tohoto smíšení již několik století před Kr. vznikla v Indii nová civilizace, tzv. neobrahmanská. Ta vybudovala pevný a neporuštelný sociálně-třídní systém založeny na kastovnictví. Veškeré obyvatelstvo bylo po staletí rozděleno do 4 hlavních kast. Nejvyšší tvořili brahmané, kněží, kteří se věnovali studiu posvátných knih, Véd, vykládali jejich obsah ostatním a bděli nad jeho zachováváním. Druhou kastou byli kšatryové, vojáci kteří se starali o veřejný pořádek a bránili ostatní proti útokům zvenčí. Třetí kasta, vaysiové, se věnovala obchodu a jejím úkolem bylo zabezpečit plynulé zásobování a uspokojivý hospodářský stav. Čtvrtou a nejnižší kastou byli tzv. sudrové, většinou podmaněné původní obyvatelstvo, kteří se živili zemědělstvím a jejichž povinností bylo sloužit příslušníkům ostatních vyšších kast. Tento stav byl nábožensky odůvodňován jako nedotknutelný vírou v tzv. reinkarnaci, neboli stěhování duší po smrti jednoho těla do druhého. Příslušnost k určité kastě byla tedy vysvětlována jako přirozený následek zásluh či provinění v minulém životě. Přejít z jedné kasty do druhé, zejména do vyšší, bylo prakticky nemožné, v takové povýšení bylo lze doufat až v některém z budoucích životů. Dalо se dosáhnout jen bedlivým zachováváním všech kastovních pravidel. Za takových okolností byl ovšem sociální vývoj nemožný.

Z theologického hlediska je hinduismus náboženství polytheistické, mnohobožské, avšak jen do určité míry. Tři hlavní božstva, Brahma, Siva a Višnu jsou též některými odborníky považována za trojí různý projev jednoho a téhož Boha, nazývaného Brahma. Brahma je chápán podle posvátných knih Veda jako kosmický princip absoluta a věčnosti, v němž konečně lidské duše po mnoha životech a převtěleních nalézají osvobození. Druhý bůh, ^{Višnu} je symbolem dobra a lásky. Jeho stoupenci v některých sektách vyznávají určitý druh starořeckého epikureismu. Višnu má lidí rád a pole tradic se několikrát vtělil v lidsou podobu, aby lidstvo zachránil. Je uctíván, ale také milován. Siva je naproti tomu bůh zlomyslný, jakýsi symbol zla, je původcem nemoci a smrti a představuje ničivý, negativní element. Hinduistické sekty se liší podle toho, kterému z těchto tří bohů dávají při vzývání přednost. Kromě nich pozorujeme v hinduismu ještě čtvrtý směr, tzv. Šaktismus, jehož vyznavači uctívají Šivu ve spojení s jeho manželkou Durgou; tato manželka je symbolem plodnosti a úrodnosti.

Gandhi ponechal nedotčenu teologickou stránku hinduismu a věnoval se úplně jeho sociální reformě. Narodil se r. 1869 a již ve 13 letech se podle hinduistického zvyku oženil. Po návratu z Anglie r. 1891 pocítil sám na sobě ztrnulost hinduismu, neboť následkem této cesty ztratil svou kastu. Odjíždí z Indie a v letech 1893-1914 pracuje pro rovnoprávnost indických přistěhovalců v Jižní Africe. Hned po prvé světové válce zahájil v Indii svůj boj proti kastovnictví a za politické osanostatnění země. Nikdy se však ve svých akcích neuchýlil k násilným prostředkům, naopak stal se právě na celém světě pověstným svou teorií nenásilí a pasivní resistance. Pro svou činnost byl vícekrát uvězněn, naposledy za druhé světové války. V roce 1944 zemřela v žaláři i jeho manželka. Po prohlášení indické nezávislosti a zrušení kastovnictví se všemožně zasazoval o zachování územní celistvosti a pokoušel se o smír mezi hinduisty a mohamedány. Odtržení Pakistánu a s tím spojeným náboženským bouřím však nezabránil. Náboženský fanatismus a nevraživost byly ještě příliš silné a bohužel nezmizely v Indii zcela ani dodnes. Toto trpké poznání musel sám Gandhi bohužel zaplatit vlastním životem. 30. ledna 1948, když se večer ubíral k modlitbě, padl jako oběť atentátu. Mladý příslušník extrémní a fanatické hinduistické organizace Nathuram Godse, vystřílel do jeho těla celý zásobník svého revolveru. Gandhiego poslední slova v agonii byla: "O, Bože".

Gandhi zasvětil celý svůj život, jak sám prohlásil, dvěma základním ideám: první je satyâgraha, tj. hledání pravdy, a touto pravdou je pro Gandhiho Bůh, druhá je ztv. ahimsâ, tj. nenásilí. Je logické, že obě spolu těsně souvisí, jedna bez druhé je nemožná.

Dialog mezi křesťanstvím a hinduismem je přes veliké názorové rozdíly přece jen do jisté míry možný, především na poli morálním. Gandhi osobně si křesťanství vysoce cenil. Sám přiznal, že málo věcí na něho zapůsobilo tak hluboce jako Kristovo Horské kázání. Dialog byl v posledních letech již navázán, ovšem jen s hinduistickou elitou, která si plně uvědomuje nutnost zreformování tohoto náboženství. Dialogu se širokými masami vadí dosud příliš rozšířené sektářství, které je logicky vždy nakloněné k určitému fanatismu.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Snad i u vás jste něco zaslechli o festivalu tzv. "beat" a "pop" hudby, uspořádaném v druhé půli srpna na ostrově Wight v kanálu La Manche. Byl to zatím nejmohutnější podnik, který se v tomto směru podařilo uspořádat. Po tři dny se ostrov stal rájem všech "hippies" z Anglie, Francie a přijeli dokonce i ze Spojených Států. Celkem jich tam bylo skoro 250.000. Festival vyvrcholil v neděli 29. srpna, kdy vystoupili nejpopulárnější hudební soubory a zpěváci, např. Pentangle, Moody Blues, Jethro Tull, Chicago a ze zpěváků Kanaďan Leonard Cohen, Skot Donovan a Američanka Joan Baez. Reakce diváků byly tak bouřlivé, že některým se zdálo, že již nastává konec světa. Největším problémem většiny hippies bylo, jak zaplatit poměrně vysoké vstupné - obnášelo 3 libry šterlinků. Ti nejchudší vyřešili ~~tuto~~ ^{tuto} ožehavou finanční otázku tak, že obsadili v počtu asi 20.000 návrší přilehlé k hledišti, rozestavili tam své stany a nenechali se odtud vyhnat ani zvláštními strážemi, najatými pořadateli, ani policií. Celý ráz festivalu by se dal vyjádřit zcela krátce těmito slovy: hudba, tanec, absolutní svoboda a omamné jedy.

Až dosud nebylo nikdy možno vidět takoví protestující a současné společnosti nepřátelské mládeže pohromadě. Proto se sjelo na ostrov i množství novinářů a dokonce i sociologů, kteří chtěli tuto mládež zblízka poznat, podrobněji prostudovat a vypátrat co vlastně chápají, jaké jsou jejich ideály. Nyní, dva týdny po skončení festivalu, můžeme již s určitou přesností formuloval jeich názory, alespoň ty, ve kterých se shodují. Většina z nich svorně prohlašuje, že hippies a jejich hnutí je v úpadku, degeneruje a počíná se rozštěpat na menší skupiny s velmi odlišnými názory.

Kdo jsou vlastně tito hippies? Odkud se vzali a co sledují? Slovo hippy pochází z anglického slova "hep" a značí toho, na něhož hudba, zvláště moderní jazz působí tak silně, že ho téměř uvede do jakéhosi transu. Vzniklo kolem r. 1930, kdy přišel mezi tanci do módy swing. Když pak později, v padesátých letech povstalo hnutí tzv. "beatníků", slovo hep se změnilo v hip a nabyla jiný ~~význam~~, tj. toho, kdo je proti obchodu, kultuře a intelektuálům, tedy kdo protestuje vůbec proti dnešnímu společenskému systému. Hnutí hippies se vyvinulo v posledním desetiletí z dřívějších beatníků, kteří byli známí v letech padesátých. Jak beatníci, tak hippies mají společnou kolébku. Je jí město San Francisco v Kalifornii. Od beatníků se hippies liší poměrnou názorovou prázdnostou a zmatkem. U hippiů nejde již o organizovanou opozici proti společnosti, jejíž relativní ideály chtěli nahradit novými, jak tomu bylo v případě

beatníků, kteří měli i své básníky (Gregory Corso, Allen Ginsberg a Jacques Kerouac) a umělce, nýbrž jde o naprosté vzdálení se od této společnosti a o celkovou netečnost vůči ní. Beatníci byli spíše samotáři, hippies jsou na proti tomu tvorové kolektivní. Cítí potřebu žít pohromadě, a to pro jakýsi podvědomý strach z budoucnosti a z bezcílnosti vlastní existence. Všechno je omrzelo a o nic nemají zájem. Chtěli by se z tohoto světa přenést do jiného, lepšího a ideálnějšího. Tím se vysvětluje i přímo strašlivé rozšíření omamných jedů mezi touto mládeží. Hašiš, kokain, nebo LSD pomáhají zapomenout a uniknout z prostředí, v němž se cítí stísněni. Jeden novinář vtipně poznamenal, že hippies něvědí co chtějí, ale vědí dobře co nechtějí. Nenávidí svět dospělých, který se chlubí technikou, jež dokázala vyrobit zbraně schopné vyhladit veškeré lidstvo. Mají strach, že každého dne může vypuknout válka, která zničí všechny bez rozdílu. "Zničte se, kdy a jak chcete, ale neničte nás mladé, kteří s touto technikou nemáme nic společného". Na ostrově Wight během festivalu ~~policie~~ zatýkala napořád pašeráky omamných jedů, soudní porota na ostrově poprvé v dějinách zasedala i v neděli, a přesto vše místní ošetřovny nestačili posílat do Anglie všechny otrávené omamnými jedy. Největší starost však způsobil fakt, že mezi hippies byli nalezeni i pohlavně nakažení jedinci. Všichni trnou při pomyšlení, kolik obětí si tato nákaza vyžádá po návratu účastníků domů. Vyskytla se i jiná, nová nemoc. tzv. "poisoning sound", tj. horečka ze zvuku. Způsobily ji velmi silné zesilovače a ampliony.

Na ostrově však nebyli jen hippies. Přijeli i zástupci nových hnutí a směrů, které se od nich v poslední době odštěpili, a stěmi bychom vás chtěli rádi poněkud seznámit. Nejobávanější z nich jsou tzv. "Hell's Angels", pekelní andělové. Nosí černé kožené kalhoty a kazajky a jezdí na motocyklech c vysoko zdviženými řídítky a vzadu za tandemem s opěradlem zakončeném umrlčí hlavou. Jejich jediným uznávaným zákonem je násilí a můžeme je nazvat "chuligány z povolání". Svou mužnost dokazují vyvoláváním výtržnosti a tím, že kde mohou zbijí vždy alespoň ve třech nějakou bezbranou osobu. Inspirují se nacistickými ideály anosí helmy s hákovým křížem. Nechtějí s nimi mít nic společného ani slušní lidé, ani organizované zločinecké podsvětí. Jejich hnutí je celkově vztato velmi primitivní reakcí na ideál hippiů tzv. "unisex", tj. jednopohlavnost. Mezi hippies jsou často chlapci a děvčata podle vzhledu a oblečení k ne-rozeznání. To hippiům také tito "Hell's Angels" nejvíce vytýkají, protože právě to vede k zbabělosti. Pravý hippy je opravdu neškodný anikomu neubližuje.

Na ostrově Wight policie ihned obklíčila jejich tábor dvojitým kordonem a oznámila jim, že při prvé výtržnosti všechny bez rozdílu pozavírá. Své motocykly musely nechat na pevnině.

Druhé hnutí, které vzniklo z hippies je zajímavější. Jsou to tzv. "skinheads", holohlavci. Je to hnutí čistě anglické a vykazuje i některé pozitivní prvky. Celkově však s ním nelze souhlasit, protože i ono vyznává a praktikuje násilí, avšak z jiných důvodů. Nelze je však ani šmahem odsoudit. Jsou zásadně jak proti hippiům, tak i proti pekelným andělům. Prvým vytýkají lenost, že nepracují, že jsou flákači, kteří protestují proti dospělým, i proti svým rodičům, přitom se však od nich nechají živit. Pekelné anděly nenávidí tito holohlavci přímo živelně a kde mohou, zapalují jejich motocykly. Vyčítají jim rovněž lenost, pak jejich zločinecký cynismus a nakonec i zbábelost, protože právě napadají druhé jenom jsou-li v přesile. Nejhorší osud, který může anglického policistu potkat je, musí-li zasahovat při srážkách mezi holohlavci a pekelnými anděly. Přitom jde někdy opravdu o život. Holohlavci jsou proti cizincům a proti intenacionalismu hippiů. Nelibí se jim, že v Anglii, hlavně v Londýně se usazuje stále více cizích přistěhovalců. Nejsou však rasisty v pravém slova smyslu. Obdivují např. mulaty z Jamajky pro jejich atletická těla a nenávidí Indy, protože jsou malí, slabí a protože učí ostatní jogu a různé jiné asketicko-magické praktiky. Holohlavci nosí hrubé košile bez límce, dělnické kalhoty se šlemi a těžké boty. Pocházejí především z dělnických vrstev a všichni pravidelně pracují. O povahu všemi výstřednostmi v oblékání jako změkčilostmi. K násilí se uchylují, protože právě dnešní svět za nic nestojí a po dobrém se s ním nic nedokáže. Oni by něco chtěli dokázat, ale zatím nevědí dobře co? Všichni holohlavci jsou velmi mladí, od 14 do 20 let. Tančí starý tanec reggae z karibských ostrovů, který má velmi pomalý rytmus a tím vyjadřují svou nechuť vůči hudbě pop a beat. Proto také, na protest vůči této hudbě, přijeli na ostrov Wight. Policie je rovněž ihned ostře napomenula, ale v duchu byla též ráda, protože věděla, že holohlavci budou držet na uzdě pekelné anděly, kteří se jich v podstatě bojí. O omamné jedy se policie u nich nemusela starat. Holohlavci je odmítají, stejně jako ženskou společnost a volnou pohlavní lásku.

Třetí, nejnovější a nejslabší skupina, která se odtrhla od hippiů, přijela z Ameriky, odkud se zatím ještě nerozšířila. Není to vlastně organizaovaná skupina, nýbrž různé drobné skupinky, které spojuje jen jedno: vyznávání

magie. Současnou společností opovrhují, ale nebojují proti ní násilím. Chtěli by ji přemoci nadpřirozenými prostředky. Napodobují různé dosud primitivně žijící národy a hlavně jejich kouzelnické kulty. Omamné jedy a stavy transu, jež tyto jedy způsobují, jim již nestačí. Přejí si nadpřirozené síly ovládat, nikoliv být jimi ovládáni. Jednu skupinku, která přijela na Wight, vedl i jejich prorok, jakýsi 23letý David Fairfax. Ten jim slíbil, že prý návratu se prý vody průlivu pře nimi rozestoupí, a že přejdou se suchou nohou jako židé vycházející z Egypta. Bláznovství - řeklo by se na první pohled, ale není to zároveň i jakési zastřené poznání, že magie ^asma nestáčí a jakési podvědomé tápání nazpět k bibli?

Festival na ostrově Wightu dokázal, že mezi západní mládeží vládne nesmírný názorový zmatek. Hudba zde byla do určité míry vlastně jen záminkou. Spíše se jedni snažili něco odkoukat od druhých, protože si, třebaže neradi, uvědomovali vlastní vnitřní prázdnоту. Chtěli by něco, tápají po něčem, co by je skutečně uspokojilo. Jeden francouzský, katolický novinář, který se rovněž festivalu účastnil, napsal zajímavý postřeh. Kdyby měla církev hlasatele evangelia ve věku od 15 do 20 let a poslala je mezi tuto vnitřně rozpolcenou mládež, jistě by vkrátku dosáhli obrovských úspěchů. Nesměli by však být starší než 23 neboť nevraživost k dospělým je jediná věc, která tyto rozličné skupiny mladých spojuje.

Laudetur Iesus Christus.- Chvála Kristu.

Posloucháte české vysílání vatikánského rozhlasu. Zprávy si dnes budete

moci poslechnout ve slovenském pořadu. V sobotu večer pokračuje Otec

Špidlík v seriálu o křesťanských ctnostech. V nefěli po latinské mši svatá česká homilie.

SIGLA a Závěr z registrace pořadů pro mládež.



ústav pro studium
totalitních režimů

Milí přátelé, i dnes dáme nejdříve slovo Otci Tomášovi Špidlíkovi. Promluví o pravdomluvnosti.- Připojíme pak přehled zpráv z katolického světa. ' Mluvil Pater Tomáš Špidlík. Uslyšíte ho opět příští sobotu. Připojujeme zprávy z Vatikánu a z katolického světa.

Z VATIKÁNU.- Svatý Otec přijal v sobotu před polednem ve své letní rezidenci Castel Gandolfo na 200 účastníků VII. mezinárodního tomistického kongresu, který se konal tento týden v Římě. Pavel VI. ve francouzské promluvě připomněl základní a neměnitelné pravdy o původu, přirozenosti a cíli člověka. Ukázal, jak teologie smrti Boha vedla k filosofii smrti člověka , který byl zredukován na pouhé funkcionální rozměry. Svatý Otec upozornil, že filosofové a teologové si musí všímat všech projevů života dnešní doby, věnovat pozornost touhám a žádostem mládeže, aby mohli navázat plodný dialog s dnešním světem a pomohli modernímu člověku překonat úzkosti a nejistoty a pomoci krisi zdravého rozumu a vyvést ho z temného labyrintu , v nějž se mění jeho vlastní objevy.

Svatý Otec se v posledních dnech stále živě zajímal o osud zadržených rukojmí na letišti Zarka a osobně intervenoval u odpovědných autorit, aby se hledalo co nejrychlejší a smírné vyřešení těžkého problému. Dále poslal panu Marcelu Naville-ovi, presidentu Mezinárodního komitátu červeného kříže , telegram, v němž se říká, že sv. Otec pozorně sleduje, co v té věci podniká Červený kříž a zároveň habízí pomoc, bude-li třeba, a ujišťuje ho ,že všechny akce Červeného kříže provádí svou modlitbou. President mezinárodní charity mons. Rodhain byl poslán na východ jako mimořádný vyslanec sv. Otee, aby spolupracoval s delegací Červeného kříže.

Z Itálie.- Severovýchodní kraje Itálie, zvláště Benátky a Padovu stihla prudká bouře provázena větrnou smrští, které padly za oběť desítky lidských životů. Svatý Otec projevil postiženým svou účast telegramy zaslanými benátskému patriarchovi a paduánskému biskupu, v nichž slibuje své modlitby apůsílá apoštolské požehnání.

Z Itálie: Musíme se ještě krátce zmínit o jiných sjezdech. V Recoaro Terme kard. Baggio zahájil ve čtvrtek sjezd, který projednává otázky současné civilizace - promluvil na téma: "Národy hledají svobodu a jednotu". Na milánském týdnu misiologických studií se věnovala přirozeně hlavní pozornost zemím třetího světa. Ve čtvrtek účastníci vyslechli zásadní přednášku mons. Socqueta o budování míru ve třetím světě.

Z Francie: Ve Strasburku byl rovněž ve čtvrtek zahájen čtvrtý mezinárodní studijní sjezd uspořádaný tamním Střediskem pro ekumenická studia, s ústředním námětem "Bůh a bohoslužba". Asi 100 protestantských a katolických teologů bude na něm až do 19. září diskutovat o problémech obnovy bohoslužby a kultu, zejména o její teologické stránce.

Ze Spojených Států: Ve státě New Jersey věnuje Komitát pro právo na život celý měsíc září stejnojmenné kampani proti návrhu zákona o volném provádění umělého potratu. O koordinaci všech akcí v tomto směru pečují pastor Adventistů Heanes a židovský rabín Bogner.

Ve Spojených Státech je v proudu tzv. "Kampaň za lidský rozvoj". Uspořádala ji Severoamerická Katolická Konference a chee jí přispět ke zmírnění chudoby v zemi. Ve 135 diecézích byly jmenovány osoby pověřené vedením celé akce. 22. listopadu, v den díkůvzdání, se bude konat na tento účel velká celonárodní sbírka. V čele akce je detroitský arcibiskup kard. Dearden.

Z Polska: Několik zpráv o náboženských manifestacích polských katolíků. Do Czenstochowé přišlo v den svátku Nanebevzetí Panny Marie přes 100.000 poutníků: z toho 8.000 z Varšavy a 500 z Kališe vykonalo celou cestu pěšky. Slavné mše svaté před obrazem Černé Madony se zúčastnili i kardinálové Wyszinski a Wojtyla.

Ve svatyni na Hoře svaté Anny se konal tradiční den modlitby katolických mužů a mladíků z Opole. Koncelebrované mše sv. bylo přítomno na 30.000 poutníků. - Tisíce žen z katowické diecéze vykonalo minulý měsíc pouť do slezské mariánské svatyně Piekary.

Ve varšavské františkánské svatyni sv. Antonína se konaly v minulých dnech zvláštní pobožnosti. Kard. Wyszinski tam posvětil mramorovou desku na pamět 67 polských františkánů, kteří zahynuli za poslední války. Je mezi nimi i páter Maximilián Kolbe, o jehož svatořečení se jedná.

Také Poláci v zahraničí, kteří žijí v Porýnsku a Westfálsku zorganizovali pouť do svatyně v Neiges, nazývané porýnská Czenstochowá. Pouti se zúčastnilo na 3.000 Poláků, žijících v západním Německu.

(5) 8'30'

Dnes překláme pár slov o čistotě, které je potřeba ve styku
s mít, tedy v sestavení, říkáme, že:

Pravdomluvnost

(Původní dokonalá upřímnost)

Sv. Řehoř Nyský mluvívá se steskem o vlastnosti, kterou měli první lidé v ráji a kterou jsme ztratili. Označuje ji řeckým výrazem, který se dost nesnadno překládá: parrhesia. Doslova by to byl pěšichod, přístup, blízkost. Průhledně čisté svědomí nevinného člověka neznalo clony. Adam mluvil s Bohem, rozuměl své lidské společnici a celému světu. Mohl vyslovit nahlas všecko, co se v něm dalo, nepotřeboval skrývat nic, ani vnitřní bolest své duše, ani své tělo. Hned po hříchu se však "skryl" (srov. Gen 3,8), styděl se za svou dětskou prostotu, potřeboval oděv.

I dnes sice lidé říkají, že mají rádi otevřenosť, upřímnost, pravdomluvnost, prostotu. Říkává se: "Jak by ten svět byl krásný, kdyby všichni mluvili, co si myslí, nic nezatajovali!" Otázka je však daleko složitější, než se na první pohled zdá. Kdybychom si všichni navzájem vyjevovali své nejtajnější myšlenky a prozradili svá hnutí, sotva bychom vydrželi žít pospolu. Lidské soužití by se podobalo městu, kde se všechna špína vyhazuje oknem. Pravdomluvnost, upřímnost, je ctnost rajská. Bohužel nežijeme v ráji. Je proto potřeba počítat se skutečným stavem, s podmínkami mravními i psychologickými.

Pravda a pravdomluvnost

Nepoznáváme vždycky pravdu, alespoň ne jasně. I tu pravdu pak, kterou známe, vždycky nemluvíme. Scholastická filosofie rozlišuje pravdu dvojí, tzv. logickou a ontologickou. Logickou pravdou nazývají filosofové jasnost a správnost lidského poznání, nakolik náš vnitřní obraz o skutečnosti odpovídá světu, nakolik se nemýlíme. Je to tedy, jak říkají, "přizpůsobení myšlenky věcem, skutečnosti". Pravda ontologická je naopak přizpůsobení skutečnosti myšlence, ovšem myšlence pravé, tj. Boží. Ontologicky je věc natolik pravdivá, nakolik odpovídá myšlence Boží, záměrem prozřetelnosti. V tom smyslu vytýká Kristus

svým nepřátelům, že nenávidí pravdu, že nežijí podle pravdy, že v nich není pravda. Nezachovávají totiž Boží přikázání, nežijí podle Boží vůle, následují tedy ducha lži (srov Jan 8,41 násl.).

Pravdomluvnost lidská je jakoby odlesk pravdy Boží, entologické.
^{ktací se odbáti}
^{navenek.}
Vycházíme z myšlenky a té přizpůsobujeme něco vícenásobného. Mluví se o pravdivosti uměleckého díla, vyjádřila-li socha, básně, hudba, celé nitro umělcovo. Trocha uměleckého tvoření však je v každém vyjádření, především ve slovech. Člověk je totiž schopen vyjádřit své myšlení a cítění slovy. I tu se však setkávají dva různé problémy. Schopnost vyjádřit se navenek je omezená a velmi odstupňovaná podle vzdělání a nadání. Jinak "vypovídá" své srdce básník, jinak prostý člověk, který dovede použít jenom několika všeobecných výrazů. "Pravdivost" uměleckého díla je plod nadání ~~ne uměleckého~~ i houzevnatého úsilí. Posuzuje ji umělecká kritika. Nás však zajímá mravní problém řeči. Slovní výraz se nekryje s vnitřním přesvědčením a cítěním/nejenom pro nedostatek dovednosti, ale i proto, že nejsme upřímní a svévolně lžeme.

(Lež - mravní nedostatek pravdy)

Staří moralisté podávali velmi širokou definici lži: mluvení v nesouhlasu se smýšlením (*locutio contra mentem*). Mravouka uznává, že lež je hřích. Je však možné a užitečné, aby člověk vždy své smýšlení navenek vyjádřil? Realita života, který je daleko od rajskej *parrhesie*, donutila i přísné moralisty k tomu, aby připustili dovolenosť a nutnosť zamlčování, výhodu kulatých a neúplných výroků, tzv. restrikcí, např.: "Nevím o tom nic (zamlčeno: z toho, co bych ti mohl a chtěl povědět!)"

Teorie o restrikcích je však málo přesvědčivá, budujeme-li na základu, že lež (ve smyslu mravném) je každý vědomý nesouhlas mezi myšlením a mluvením. Tento předpoklad však je nesprávný proto, že je v naší situaci neuskutečnitelný. Má nám svítit jako ideál původní nevinnosti, jako odlesk života nejsvětější Trojice, kde Bůh Otec

se celý vyjadřuje ve svém Slovu-Synu. I naše slova jsou jakoby naše děti. Ovšem "děti" ubohé a nemocné, které musíme mít rádi i v jejich nezaviněné deformovanostě, jen když zastanou to, k čemu přišly na svět.

Abychom pochopili, co je pravda ^{ovídumot} a co je lež, musíme si nejdřív uvědomit, jaký je smysl lidské řeči. Dá se vyjádřit krátkou definicí: slova jsou prostředek komunikace, sdílení. Jsou jakoby most nad propastí, která odděluje duše. Je to ovšem most padací. Dá se spustit a dá se zvednout. Styky mohou být živější nebo omezené. Vždy však jsou k tomu, aby vzájemnou důvěru a lásku mezi lidmi posílily. Když tak mluvíme, jsme pravdomluvní. Není potřeba vždycky měřit slova abstraktní mírou logické a gramatické správnosti. Smysl slov a jejich pravý význam se nedá oddělit od prostředí, od posunků, od tónu a poměru k bližnímu.

Proto jsou mravně závažná slova, která důvěru lidí podlamují, i kdyby se zdálo, že se tu říká jen pravda pravdoucí. Typický příklad chybné pravdomluvnosti jsou zbytečné řeči o cizích chybách. Nečestná "upřímnost" je tzv. donášení. Jisté je, že tímto způsobem se upřímný styk mezi lidmi nebuduje, ale boří. Stejně pochybená otevřenost je prozrazování tajemství, přirozeného, svěřeného, úředního.

Zvláštní umění je zachovat nutný stupeň upřímnosti pro toho, kdo se pohybuje mezi dvěma rozvaděnými stranami. Obyčejně nepomůže diplomatické pochlebování na obou stranách. Vysypat oběma pravdu do očí bývá lék jako sůl na ránu. Mezi rozeštvanými národnostmi, politickými stranami, stavovskými skupinami si uhájí čestně důvěru jenom ten, na kom je doopravdy poznat, že on sám je nad podobné malichernosti a vášně povznesen.

Ke lži patří i

Předstírání (simulace)

Podle sv. Tomáše Akvinského je lež zneužívání slov, zatímco předstírání je vnější napodobení skutku, který chybí. Zastírání pak je ukrytí skutečnosti. Tváříme se např. jako bychom pozorně poslouchali,

a mezitím myslíme na něco jiného. Nebo naopak se snažíme nepohnout brvou, aby se nepoznalo, že jsme slyšeli. Předstírání i zastírání je v životě mnoho. Často jsou nutná. Přijde nemilá návštěva a slušnému člověku nezbývá než se tvářit příjemně. Obdivujeme nemocného, který dovede zastírat své bolesti a předstírat radost. Sv. Jeroným proto říká, že "předstírání je čas od času velmi užitečné".

Sv. Tomáš Akvinský soudí o tom naopak velmi příshř. Říká, že je stejná chyba "lže-li se slovem nebo jakýmkoliv jiným skutkem". Ctnost pravdivosti vyžaduje, aby se člověk navenek projevoval vnějšími posunky, takový, jaký je". Nesnadné však bylo sv. Tomáši vysvětlit v duchu této přísné logiky různé příklady z Písma svatého. Velmi krouceného výkladu použil, když říká, že sám Kristus "se tvářil, jakoby chtěl jít dále" (Lk 24,28), ale ve skutečnosti ten úmysl neměl.

Ve skutečnosti se i problém předstírání a zastírání nedá řešit podle abstraktního tvrdého principu. Život vyžaduje, aby bylo naše vnitřní srdce navenek průhledné i neprůhledné, podle okolností a potřeby, podobně jako stahujeme a odtahujeme záclony v okně. Je ovšem neprůhlednost, která ruší dobrý poměr k druhým, neprůhlednost nedůvěřivá, sobecká, zlomyslná, vypočítavá.

Nepěkný druh přetvářky je pokrytectví. Pokrytec se vydává navenek za čestného, laskavého, nábožného, svatého, a uvnitř je pln zloby. Kristus přirovnává takové lidi k "obíleným hrobům" které se na slunci pěkně třpytí a uvnitř je hnilec (Mt 23,27). I tu je pravda, že nikdo není povinen své tajné hříchy nahlas zpovídat. I tělesnou vadu zakrýváme, tím spíše duševní. Vážně však posuzuje sv. Tomáš pokrytee, kteří chtějí budit zdání svatosti, ale uvnitř se pramálo starají o pokrok v duchovním životě. Zvláště nebezpeční jsou pokrytci, kteří předstírají dokonalost, aby se vyšvihli k církevním úřadům. Směšní jsou ti, kteří předstírají zvláštní Boží poslání a dary, zjevení,

José María Escrivá píše:
~~aby se stali zajímavými.~~ "Nesluší ti ten dojem, který chceš budit a to zdání, které si dáváš. Je to všecko klam. Zkus neužívat toho alespoň před Bohem, před zpovědníkem a dokonce ani ne před spolu-bratřími. Tím padne zeď, která je mezi tebou a nimi".

"Podívej se, apoštolé se všemi slabostmi a nepopiratelnými ubohostmi byli upřímní, jednoduši, průhlední. Ty jsi na tom stejně. Tvé chyby vidí všichni, jsou nepopiratelné. Ale chybí ti průhlednost" (932 – José María Escrivá).

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Na 24. neděli v roce.

Drazí přátelé, první liturgické čtení je vzato z proroka Jzaiáše, druhé z listu apoštola Jakuba a třetí evangeliu ze sv. Marka. Chodíme-li pravidelně do školy křesťanského života, kterou nám církev otevřela v nově upravené liturgii slova při mši svaté, učíme sestále lépe poznávat pravou tvář křesťanství.

V Markově evangeliu, které jsme slyšeli při dnešní bohoslužbě, Ježíš se táže svých učedníků: Za kojho mě lidé pokládají? - Řekli mu: Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní zase myslí, že jsi jeden z proroků. ' A za koho mě pokládáte vy? tázal se dále. Petr mu odpověděl: Ty jsi Mesiáš. Kristus Pán jim přísně zakázal mluvit o tom. Nemají ho před lidmi nazývat mesiášem. Proč? Tento název by mohl dát příležitost k těžkému nedorozumění. Mohli by ho tak považovat za politického mesiáše, za osvoboditele z nadvlády Římanů a jeho duchovní poslání za pouhé revoluční hnutí proti cizímu násilí. 'Nebylo to bezdůvodné. Později ho tak obžaluje sama velerada před římským prokuratorem Pontským Pilátem. Kristus Pán chtěl, aby jeho učedníci nebyli ani chvilku v nejistotě o jeho pravém poslání. Mesiáš, ve kterého uvěřili, je Mesiáš, jak o něm mluvili proroci, jak ho líčí Izaiáš: Služebník Hospodinův, který musí trpět a vypít kalich nejhluššího ponížení. "Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a vykladatelů Písma, být zabít, ale třetího dne vstane z mrtvých" První čtení vzaté z padesáté kapitoly Izaiášova proroctví dokresluje věrně tento obraz trpícího mesiáše. Na plní se doslova při Kristově umučení. Petrovi, který měl tak velikou důvěru v Kristovu moc a hořel k němu tak upřímnou láskou, se zdálo nesnesitelné Kristovo tvrzení. Bere ho stranou a začne mu to rozmlouvat. Kristus Pán ho kárá s nezvyklou tvrdostí: Pryč ode mne Satane. Neboť nemáš na mysli, co je Boží, ale to, co je lidské." -

Ani pro nás, ačkoliv známe historii Kristova utrpení i jeho konečný vítězný výsledek: Krátkovo zmrtvýchstání a slavný vstup na nebe k Otci, to není lehké. A přece naše Kredo, kterou každou neděli společně vyzná-

váme, to říká naprosto jasně: Pro naši spásu sestoupil z nebe, byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben." Za nás a za naši spásu. Z jeho krve a oběti jsme se zrodili k novému životu.

Naše osobní spása se uskutečňuje ve křtu, kterým se stáváme tajemnými údy Kristova těla a v ostatních svátostech se podílíme na celé síle jeho vykoupení. A zde má právě kříž, tajemná smrt a pohřbení starého člověka, aby se mohl narodit nový, nadpřirozený, duchovní člověk, plné uplatnění. Vynikalo to zvláště při obřadu křtu ponořením, jak se uděloval ve starověké církvi. Svatý Pavel o tom častěji mluví. Tak na příklad v lisu Římanům: Křestním ponořením do jeho smrti, byli jsme spolu s ním pohřbeni. Ale jestliže jsme spolu s ním srostli tím, že se mu podobáme v jeho smrti, budeme mu pak podobní i ve zmrtvýchstání.

Podnínka k věčnému životu s ním je zpodobnění s jeho křížem. Kristova křížová cesta je společná cesta všech opravdových křesťanů. On jde první my musíme za ním. Není vyhnutí. Slyšeli jsme to dnes z úst samého Krista jak nám to zaznamenal svatý Marek: Kdo chce přijít za mnou, zřekni se sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť, kdo by si chtěl život zachránit, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mne a pro evangelium, zachrání si ho...

Hlavní v těchto Kristových slovech je slůvko: zříkat se sebe sama.

Umět se osvobodit od svého sobectví a egoismu. To je hlavní překážka na cestě za křesťanskou dokonalostí. Umět se zříkat své vůle, přemáhat nezřízené néklonnosti, umět plout proti proudu. Bez denního obětování sebe - staří říkávali bez umrtvování - slovo, které zní velmi pohošlivě pro moderního člověka i pro mnohého katolíka, - bez denního obětování sebe sama, není možná naše spása. A stojí to s mnohými křesťany a s církví dnes tak špatně právě proto, že lidé zapomněli toto umění: i když ve sportu a technice dosahují vrcholných výkonů, na kolbišti křesťanské svatosy jich nevyniká tolík. Lidé ztratili schopnost správně hodnotit cenu věcí a života, poněvadž jejich víra je slabá: V jejich lampách je nedostatek oleje, uhasinají jim a nemohou rozptýlit tmu, která nás všude obklopuje

v dnešním chaotickém světě. Proč tolik lidí holduje alkoholu, drogám, sexu? Proč tolik manželských rozluk a manželských tragedií? Proč tolik vražd nenarozených? Proč tolik loupeží, tolik nespravedlnosti, tvrdosti? Proč mají někteří hříchy, které volají o pomstu do nebe, nazývat ještě hrdinstvím? Potopa zvrhlosti a nemravnosti, která zaplavuje svět od jednoho konce ke druhému, nezastavuje se před žádnou hranicí. Šíří se tiskem, vlnami éteru, všemi sdělovacími masovými prostředky, slovem i obrazem a rozrůstá se do opravdových národních katastrof! Proto tolik mladých lidí si dnes zoufá nad člověkem, nad prázdnotou, která se před nimi rozvírá, a bouří se proti společnosti, která je vychovala. A kde je zachránce, kde je Spasitel? Není jiného spasitele než toho, který přišel: Ježíš Kristus, ukřižovaný Kristus a hejta jeho evangelia.

Ovšem musíme Kristovu kříži dobře rozumět. To hlavní v jeho utrpení není fysická a duševní přemíra bolestí, jeho otevřené rány, jeho rozdrásané tělo. Je to jeho láska, lánska k Otcí a k nám, která dává cenu jeho oběti života. Chtěl nám to jednou provždy ukázat tím, že nechal probodnout své srdce setníkovým kopím, aby se nám stalo věčným symbolem jeho lásky. Kříž, který na sebe musímedenně brát, bude různý podle věku, povolání a tolika jiných okolností, ale pro každého z nás platí jen jeden imperativ: umět se zříkat, zapomínat na sebe, umět se obětovat za druhé, jako Kristus se obětoval za nás. Jstouto jenom jiné konkrétní výrazy pro opravdovou lásku k Bohu a bližním. Kristus je Bůh a člověk zároveň. V něm vidíme Boha, v něm poznáváme člověka. On se ztotožnil ve svém díle spásy s námi lidimi, se všemi lidmi a právě s těmi nejubožejšími. A tak nám chtěl naši lásku usnadnit. Boha nevidíme, Bohu nemůžeme nic dát. A on od nás nic nepotřebuje. Když složíme svým bratřím, splácíme svédluhy Bohu. A to nám chce připomenout druhé liturgické čtení z listu sv. Jakuba: dokazovat svou výrā skutky, skutky milosrdné lásky. Pamatujme, že co dáváme strádajícím, dáváme samému Kristu. Tak si zasloužíme milst, abychom vítězně přemohli své sobectví, rostli v lásce a mohli doufat v Kristovo milosrdenství. Amen.

83. Katholikentag v Trevíru

Nejdůležitější událostí tohoto týdne v katolickém světě byl jistě 83. sjezd německých katolíků, známý pod jménem Katholikentag, který končí právě tuto neděli v Trevíru. Málokterý kongres byl tak dlouho a tak pečlivě připravován, a proto také právem na sebe upoutal pozornost nejen německé, nýbrž též evropské veřejnosti, a to i nekatolické. Přijeli novináři z Francie, Rakouska, Svýcarska, Švédska, Polska a Maďarska a redakce některých novin v jiných zemích, např. ve Spojených Státech, Anglii, Jugoslávii a Československu byly na vlastní žádost o průběhu sjezdu půdorysně informovány zvláštní v Trevíru zřízenou tiskovou kanceláří. Německé rozhlasové a televizní stanice vysílaly o sjezdu pravidelné každodenní pořady. O tom, ~~že~~^{co} se bude na sjezdu dít, mohli se zájemci již dříve dozvědět z informační brožurky "Gemeinde 70", jež byla vytisklá ve 200.000 exemplářích a rozeslána do 12.500 západoněmeckých farností. Pro slepce byla dokonce informace o chystaném programu natočena na magnetofonový pás, který pošty všem zadarmo rozeslaly. Souběžně se sjezdem bylo uspořádáno i několik výstav. Ti, kteří se domnívají, že církve v Německu příliš utráci, mohli shlédnout vystavené diagramy s rozpočtem a bilancí tří diecézí /Essen, Hildesheim a Trevír/. Jiná výstava byla věnována kněžským a řeholním povoláním. V posledních dnech před zahájením vydal trevírský biskup, mons. Stein, zvláštní provolání ke svým věřícím, v němž mezi jiným upozornil, že tento sjezd má hlavně přispět k ~~zlepšení~~^{navýšení} zájmu upřímného a otevřeného dialogu v německé církvi, a že největší chybou by bylo, kdybychom nemohli mezi sebou "vážně a důvěřivě mluvit". Je lépe – napsal biskup – utkáme-li se mezi sebou třeba i v prudších diskusích, než abychom se vzdali úsilí o ~~dosažení~~^{dosažení} pravdy a boje o nalezení správné cesty".

Celý kongres byl rozdělen do dvou hlavních částí. Nejprve bylo podrobeno rozboru a řešení ústřední téma "Boží obec", a to v 6 odděleně zasedajících generálních shromážděních čili forech. Pak ve druhé části se dalo do práce 27 speciálních podkomisí, které se soustředily na jednotlivé dílčí a konkrétní otázky vyplývající ze základního námětu. O celkovém rázu a cílech sjezdu si mohli účastníci učinit dokonalý obraz ze dvou zásadních projevů, pronesených ve středu večer. V prvém profesor politických věd na mnichovské universitě, Hans Meyer, mluvil o situaci církve v Německu, ve druhém generál T.J., páter Petr Arrupe zhodnotil celkovou situaci církve ve světě.

Chtěli bychom vám dnes podat obsah hlavních částí projevu ~~Patera Arurupe~~
 a jeho rozbor dnešní situace v Církvi. Žil a pracoval třicet let v mimo
 evropských zemích, především v Japonsku, za svého pětiletého řízení
 řádu měl příležitost osobně poznat náboženskou situaci ve všech světa
 dílech a proto jeho úsudek má určitou váhu, třebas, jak sám zdůraznil
 nemohl ve své relaci zaujmout stanovisko ke všem aktuálním otázkám,
 které dnes hýbou církví a jsou příčinou anebo důsledkem krize, kterou
 prochází.

Předně konstatoval, že církev prožívá hlubokou krizi víry. V jedné
 části světa úbytek víry je především zaviněn útlakem východního materi-
 alismu a násilným omezováním apoštolské působnosti. Ale tam vyvolal zdra-
 vou a silnou reakci, jež se projevuje živým svědectvím a věrností víře,
 které vzbudily obdiv na západě. Jiná je však situace v přetechnisovaném
 západním světě: tam pokračuje sekularisace celého života. Vrozená touha
 člověka po duchovních hodnotách je zdánlivě ukojena: vzděláním a zábav-
 ným rozptýlením. Lidé nemají na Boha čas: a často z různých mravních
 důvodů ho nechtějí a někdy ani nejsou schopni ho hledat. Atheismus je
 dnes světovým problémem. Nejen v západním světě, proniká i do Afriky a
 na asijský kontinent. Ovšem atheismus jen zdánlivě může uspokojit člo-
 věka: stal se kolébkou nových problémů a nových vnitřních konfliktů, které
 vyústují v rostoucí ~~neuroz~~^{neuroz} a v útěku do klamného ráje omamných drog.

Ale tato krize víry má ~~jiné~~^{jiné} příčinu v církvi samé a to v dnešní teo-
 logické vědě, která sestala závislou na mnoha historických, sociologic-
 kých, ~~jazykozprávných~~^{grammatical} a psychologických skutečnostech, a místo, aby věčné
 pravdy nově vyjádřila přiblížila mentalitě dnešního člověka, budí neklid
 a nejistotu. A to tím větší, že diskuse theologů jsou dnes sledovány
 širokou veřejností a nezůstávají omezeny jen na úzký okruh odborníků.
 Aniž bychom chtěli přehánět, řekl P. Arurupe, žijeme v době jedné z nej-
 větších krizí víry v dějinách církve. Ale je ještě třetí příčina nevěry:
 A to jsou nevyřešené problémy materiální a mravní býdy tak zvaného tře-
 tího světa: Pro tyto lidi je velmi těžké přijmout bláověst evangelia,

když se křesťanství za tolik staletí nepodařilo zajistit ani na tomto světě snesitelný lidský život. Ale na tento temný obraz skutečnosti chtěl P. Arrupe vrhnout několik paprsků světla. Jsou to jeho osobní zážitky z posledních let, kdy se setkal s mnoha laiky, kněžími a řeholními osobami. Nikdy předtím nenašel tolik živé a hluboké víry u tak různých lidí jako v těchto letech. I ta okolnost, že teologie není už jen tajemstvím vědu kleru, ale stává se majetkem nejširších vrstev, je pozitivní věc. Vzpomíná na zážitek z latinské Ameriky, kde na vlastní oči viděl při bohoslužbách, že křesťanská obec není jen pěkné slovo, ale prožívaná skutečnost. V Africe se setkal s příklady obětavosti a lásky, jaké mají obdobu jen v dobách největšího rozkvětu křesťanství. Vzpomíná na skupinu padesáti mladých lidí, s nimiž se setkal v ledovém podnebí Aljašky: tam dobrovolně na tři léta pracovat mezi Eskymáky na rozvojovém programu. Požnal apoštolské skupiny mladých lidí, kterým se podařilo bez zvláštního organizačního aparátu uvést v život starokřesťanský ideál diakonie. Objevili znova krásu a hloubku modlitby a meditace. A výslovně vzpomíná na setkání s předsedou světové rady církví Dr. Evženem Carem Blažkem. Požnal v něm tak vřelé bratrství v křesťanské víře, které opravňuje k největším nadějím pro zítřek. Není proto žádný důvod k pesimismu, ale tyto radostné skutečnosti nic nemění na nynější skutečnosti, že krize víry je velmi vážná a [nic] ještě nenasvědčuje, že brzy přejde.

V další části referátu upozornil P. Arrupe na další znak nynější krize v Církvi: je to krize strukturálně organizační, obdobná krizi ve světské společnosti. Jedná se o jednotu celé ~~církve~~ a jednotlivých lokálních církví. Při duchovním rozkladu a při rozdílech zájmů a mínění je dnes jednota a jednotící síla Církve nutnější než ~~jindy~~ ^{kdysi}. Bez tohoto spojení se z místních církví stanou sekty odsouzené k živoření v izolaci. Proto tak důležité spojení s papežem a závislost na něm a spojení i se sousedními místními církvemi v jednotě ve víře a lásce, kde má přední místo církev misionářská. Nesmíme ovšem vidět celý problém v zevnějších strukturách. Církev je především mysterium - Boží tajemství mezi lidmi. Tožto mysterium

nesmíme sekularizovat ani sociologizovat. Právě tento tajemný charakter církve může přinést dnešnímu světu více světla, než myslíme. P. Arrupe se dotkl i otázky tak diskutovaných vztahů mezi institucemi, úřední autoritou a charismaty. Nesmíme ~~se~~ tomu rozumět tak, jakoby se navzájem vylučovaly, ani zapomínat na to, že ve velkých krizích víry to nebyly vždy na prvním místě teoretická řešení, nýbrž nevypočítatelná síla charismatického svědectví, která rozhodla. Budoucnost rádů v církvi bude podstatně záviset na tom, zda se jim podaří uplatnit zvláštní charisma, které se jim dostalo při založení nejenom pro církev a svět včerejška, nýbrž i pro dnešek a zítřek.

Problémů je daleko více, ale Církev nemá volbu: takový je svět, ve kterém má konat své ssvobozující poslání, třebas je to dnes mnohem těžší, poněvadž její činnost je ztížena mnoha předsudky kotvíci ^{mí} v její minulosti, které z ní činí spojence reakčních ^{nebo} nepopulárních systémů a sil.

Na konci shrnul P. Arrupe dnešní církevní situaci takto:

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Církev je dnes více než kdy jindy povolána dát teologickou odpověď na všechny nové a naléhavé otázky, které si klade dnešní člověk v důsledku moderních hospodářských, sociálních a kulturních změn. Tyto otázky nejsou jednoznačné a proto ani odpověď na ně nemůže být jednoznačná. Pro církev to znamená velkou povinnost a zodpovědnost, větší otevřenosť, sebekritiku, nové pokusy a hledání nových cest. V církvi podobně jako v současné, na průmyslu a technice založené společnosti, dřímá mnoho skrytých sil a možností. Ty mohou a musí být zmobilizovány a všeobecně využity, zejména v samotném Božím lidu. Současné okolnosti, jako např. úbytek kněžských a řeholních povolání nás nutí k rychlejšímu rozhodování a řešení problémů. Víme sice, že Pán slíbil církvi pomoc svého Ducha po všechny časy, ale nevíme s naprostou jistotou, kam konkrétně věje a co od nás vyžaduje. Církev se rovněž musí dnes se zvýšenou pozorností obracet k těm, kteří podle slov Páně představují nejvěrohodnější kritérium lásky: tj. k chudým, utlačovaným, pronásledovaným a zoufajícím. Nečiníme-li to, zrazujeme Kristovo poselství. Zemím třetího světa musí církev nezištěně pomáhat v jejich osvobozenacím a rozvojovém procesu. Aby se to podařilo, žádá od věřících v bohatých zemích jak velkomyslnost, tak i pokoru. Nesmí myslet jen na své vlastní domácí problémy. Pro budoucnost církve je důležité, aby hlásala Kristovo poselství spásy celé a nezkomolené, tj. aby zůstala Kristovou církví i Kristovým mystériem, tajemstvím S Kristovým poselstvím spásy církve prostě stojí a padá. Platilo pro včerejšek, platí pro dnešek a bude platit i pro zítřek všude a ve všech situacích. Církev je i dnes církví putující. Na své cestě přijímá a sama vyhledává vše co je lidské a křesťanské. Dokazuje to její úsilí o světový mír, boj proti rasismu a ekumenické hrnutí. To jí dodává jednak novou věrohodnost, jednak i novou solidaritu pro akce v celosvětovém měřítku. Mnoho otázek zůstává dosud otevřených a musí tomu tak být, neboť církev chce být všem přístupným stanem a nikoliv uzavřenou, zkamenělou pevností Boží. P. Arrupe zakončil přednášku příběhem z vlastní praxe. Loni mluvil v ^{Latinské} Americe. Ne snad v katedrále, nýbrž v předměstských chatrčích mezi hladovými a otrhanými chudáky, kteří již příštího dne mohli být strženi nějakou novou revolucí. Ve vzduchu přímo visela nejistota situace. Avšak nikdy ^v jsem necítil blízkost Boží tak intenzivně, jako právě v oné nejistotě.

Pro náš dnešní pořad připravil op. dr. Karel Vrána opět literárněfilosofickou úvahu. Nadepsal ji potřeba světla. Nejdříve zprávy z Vatikánu:

V proslovu před nedělním poledním Anděl Páně sv. Otec vyslovil svou soustrast všem, kdo byli postiženi cyklonem v Benátkách; potom odsoudil činy ~~zločinů~~ na Blízkém Východě, jichž byl celý svět s rozhořčením svědkem: únos letadel, jejich zničení a zadřzení velkého počtu cestujících jako rukojmí, která mají být vyměněna za osoby uvezněné pro teroristické činy. Tyto skutky pirátství恐怖主義者, terrorismu dokazuje sv. Otec, že tamější boje neznají oddech ani míru; ~~nikdy~~ ^{je k malému počtu} však sice vídět, že ~~v~~ jejich základu je zoufalá potřeba porozumění a spravedlnosti; přece ~~jen~~ je naprosto nutné ~~že~~ veřejně nad nimi vyslovit politování. Jsou to extrémní činy, které s sebou strhují osoby, které s konfliktem nemají nic společného, jako ženy a děti; ohrožují nedotknutelnou bezpečnost mezinárodní dopravy, zvyšují materiální škody a nenávist, také ke škodě těch, kdo je vyvolávají; znamenají krok zpět pro vše míru a mohou vyvolat nepředvídatelné další katastrofy. Celý svět odsuzuje činy jako únos nevinných osob, týrání politických vězňů a šíření omamných ~~pokračoval Pavel VI.~~ prostředků, podobně by měly ~~nikdy neměly opakovat~~ činy pirátství, neoprávněné represálie a vydírání." A sv. Otec ~~závěrem~~ uvedl, že i on nabídl v této záležitosti svou spolupráci a své zprostředkování Svaté stolice a jejích orgánů; světový tisk v této souvislosti uvedl, že mons. Rhodain, předseda Mezinárodní Charity se v Amannu setkal s představiteli Palestinského osvobozenovacího hnutí a jednal o propuštění všech rukojmí. ~~bez podmínek~~.

Ve Vatikánu byly dnes uveřejněny hlavní body cesty sv. Otece na Filipíny a do Austrálie. Do Manily sv. Otec přiletí 27. listopadu v pátek ráno a zůstane tam tři dny: bude mj. přítomen plenární konferenci biskupů celé Asie a při koncelebrované mši svaté udělí většimu počtu Jánmu kněžské svěcení; setká se s presidentem republiky Marcosem a zúčastní se ekumenické pobožnosti. V pondělí 30. listopadu je očekáván v Sydney; také na půdě Austrálie se zdrží tři dny: bude přítomen zasedání biskupů Austrálie a Oceánie, navštíví australské státy představitele a bude sloužit děkovnou mši svatou k 200. výročí objevení pátého světadílu.

Svatý Otec poslal list trevírskému biskupovi mons. Steinovi; v jeho městě v neděli skončil 83. sjezd německých katolíků na téma Boží ^{hluboké} církve. Církev, píše sv. Otec, se dnes musí jevit navenek jako společenství věřících, uspořádané hierarchicky, ale též bratrsky. Středem téhoto společenství má být Kristus,

✓ on svou krví církev vykoupil. Tři sjednocující síly mají spojovat společenství věřících s Kristem: jedna víra, příslušenství k jedné církvi a láska, která nachází svůj nejvyšší projev v Eucharistii. Jednota v lásce podá světu svědectví o pravděvosti křesťanské nauky.

Sv.Otec blahopřál listem kard.James Cushingovi k jeho 75.narozeninám. Kard. Cushing se nedávno vzdal řízení bostonské arcidiecéze; jejím arcibiskupem byl po 26 let.Sv.Otec mu děkuje za vše,co vykonal pro katolický život ve své vlasti ale též v jiných zemích zvl.v Latinské Americe,jejímž byl velkým dobrodincem.

Sv.Otec přijal v audienci účastníky mezinárodního sjezdu prodavačů novin; prodavači nejsou v první řadě odpovědní za to,co noviny a časopisy obsahují, nemohou však ~~nepocítovat~~ vliv, který tisk působí u čtenářů;proto je zval,aby se rázně postavili proti šíření nemravných tiskovin.

V Bruselu pokračují práce mezinárodního teologického sjezdu, který pořádá redakce časopisu Concilium.Na téma sjezdu mluvil "Budoucnost církve" v zahajovacím proslovu arc.kard.Suenens;podtrhl úsilí, jímž účastníci jsou prodchnuti:vyzvednout co křesťany spojuje a tak dojít k upřímné, pozitivní a konstruktivní spolupráce s učitelským úřadem církve. Je nutné vyřešit především tři otázky,pokračoval: rozvoj nauky o církvi, v níž by měly své místo místní církve;větší soulad mezi Písmem a tradicí a konečně předkládání křesťanské nauky podle správné stupnice hodnot. Mezi řečníky prvního dne byl též známý belgický dominikán P.Schillebeeckx:žádal přímý dialog teologie s ostatními vědami.

✓ V neděli 27.září bude sv.Otec sloužit mši svatou v bazilice sv.Petra.

Při ní prohlásí za církevní učitelku svatou Terezii z Avily.



ústav pro studium
totalitních režimů

14 P. Želiván Potřeba světa.) 9/10 5/9. 17

~~R&G~~ Alexander Solženycyn je nejen jméno, které dnes důstojně

jistě právem mu byla učesána letosní Nobelova cena za literaturu a humanismu. Solženycyn si získal všeobecnou sympatií i svou mravní a občanskou statečností. Postavil se otevřeně a odvážně na stranu svobodné umělecké tvorby, na stranu pravdy a lidskosti proti tupé a krátkozraké ustrašenosti některých byrokratů. "Úkolem literatury ve společnosti a vzhledem k jednotlivcům - řekl Solženycyn - není zastírání pravdy, ale její upřímné vyslovování... úkolem spisovatele je zabývat se všeobecnou a věčnou problematikou, tajemstvím lidského srdce a svědomí, střetáváním života a smrti".

Ve svém literárním díle Jak je známe a Den den Ivana Denisoviče a Denad jste slyšeli o velkých románech V prvním kruhu a Oddělení rakoviny. Se Solženycyn ponořuje do dramatu lidských zápasů o důstojnost člověka, o lidské štěstí, svobodu a spásu. Odhaluje také tragédii lidského pádu, zvířeckosti a krutosti. Vyhmatává vertikální, náboženskou a lidskou dimenzi lidského životního příběhu.

Hlavně na ní se zapaluje jeho básnická inspirace. K ní směřuje jako své ose celé jeho spisovatelské umění. "Na poslání spisovatele - píše Solženycyn - je se třeba dívat nejen z hlediska jeho povinností ke společnosti, ale také z hlediska jeho povinnosti ke každému jedinci. Život jedince je vždy nekryt s životem společnosti; kolektiv vždy nepomáhá lidské osobě. Každý člověk má opravdu mnoho otázek, které kolektiv nemůže rozřešit. Člověk je fyziologickou a duchovní jednotkou dříve než členem společnosti. V dnešní době - pokračuje ruský autor - kdy se technika zmocňuje člověka, kdy hmotný blaho-byt bývá pokládán za nejdůležitější věc, kdy všechno ochabuje vliv náboženství, právě v této době má spisovatel povinnosti velmi

"(žák) je snadne spravedl "jeden den Ivan Denisovič" zde všechny soupeře. Umírá horizont a Goldstein' naše

9/10/17

6

zvláštní: musí totiž obsazovat nejedno místo, které zůstalo prázdné. Pokud pak běží o otazku vzájemných vztahů mezi dějinami a věčnosti, spisovatel ~~spisovatel~~ nemůže stát stranou v pohodlném a neutrálním odstupu; to znamená, že spisovatel musí jednak přistupovat k lidským a pozemským problémům v perspektivě věčnosti, sub specie alternitatis, a jednak ve své pozornosti k věčným hodnotám nesmí ztráct zřetel a zájem o dnešní dobu^w. Tolik Solženycyn. Tento náboženský a přímo katolický postoj básníků bychom mohli vyslovit jinými slovy takto: Spisovatel se podle Alexandra Solženycyna má zastávat opuštěného, osamoceného a depláného člověka. Musí bránit všechna území jeho ohrožené a pustošené existence, nejvíce ovšem ta, která jsou nejdůležitější a nejvíce napadena anonymními a barbarskými silami. Nesmí zapomenout na lidskou duši a její vertikální zakotvení ve věčnosti, v Bohu. Ve jménu věčného Boha, jeho milosrdenství a vykoupení, ~~lumen~~ musí stát při člověku i v jeho dnešních pozemských starostech, i v jeho denním lopocení a zápasu o důstojnost, čest a právo svobodného života.

V letech šedesátých Solženycyn napsal nevelké drama "Světlo", které je v tobě^g. Titul k této divadelní hře autor vzal v bible, a to z evangelia svatého Lukáše 11,35, kde čteme: "Hled tedy, ať to světlo, které je v tobě, nepřijde temnotou^g." Dílo doposud nevyšlo v autorově vlasti, ale r. 1970 bylo uveřejněno v italském překladě s pozměněným titulem: Una candela al vento. V českém převodu to znamená: Svíce na větru. V rozhovoru se slovenským spisovatelem Pavlem Ličkem Solženycyn řekl o své divadelní hře toto: "Chtěl jsem napsat něco, co by bylo vzdáleno politice a co by přesahovalo národnostní hranice... Chtěl jsem poukázat na mravní problémy společnosti v technicky pokročilých zemích bez ohledu na to, zda běží o země kapitalistické nebo socialistické^w. Proto autor zcela úmyslně neurčuje scenérii. Děj se odehrává v neznámé zemi, v blíže neříčené době; osoby mají mezinárodní jména. Solženycyn se uchyluje k této empirické a historické neurčitelnosti z toho důvodu, aby mohl dát lépe a jasněji vyniknout své humanistické univerzální angažovanosti, svému odvážnému a neúprosnému ponoru do maloženských pírot a své ideové, filosofické perspektivě. Ruskému básníku opravdu záleží na duchovní podstatě naší duchovní situace, naší

9/10/17

7

mrvní a náboženské krize, našeho existenciálního ohrožení. Ví dobře, že lidská duše má jiné hranice než státní a národní útvary, než politické soustavy a společenské ideologie. Mapování jejího území, šířky a hloubky, určované její polohou ve vesmíru skutečnosti se musí tedy dít podle vertikálních měřítek a světových směrů. Zde nejde ani o Západ ani o Východ, ani o socialismus ani o kapitalismus; zde beží o člověka, o jeho úděl ve svobodě anebo v zotročení, o jeho rozkvět anebo o jeho zpusťení.

nositelskami

Všechny osoby Solženycynova dramatu jsou nositelskami myšlenek, ideálů, pokusení a zápasů o smysl lidského pobytu na zemi. Jejich konkrétní životnost a dramatická hutnost vyrůstají z myšlenkové, mrvní a náboženské opravdivosti Solženycynova světa. V jejich příbězích se střetává život se smrtí, zbabělost se statečnosti, lež s pravdou, nízkost se vznešeností. Autorovi se opravdu skvěle podařilo stmělit v umělecké a organické propojenosti všeobecnou ideovou problematiku s konkrétní živelností a existenciálním uzemněním osob. Jejich osudy jsou dramaticky strhující a překypující; je jim vzdálena veškerá loutkovitost a kulisovost.

Ideová síla a myšlenková přitažlivost Solženycynova umění neunikla slídivému pozornosti některých kulturních byrokratů. Jeden z nich/Surkov/ to řekl velmi otevřeně: "Dílo Solženycynovo je pro nás mnohem nebezpečnější než třeba knížky Pasternakovy. Pasternak byl člověkem odtrženým od života, kdežto Solženycyn má živý, bojovný a ideologicky vyhraněný temperament. Je to člověk, která má ideje. Jeho největší hřich je právě v tom, že má ideje." My bychom mohli dodat ještě to, že Solženycyn našel svůj duchovní domov v křesťanství. Poznal, že celý a plný humanismus může kvést jen na půdě Kristova evangelia. Prožil svým vlastním údělem, že ~~zákonem~~ člověk je ponižován a pustošen všude tam, kde se kultura a společnost odtrhnou od křesťanských kořenů. Společnost, která vyhlásila smrt Boha, je nutně vedena k tomu, aby ubíjela i člověka. Proto Solženycyn ve své divadelní hře "Světlo, které je v tom" povstal na obranu člověka ohrozeného vpádem nových, temných barbarů - a probojová pro nás všechny novou cestu ke světlu Božímu, z něhož jsme vyšli a k němuž putujeme.

Milí posluchači, v dnešním pořadu vám podáme nejprve přehled zpráv z Vatikánu a katolického světa a připojíme obsah sobotní promluvy sv. Otce k účastníkům mezinárodního tomistického kongresu.

Z Vatikánu: Sv. Otec se rozhodl zrušit a rozpustit všechny vatikánské ozbrojené útvary s výjimkou švýcarské gardy. Jde konkrétně o tři útvary: 1/ čestnou stráž jeho Svatosti, zvanou Slechtická papežská garda; 2/ čestnou palatinskou gardu a konečně 3/ papežské četnictvo. Jako hlavní důvod tohoto rozhodnutí příslušné komuniké uvádí postupné zjednodušování struktur v ústřední církevní organizaci v duchu posledního koncilu, aby tak jasněji vynikla zásadně duchovní povaha poslání svaté Stolice. Provedením tohoto rozhodnutí pověřil Pavel VI. ve zvláštním listě kard. státního sekretáře Villota. V listě sv. Otec mezi jiným uvádí fakt, že tyto ozbrojené útvary již neodpovídají potřebám a účelům pro něž byly zřízeny. Pořádkovou službu ve vatikánském státě bude v budoucnu udržovat švýcarská garda spolu se zvláštním úřadem, který bude ustaven při státním guvernerátu Vatikánského města. Papež rovněž vyjadřuje svou vděčnost všem členům zmíněných útvarů za jejich služby prokázané svaté Stolici a pokud jde o příslušníky četnictva ubezpečuje, že pro všechny, kdo dobře plnili své povinnosti je zajištěno zaměstnání i sociální péče jak pro ně tak i pro jejich rodiny. Zmíníme se krátce o rázu jednotlivých zrušených útvarů: První, tzv. Slechtickou gardu, založil r. 1485 Innocenc VIII. jako gardu lehkého jezdectva. Současné uspořádání získala r. 1801 od papeže Pia VII. Druhý útvar, čestnou palatinskou gardu zřídil r. 1850 papež Pius IX. sjednocením tzv. Městské milice a vybrané občanské gardy. Původně ji tvořily dva prapory dobrovolníků, o celkovém počtu asi 500 mužů, kteří byli jakousi tělesnou stráží sv. Otce. Četnictvo konečně vzniklo r. 1816 za Pia VII. a působilo v Rímě jako policie a pořádková služba. R. 1850 byla jeho struktura změnena a stalo se útvarem veřejné bezpečnosti. Jeho stav byl postupně zmenšován a v současné době tvořilo celý tento útvar pouze 8 důstojníků a 150 poddůstojníků a prostých četníků. Jediným ozbrojeným útvarem ve Vatikánu zůstává nyní pouze tradiční švýcarská garda, jež závisí přímo na papeži.

Z Francie: Ve Strasburku skončila prvá část čtvrté ekumenické studijní schůze o současných problémech bohoslužby a kultu. Katoličtí i protestanti teologové se shodli v názoru, že současná krize v tomto směru je nedílnou součástí krize způsobené světou sekularizací. Při hledání nových cest je třeba nenechat se strhnout citovými motivy, nýbrž mít stále na zřeteli, že základním cílem kultu zůstává hlásání poselství evangelia.

Z Belgie: Na pondělním zasedání mezinárodního theologického kongresu v Bruselu promluvili Raymond Brown, Karl Rahner a Hans Küng o obsahu křesťanského poselství. Abychom znova pochopili jeho podstatu - zdůraznili řečníci - je nutný návrat k bibli a v Kristovi je třeba vidět nejen pramen, nýbrž i obsah tohoto poselství. Pouze ve světle Kristova učení a jeho silou můžeme v dnešním světě žít, jednat, trpět a umírat opravdu lidským způsobem, opřeni vnitřně o Boha a usilujíce o dobro všech lidí. Bruselský theologický kongres potrvá do čtvrtka.

Ze Svýcarska: Generální tajemník Ekumenické Rady Církví, dr. Carson Blake vyjádřil v prohlášení vydaném touto Radou naději, že při Spojených Národech se bude opět pokračovat v jednáních o mír na Středním Východě, jež byla nedávno s izraelské strany přerušena. Dokument připomíná, že o návrzích a řešeních musí být rozhodováno za co nejširší spolupráce všech zúčastněných stran a že musí být brán zřetel na práva a oprávněné nároky všech tamních národů. Prohlášení v závěru vyzývá všechny křestany, aby podporovali tuto novou mírovou iniciativu.

Představitelé tří křesťanských náboženských vyznání ve Svýcarsku vydali v důsledku posledních událostí na Středním Východě společnou výzvu k věřícím. Stojí v ní: "Pohrdání lidskými právy a láskou k bližnímu zatahuje svět stále více k nesvornosti a násilí. Důkazem této situace jsou poslední události, které uvádějí v nebezpečí stovky lidských životů. Všechno doposud vynaložené úsilí nevede k žádoucímu cíli. Věřící mají prosit Boha, aby dopřál světu spravedlnost a mír."

Ze Španělska: Mons. Sanz Villalba, jmenovaný nedávno apoštolským nunciem v Čile poskytl španělské tiskové katolické agentuře "Prensa asociada" interview o reformě římské kurie a o úkolech apoštolských nunciů. Současné úsilí reformovat vatikánské orgány v duchu konstituce "Regimini Ecclesiae" se provádí velmi důkladně, setkalo se však s malou pozorností různých informačních služeb. Reforma kurie nemůže být nikdy považována

RaVat, CECO, 15.IX.1970 /úterý/

za dokončenou, neboť měnící se doba vyžaduje stále vznik nových orgánů a zánik starých, překonaných. Pokud jde o nuncie, jejich úlohou je urdžovat v křesťanských zemích svazky jednoty mezi místní církví a Svatou Stolicí; v nekřesťanských zemích pak mají nunciové spolupracovat při všech akcích majících za cíl mírumilovné soužití a mají napomáhat šíření se a rozvoji Kristovy církve v těchto zemích.

Z Afriky: V Kongu byl vysvěcen na biskupa mons. Evžen Biletsi, jako 28. domorodý biskup v této zemi. Světiteli byli kard. Malula a 5 dalších domácích biskupů. Obřadu se zúčastnili i zástupci vlády, veřejného života a velký počet věřících. Mons. Biletsi bude řídit diecézi Idiofa.

Z Nového Zálandu: Po dvouleté přípravě uveřejnili v minulých dnech novozélandští biskupové nové direktoriump křesťanského učení. Tento dokument bude brán jako základ pro katechismy na základních a středních školách.

Konec zpráv.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Projev sv.Otce k účastníkům tomist. kongresu

Minulou sobotu dopoledne sv. Otec udělil zvláštní audienci asi 200 účastníkům mezinárodního tomistického sjezdu, který se právě konal v Římě. Pronesl k nim delší řeč, jejíž obsah je velmi důležitý jak pro teology a filosofy samé, tak i pro současného prostého věřícího člověka, který uvažuje o smyslu vlastního života. Pavel VI. pozvedl k přítomným teologům svůj varovný hlas a důtklivě je upozornil, že je třeba přestat si po hrávat s nebezpečnou teorií o tzv. "smrti Boha", která se bohužel v poslední době rozšířila. Musí si dobré uvědomit, jaký vliv může mít tato teorie na duchovní drama, které prožívá dnešní lidstvo. Filosofové z ní logicky vyvazují další teorii, totiž o smrti člověka.

Jak vlastně mohla vzniknout taková teorie? Sv. Otec řekl ~~asi toto~~: "Po staletí se zdálo, že čím více vzniká velikost Boží, tím více se umenšuje velikost člověka. Proto člověk uvěřil tomu, že může zvýšit svou vlastní velikost jedině zapře-li Boha. Nepovšiml si však přitom, že toto zapírání Boží existence ho neodvratně zatahuje od hlásání smrti Boha k hlásání smrti člověka. Nyní se člověku samotnému zdá, že se ocitl v pasti, že se sám stal vězněm věcí, tj. materiálního světa kolem sebe, že i on sám je pouhá věc". Sv. Otec již předtím v této souvislosti připomněl knihu Maurice Zundela, výstižně nazvanou: "Existuje člověk?"

Dnes je proto nezbytné znova člověka studovat, a to člověka s ne-smrtelnou duší, v duchu filosofie sv. Tomáše Akvinského, nejen jako tvora z masa a kostí a nic více. Filosofové a teologové při svém studiu člověka musí též dospět k vyšší syntézi, tj. ke všeobecným závěrům z vyššího duchovního hlediska. "Věříme - podotkl Pavel VI. - že naše doba potřebuje znova objevit základní pravdy. Člověk se dnes zmítá ve víru vlastních myšlenek, je soustředěn na uskutečňování vynálezů svého ducha, stává se i vězňem svých objevů. Hrozí mu nebezpečí, že bude pohlcen těmito samotnými závratnými prostředky, kterým dal vznik, a že přitom zapomene, zabořen do dílčích problémů a významů svého bytí, na pravý smysl vlastní existence".

Do takového víru se v poslední době dostali i někteří teologové. Tím se stalo, "že mnoho křesťanských idejí jakoby se zbláznilo a zavleklo tak do svého bezuzdného reje i to, co bylo nejvíce podložené a jisté ve víře". Podle sv. Otce je správné, aby se filosofové a teologové zajímali o všechny

projevy současného života a naučili se mu naslouchat, aby pak mohli i odpovědět. To platí i pro studia budoucích kněží, řeholníků a řeholních sester. Ti, kteří vyučovali a žili jakoby vzdáleni, v ústraní od tohoto života, učinili nakonec příliš neživotným a suchým i své vyučování, takže málo odpovídalo požadavkům člověka, který dnes vědecky zkoumá jak vesmír, tak i atomy a dokonce i hloubky vlastního podvědomí.

Člověk však přes to vše stále zůstává Bytostí stvořenou Bohem k jeho vlastnímu obrazu. I sám Kristus se stal člověkem, aby vykoupil lidstvo ze hříchů a spasil je. Proto antropologie, tj. nauka o člověku, je nutně zároveň i teologií a kristologií. "Pravým typem žijícího člověka - zdůraznil sv. Otec, je Kristus předobrazený v Adamovi, Kristus, který člověka neustále znova obnovuje k obrazu jeho Stvořitele".

Jsou jisté pravdy, které i v dnešním ideologickém zmatku musí zůstat nedotčeny. Úkolem teologů je právě tyto pravdy osvětlovat a posilovat svým studiem. Člověk v podstatě svého bytí stále závisí na Bohu a Bůh i dnes zůstává původcem, zákonodárcem a soudcem všeho stvořeného. Pro člověka je však Bůh i milujícím otcem. Člověk není ani pouhý duch, ani pouhá hmota, obě tyto složky jsou v něm nerozlučně spojeny a nelze je od sebe oddělovat. Pavel VI. v této souvislosti poukázal rovněž na nebezpečí různých deterministických teorií, které činí z člověka jen nejistý produkt mnoha dějin, hospodářské a politické geografie, rodiny a kulturního společenského prostředí. Nic vyššího a duchovního takové teorie neuznávají.

Víra člověka neomezuje, naopak, otvírá jeho spekulaci takřka nekonečné obzory. Víra mu dává světlo, když se zmaten táže, proč i v době dnešní techniky a pokroku existuje ještě utrpení a smrt a když se mu v důsledku toho všeho nakonec smysl jeho života zdá stále záhadnějším. Tuto krizi a toto bludiště se teologové a filosofové musí snažit překonávat a vzorem jim přitom může být - zakončil sv. Otec - právě sv. Tomáš Akvinský a jeho filosofie. Z tohoto důvodu byl velmi důležitý právě konaný tomistický sjezd, aby totiž pomohl stanovit bezpečná vodítka pro další bádání.

Audieci byla přítomna skupina Slováckého z Říma i odjemu, ~~alež~~ v některé

RaVat CECO 16-9-70

Mluví následující sekretář ohradní, P. M. Šebek, biskupský v dnu

Dnes jsme pro vás připravili referát o církvi v Austrálii. Zakončímexxxpoz

u hrobu svaté Ludmily. Nejdříve zprávy z Vatikánu:

Dnešní generální audience byla poslední, která se konala v sále při papežském zámku v C.G. Ve čtvrtek se sv. Otec vrací zpět do Říma. V hlavním italském proslovu Pavel VI. pokračoval v tématu: moderní člověk a víra. Naše víra, zdůraznil sv. Otec úvodem je pro člověka, dnešního stejně tak jako pro toho, který žil včera; víra není odcizení se člověka, není sešlý výtvor, překonaného je to světlo, plnost, život; tím více ho člověk potřebuje a má z něho radosť a užitek, čím je ~~vyspěl~~ vyspělejší, vzdělanější, zralejší, dospělejší, čím více touží po jistotě, když byl okusil jeho osvobojující a výkupnou sílu.

Sv. Otec se pak tázal, proč je modernímu člověku tak těžké přijmout víru; jistě i podmínky, ve kterých je dnes společnost i člověk, podají zde vysvětlení; ve svém proslovu si však chce všimnout spíše způsobu, jak křesťanské poselství hlásat. Církev vždy hleděla přizpůsobit své kázání Božího slova způsobu myšlení doby a posluchačů; je to moudré a správné, přece jen se v tom skrývá i nebezpečí: nesmí se porušit pravost a celistvost nauky. Právě dnes jsme vystaveni tomuto naukovému relativismu. I dnes víra přináší lidem spásu; její neodlučitelnou součástí je Kříž, pohoršení a bláznovství pro svět síla a moudrost Boží; dovedou-li jej věřící nést s pokorou a statečností, i dnes obrátí lidi ke Kristově spásě. A to právě je povinností nás všech, pastýřů i věřících. Bez této pevnosti náboženské nauky a bez věrnosti bylo by marným a nejistým jakýkoliv pokus volat druhé, aby naslouchali Kristu. #

Sv. Otec přijal v soukromé audienci mons. Jeana Rhodaina, předsedu ústředí Mezinárodní charity, který se právě vrátil z Jordánska. Novinářům mons. Ro

dhain řekl, že v Ammanu měl rozhovor s představiteli svrůžných palestinských osvobozenec, nebylo dovoleno se setkat s zajatými rukojmími; přece jen se nevzdává naděje, že se jejich situace brzy příznivě vyřeší.

Ve čtvrtek odpoledne se sv. Otec vrátí ze své letní vily v C.G. do Říma.

3 v Castel Gandolfo byl letos přesně dva měsíce. 4. srpna přijel za ním též jeho státní tajemník kard. Cicognani.

V jižním Vietnamu je 1,700 000 katolíků. Tuto statistiku udává saigonská katolická kancelář. V zemi pracuje 1917 kněží. Církev řídí 4 velké kněžské semináře se 743 bohoslovci a 18 malých seminářů, ve kterých se připravuje na vstup studia 3750 studentů.

Německá katolická tisková služba KNA se dovírá ze ve Velkém Petrovaradimě

v Rumunsku byl odsouzen na 5 let vězení premonstrát Alajos Tauszik, prý pro pobuřování.

Církev v Austrálii

V pondělí byly ve Vatikáně uveřejněny hlavní body programu cesty sv.Otce Pavla VI., bude mimo Vatikán snad 10 dní:tři na Filipíny a do Austrálie. ~~Byly jazyky sasykykytynekk~~ dny bude na Filipínách a tři dny v Austrálii:hlavním bogem programu je účast na zasedání biskupů, Asie a pak Austrálie; v Manile sv.Otec udělí kněžské svěcení většimu počtu jáhnů z Asijských zemí, v Sydney bude sloužit děkovnou mši svatou k 200. výročí objevení Austrálie, tohoto nejmladšího světadílu v našich světových dějinách, o víc jak sedmi milionech km² a dnes něco víc než 10 miliony obyvatel. ~~Uspomínáme 200. výročí jeho objevení, ale vědělo se o něm staletí dřív; už Marco Polo hájil, že země na jih od Jávy jsou od ostatní Asie odděleny; r.1522 zdá se, poprvé se dotkl australského pobřeží portugalec Christobel de Mendoza, když nedal ostrov, kde se rodilo vzácné koření; r.1606 španěl proplul úžinou mezi Austrálií a Novou Guinejí, která dodnes je po něm nazvana, a tak kartografem potvrdil, že Austrálie je oddělena mořem od Indonézie, Velké Jávy, jak ji říkali. Ještě r.1606 přistál na novém světadílu Španěl Fernandez Quiroz a nazval jej "Země jižního větru Ducha svatého", ale též Holanďané, kteří se vydávají na objevní cesty podél pobřeží: ~~země nazvali Velký ostrov, opuštěný a nehostinný, bez pokladů, které skrývá nedaleká oceánie.~~ Až v polovině 18. století anglický mořeplavec Dampier ve zprávě králi píše, že nový světadíl skrývá velká bohatství. A tak r.1769 je vyslan James Cook, na lodi Endeavour s 94 osobami napalubě. On objevil Nový Zealand a jihovýchodní pobřeží. 19. srpna 1770 zabírá objevené země ve jménu svého krále. Anglie mezičím ztratila své severoamerické kolonie a tak obrací svou pozornost na nově objevená světadíl. R.1787 tam posílá první lodě s 1000 osobami na palubě trestanců a ~~1000~~ vojáků, žen a dětí. První trestanecká kolonie je postavena tam, kde je nyní město Sydney. Kromě trestanců přijíždějí také dobrovolní přistěhovalci, zvl. když r.1851 byla objevena ložiska zlata. V polovině 19. století světadíl dostává oficiálně své dnešní jméno, r. 1868 Austrálie přestává být trestaneckou kolonií a r.1901 se jednotlivé dosud nezávislé kolonie spojují v Australské společenství.~~

Třeba přiznat, že objevitelské cesty 15. a 16. století měly i náboženský základ: objevitelé chtěli v nových zemích siřit křesťanství. Nest Krista do Austrálie se objevila brzy po jejím objevení: nezdarem skončily plány francouzského kněze Pomiéra z r.1666 stejně jako pokusy konané z Filipín po r.1681. Mezi prvními deportovanými trestanci bylo 300 katolíků, ne všichni byli opravdoví zločinci, mnozí byli odsouzeni pro malé přestupky nebo

(to se týká především Iru)

z důvodů poltických. Z řad trestanců tedy rostl počet katolíků; r. 1800 byli mezi nimi i dva irští kněží, kteří ~~první~~ ^{P.Dixon} však nesměli vykonávat kněžské funkce. Až po třech letech jim byla dopřána svoboda pohybu a jednou za měsíc mohli sloužit mše svatou. 15. května 1803 jeden z nich sloužil první mše svatou na Australské souši; bez oltářního kamene, v orvnátu sešitém ze staré utkané látky, s kalichu, který z cínu ulil jeden deportovaný. Týž den byl též první katolický církevní snatek. Jen rok mohli takto celebrovat; když si odpykali trest, vrátili se do vlasti; katolíci byli nuceni chodit na anglikánské bohoslužby a jejich situace se stala kritickou. R. 1816 byl jmenován ap. pretektem Nového Holandska cisterciák P. Flynn; mohl však působit jen tajně mezi 6000 katolíky. Už po několika měsících byl odhalen a poslán do Evropy: ani nemohl velebnou svátost, ta byla tajně uctívána po dva roky v domě jednoho Ira. Vypovězení P. Flynna ale vzbudilo rozhořčení v Anglii a upozornilo na náboženské pronásledování, jemuž jsou v Austrálii vystaveni katolíci. Vše se dostala až do Dolní sněmovny, a vláda nařídila větší snášenlivost. R. 1820 vláda dovolila, aby byli pro Austrálii jmenováni dva kaplani: P. Thierry dostal od guvernéra pozemek, na kterém postavil kapli, dnes tam stojí ^{sydneyjská} katedrála P. Marie. R. 1835 guvernér Bourke podepsal zákon, jímž se všem náb. společnostem povoluje ~~náboženskou~~ svobodu a rovnoprávnost a přislibuje veškeru pomoc. Tak začíná i rozkvět katolické církve a její uspořádání po stránce církevně právní: v Austrálii je 28 arcibiskupství a biskupství; r. 1928 byl uspořádán v Sydney mohutný mezinárodní eucharistický sjezd. Z deseti milionů obyvatel je čtvrtina katolíků; mezi původním obyvatelstvem, jehož je nyní jen asi 1%, má církev misijní stanici v Drisdale River.

Návštěva sv. Otec v Sedney v Austrálii bude projev vděčnosti všem, kdo na růstu církve měli zásluhu a bude jistě všem australským katolíkům novou vzpruhou, aby obětavě a usilovně pracovali na příchod a upevnění Božího království ve své vlasti.

--
16. září je v našem českém liturgickém kalendáři svátek svaté Luďmily, mučednice, dědičky a máti českého národa, jak hlásal její náhrobek v bazilice sv. Jiří na Pražském hradě. Spolu se svým chotěm Bořivojem přijala křest z rukou sv. Metoděje; letopisec o ní praví, že vzešla v Čechách jako první květ opravdového jara, jako hvězda jitřní, jež světlem svatosti zahájila v zemi den pocty Boží. Stavěla křesťanské chrámy, pomáhala všem, potřebným. Největší její úsilí bylo však křesťanství, aby nahoru proti pová statku zt.

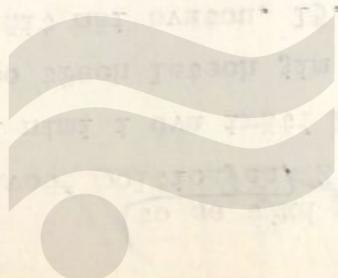
zásluhou

fšak je, že vychovala svatého Václava svého vnuka - a tím je vzorem a nebeskou pomocnicí a ochránkyní všech našich maminek a babiček, v jejichž rukou je věřící budoucnost našeho národa. Velká je jejich odpovědnost, vděčně na ně budou vzpomínat příští generace. Jsme dnes v duchu s nimi a modlíme se za ně. A s námi naši svatí ochránci:



RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Zprávy z Vatikánu:

Svatý Otec ~~zvával~~ dnes dopoledne v audiencích faráře a duchovenstvo městečka Castel Gandolfa, starostu města a členy městské rady, důstojníky karabiniérů strážníků a silniční policie a konečně členy švýcarské hardy a papežské strážníky. Tak se rozloučil s městečkem, v němž prožil dva letní měsíce. Odpoledne v 5 hodin ~~xx~~ naposled pozdravil občany Castel Gandolfa a odjel do Říma do Vatikánu.

Ve zvláštní audienci Pavel VI. přijal účastníky mezinárodního sjezdu uspořádaného k 100. výročí narození ~~xxxxx~~ významné reformátorky pedagogických metod Marie Montessori. V krátkém proslovu se zmínil o charakteristických prvcích metody Montessori prováděla a že tom, že v ní má přední místo náboženská výchova:

2 je jakoby koruna a vrchol výchovy profánní. Výročí Marie Montessori připomíná všem vychovatelům, že není nic vzdnešenějšího než pomoci člověku rozvíti se v celé své plnosti: byl stvořen ~~k~~ podle obrazu Božího, vykoupil ho Kristus svou krví, je povolán se všemi Božími dětmi, aby věčně měl účast na jeho životě. V Bruselu ~~xx~~ končí mezinárodní teologický sjezd; bylo mu přítomno 225 ~~xx~~ odborníků v teologii a na 700 pozorovatelů. Jedním z posledních řečníků byl francouzský dominikán P. Yves Congar: přál si větší propracování církve ~~jako~~ Božího lidu, ~~čistě~~ převnického pojmu ~~pochyby~~ ^{na} ~~a jeho nahnání funkci~~ biskupské ~~na~~ ~~proven~~ spolupráce a spoluodpovědnosti zvláště co se týká místních církví a přeměnu autoritativních struktur hierarchie funkci služby společenství věřících.

Konžský katolický kněz P. Martin Ekwa byl přítomen zasedání ministrů zahraničí států, které jsou členy Organizace pro africkou jednotu; zasedání se konalo v Addis Abebě. P. Ekwa žádal ministry zahraničí, aby v Organizaci mohli být pozorovatel Krajského sekretariátu pro katolické školy v Africe a na Madagaskaru; P. Ekwa je ředitelem tohoto sekretariátu. Afričtí ministři zahraničí ~~měli~~ ~~xx~~ slova uznání pro africké katolické školy; o návrhu bude rozhodnuto na příštím zasedání v únoru 1971.

5 Ve Washingtonu se bude ~~xx~~ ^{pravidelně} od 13. do 14. listopadu valné zasedání Národní rady katolických muzů; zasedání se koná každé dva roky; letos má téma: Nové obzory pro činnost laiků v církvi". Bude též jednáno o založení ústřední rady severoamerických katolických laiků, sdružující jak muže tak i ženy; dosud muži a ženy měly své nejvyšší orgány rozdělené.

6 ~~Na~~ 16. až do 21. října je svolána do Kyota v Japonsku velká světová konference o náboženství a míru; pořádají ji přední světová náboženství, také katolická

církve a účastníci budou diskutovat o předních světových otázkách, jako jsou odzbrojení, rozvoj a obrana lidských práv. Předsedou přípravného výboru je katolický arc.z Nové Dillí v Indii mons. Fernandez



RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Konfuciovo jméno se vine jako zlatá nit celými čínskými dějinami od 6. století př.Kr. až podnes. V prvém století po Kr. císař Ming nařídil, aby při všech školách v Číně byly zřízeny zvláštní kaple, v nichž by byl Konfucius uctíván. V 7. století mu byl dekretem jiného císaře přiznán oficiální titul "Svatého Otce, šiřitele správného učení a v témže století, poněkud později, další titul "Velkého učitele". Ve století 16. byly všechny předešlé tituly shrnuty ve jméno "Nejsvětějšího starobylého učitele". Počátkem našeho století v Číně padla monarchie a vznikla republika, Konfuciovo učení se však udrželo. V září 1914 dekretem republikánské vlády byly stanoveny pravidla pro občanské a veřejné Konfuciovo uctívání a konečně v prosinci 1939 instrukce posv. Kongregace pro šíření víry dovolila čínským katolíkům účastnit se tohoto uctívání jak ve školách, tak i ve zvláštních svatyních zřízených na jeho počest. V lidských dějinách byla, jest a bude spousta filosofů nejrůznějších směrů. Málokterému z nich se však podaří docílit, aby jeho učení bylo povýšeno na jakýsi druh státního náboženství, a aby bylo též širokými masami vyznáváno a přijato za základní normu celého života. Konfuciova doktrina žije již 2.600 let.

Kdo byl vlastně tento myslitel, zvaný Konfucius, nebo-li čínsky Kung-fu-tzu, a jaké je jeho učení? Žil v letech 551-479 př.Kr. ve feudálním státě Lu, v dnešní provincii Šantung. Již jako 22letý založil prvou školu pro své žáky, kteří v ní studovali starobylé texty. R. 501 byl jmenován guvernérem jedné provincie a později i ministrem veřejných prací a spravedlnosti. Prokázal i vynikající diplomatické vlohy při různých mírových a jiných jednáních se sousedními státy. Jeho úspěchy a v podstatě demokratický ráz římem, které zaváděl, vzbudily však nevraživost a závist některých hodnotářů na královském dvoře a u některých sousedních monarchů, takže Konfucius kolem r. 496 se vzdal všech úřadů a stáhl se do ústraní. Mnoho klidu ale neuzil. Byl zván na všechny strany a mnoho osobností se na něho obracelo s prosbou o radu v nejrozličnějších záležitostech. V posledních letech života se zcela věnoval literární a učitelské činnosti a celkové revizi svých dřívějších děl. V posledním údobí, krátce před smrtí, propadl pesimismu. V některých chvílích pokládal celé své životní dílo za zbytečné a bezúželné a nakonec se pevně přesvědčil, že jeho rad a pokynů nebude v budoucnosti nikdo následovat. V tomto ohledu se však hluboce myšlil.

Podle dnešních moderních hledisek nemůžeme nazývat Konfucia náboženským myslitelem, nýbrž především moralistou a potom sociálním a politickým reformátorem. Konfucius se ve skutečnosti snažil utlumit vše metafysické a nadprizrozené v náboženských představách svých současníků. Nebyl však ani ateistou v pravém slova smyslu; soustředil se především na hledání uspokojivých řešení všech palčivých problémů pozemského života. Když se ho jeden z žáků tázal na jeho názory o posmrtném životě, Konfucius odpověděl: "Jak mohou vědět, co je po smrti ti, kteří neznají ani tento pozemský život?" Nesmíme přitom zapomínat na poměry, ve kterých žil. Ty byly charakterizovány feudální roztríštěností a všemožným, zcela libovolným útlakem poddaných se strany vládců a jejich úředníků. Lidské a spravedlivé životní podmínky byly tedy pro tehdejšího člověka ideálem mnohem žádoucnějším a nedosažitelnějším než posmrtná blaženost. Konfucius osobně nikdy nezamýšlel založit nový filosofický směr anebo dokonce náboženství. Učiteli správného způsobu života jsou podle Konfucia literatura a dějiny. Původně žilo lidstvo v jakémsi zlatém šťastném věku, jenž byl pravým pozemským rájem. Nyní však tento ráj ztratilo a musí proto všemi silami usilovat o jeho znovunabytí. Konfucius se ve svém učení zaměřuje spíše na společnost než na jednotlivce, protože zdravě uspořádaná společnost zaručuje i spokojený život všech občanů. Hledí tedy vyřešit politické problémy týkající se státní organizace a vládního aparátu. Vychovával všechny své žáky tak, aby se z nich později stali vzorní veřejní funkcionáři s hlubokými morálními zásadami. Ústřední pravidlo celého jeho učení bychom snad mohli označit slovy: "zlatá střední cesta". Další hlavní zásady jsou tyto: miláka a úctá k rodičům a starým vůbec (tzv. Hsiao). Následkem této směrnice v Číně až donedávna se nepovažovalo napodobování starých vzorů za něco dekadentního, nýbrž naopak za ctnost, dokonalost. 2) Forma vlády a chování vládcovo určuje řád celé společnosti a dokonce i řád přírodní. Pokud jde o Konfuciovu teologické názory, připouští, aby bylo uctíváno nebe, které považuje za nejvyšší božstvo. Do hlubších teologických spekulací se však nepouští, naopak vystupuje proti různým irrationálním pověram. Uctívej své rodiče i předky a snaž se žít čestně, spravedlivě a moudře. Máš-li vyšší postavení, nikdy je nezneužívej k vykořisťování druhého - tak bychom asi mohli shrnout jeho filosofii a morálku.

Po smrti Konfuciově se ^kjeho učení přiklonila hlavně tzv. elita, tj.

vládnoucí a vzdělané vrstvy. Lidovým masám z něho předkládali hlavně pasáže o úctě ke všemu starému a přispěli tím k vytvoření určité ztrnulosti v myšlení, nedůvěře ke všemu novému a přílišnému upínání se k minulosti a tradicím. V dnešní komunistické Číně je jeho pozice dosud nevyjasněna. Někteří ho pokládají za pokrokového, jiní naopak za reakcionáře.

Dialog mezi křesťany a zastánci Konfuciova učení tj. nepřímo s celkovou čínskou mentalitou, je velmi dobře možný, neboť jeho morálka se liší od křesťanské spíše v jednotlivostech nežli ve své podstatě. V minulosti, hlavně v 17. století, kdy v Číně působili zejména jezuité, tento dialog již velmi úspěšně probíhal a byly počínány některé křesťanské obřady. Tehdejší doba však pro něj ještě nebyla bohužel dostatečně vyspělá. Je to veliká škoda, neboť kdyby se býval navázany dialog mohl dále rozvíjet, byla by dnes Čína jistě proniknuta křesťanstvím mnohem hlouběji, než tomu je ve skutečnosti.

To bylo i všechno.
Václav Černý

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Ravat CECO 18-9-70

Pořad pro nemocné - O utrpení tělesném.

Zářijové číslo Nového Života, který v Římě je vydáván pro české katolíky v zahraničí, přinesl dosud neuvěřejněnou básničku Jana Zahradnického. Je věnována jedné dětské lékařce, a je nadepsána Proč pláčou děti.

Zprávy z katolického světa: Svatý Otec se ve čtvrtek večer vrátil z Castel Gandolfa do Vatikánu. Ještě před odjezdem se krátkým proslovem z balkonu své letní vily rozloučit z obyvatelem městečka. Gestou s úsměvem zdravil všechny, kdo v rychle jedoucím autě uprostřed italské silníční policie rozpoznali jeho bílou postavu. Zvláště na náměstí sv. Petra ho čekal velký počet Římanů a turistů. Něco před šestou hodinou auto zmizelo v bráně nalevo od sv. Petra.

✓ 28. září sv. Otec přijme v audienci presidenta USA Richarda Nixona, který v ten den bude v Itálii.

Na čtvrtičním závěrečném zasedání mezinárodního teologického sjezdu v Bruselu bylo schváleno dvanáct závěrečných návrhů: první tři se týkají hlavního tématu sjezdu, tj. jaká je funkce teologie v církvi. Další tři se vztahují na jádro a podstatu křesťanského poselství a ztotožňují je s Kristem. Ostatní návrhy jsou zaměřeny např. na poslání církve v budoucí společnosti, na její budoucí struktury, na postavení místních církví a na práva laiků.

Sekretariát pro Jednotu křesťanů uveřejnil dokument nazvaný "Úvahy o ekumenickém dialogu". Ten nemá být jen akademický, jeho závaznost platí pro všechny křesťany. Poškozuje ho, kdo je lhůtejny k učení své církve stejně jako kdo kritizuje věrnost jiných vyznání k učení evangelia.

V ekumenickém duchu je třeba vychovávat jak kněze, tak i laiky. Ve druhých vyznáních je záhodno hledat spíše jejich světlé stránky než chyby. Témata dialogu si mohou účastníci vybrat podle místních poměrů a okolnosti. V dialogu konečně nechť se pokračuje jak mezi věřícími tak i na oficiální úrovni. V dodatečné vysvětlivce kard. Willebrands udává, že tento dokument nemá ovšem právní závaznost.

✓ 47 V neděli vzpomíná Itálie 100. výročí dne, kdy italská vojska vstoupila do papežského Říma a ten se tak stal hlavním městem sjednocené Itálie.

Byl to konec papežského státu. K tomuto výročí bude u brány Pia IV. sloužit vikář sv. Otce kard. dell-

Acqua sloužit msi svatou a obětovat ji za Itálii.

✓ Vlădušký arc.kard. König odjede v říjnu do Sovětského svazu, aby vykonal návštěvu arménské pravoslavné církvi, jejímž hlavou je katolikos Vasken I.

Kard. König bude přítomen v Ečmiadzimu slavné mši svaté sloužené ~~uxší~~
k 15. výročí zvolení arménského patriarchy.

O utrpení tělesném

klučku půjčen.

Následující výňatky jsou vybrány z delší statí Charlese Du Boze, jednoho z největších francouzských literárních kritiků a estetiků prve půle tohoto století. Shrnuje v ní své vlastní zkušenosti z dlouholeté nemoci, z níž se opravdu hrdinským úsilím snažil vytěžit co nejvíce pro svůj duchovní život. Umřel ve věku 57 let v srpnu 1939.

Nemocný žije tváří v tvář času, který odtéká pomalu jako sérum z ampulky: jako by mu neměl být nikdy konec. Nemocný pocítuje čas nejenom v celé jeho váze a v celé tíži; je to pro něho něco právě tak nehybného jako kříž, na který je připoután. Čas není možno nadlehčit nebo rozptýlit; čas, který míjí, se pro nemocného stal časem, který se nehýbe. Je to pravý opak trvání, které je melodické, kterým se v nás něco hromadí a roste. Trvání je samo o sobě radostí a je zcela obráceno k radosti. Ale čas nemocného trvá, aniž by měl trvání; chci tím říci, že trvá jako tíha, jako tlak, že však je zbaven základní výsadby trvání: onoho sladkého nepřerušovaného přílivu, který spojuje v jediný proud minulost, přítomnost a budoucnost a v kterém se naše bytost dovršuje, v kterém nabývá nás život jednoty, zvučnosti a hodnoty hudební melodie. V čase nemocného není před a potom: jeho čas je otevřen jen z přítomného okamžiku, z okamžiků, které jdou bez přestání jeden za druhým. Jsou zároveň různorodé až k nepředvídanosti v tom, co nám přinášeji, a totožné v tom, co od nás vymáhají. Existenci nemocného člověka by bylo možno označit bolestným slovem, které kdysi splynulo z úst Julese Laforgua, jenž sám byl nevyléčitelně nemocen: "Jak je život všední!"

Není chvíle, aby nemocný netrpěl ve svém těle, a aby mu nepřicházela na rty drásavá modlitba Baudelairova: Pane, dej mi sílu a statečnost, abych mohl hledět na své srdce a na své tělo bez ošklivosti!

Kterýkoliv nemocný může být zajisté pokoušen, aby si zošklivil své srdce - ale to už je druhá tvář utrpení, to je utrpení citové, které vyráží, bují a množí se na bolesti tělesné jako jedovatá houba.

Pane, který jsi řekl všecko, děkuji Ti, že ses řekl také tohle: "Má duše je smutna až k smrti". Kdybys, Pane, nebyl vyřkl ta slova, měli bychom odvahu otočit hlavu ke kříži, v těch nekonečných hodinách, kdy je celá naše bytost proměněna v následující, opět Baudelairův verš: "A smutek ve mně stoupá jako moře!"

Od začátku své nemoci jsem se nepřestal vracet ke slovům Páně v po-dobenství o rozsévači: "et fructum afferunt in patientia": přeříkával a bzučel jsem si ta slova ustavičně, jako když se přebírají zrnka růžence. Cítím, že v těchto slovech, a nikde jinde, je obsažen smysl nejenom mé ny-nější zkoušky, ale celého mého života zde na zemi. Všecko dnes záleží pro mne na tom, abych pochopil nekonečnou hodnotu trpnosti kříže, nebo spíše, abych se jí naučil. Je třeba, aby ten, který byl v hloubi mé bytosti pře-devším člověkem činu - přes všecku mou lásku k rozjímání - konečmě připus-til, že člověk může jednat, a snad i více jednat, když nejedná, když nedělá nic. Trpnost rozjímání: po léta mi udílel Bůh její prvotiny, dával mi okou-šet její nevýslovné duchovní sladkosti; trpnost kříže, a možná i schopnost rozjímat, kterou jsem znova nalezl v hloubi této trpnosti samé - ach, Pane, já dobře vím, že to je právě to, co ode mne nyní chceš. A právě protože to vím, dávám se patrně tak často na ústup. Jak je však trpké, musit si při-znat svou nedostatečnost i po tomto 14měsíčním učednictví, a jak můžeš chtít, Pane, aby se člověk cítil schopen nést ovoce, když je ve svém nitru pravým opakem ovoce, tvrdý a zkornatělý, podobný nanejvýše ořechu, který nutno rozdrtit kleštěmi? Ale co záleží na tom, cítím-li se schopen nebo neschopen? Záleží na jediné věci: že věřím v Tebe, Pane. Nezapomenu nikdy ny výkřik Šimona Petra: "Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova života věč-ného". - Mým vůdcem v životě bude víc než kdy jindy slovo, ve kterém jsi mi dal číst, abych v něm objevil symbol svého pozemského bytí. Chci napříště žít ve znamení trpělivosti a protože je dnes svátek sv. Justina, o kterém dokonce Renan napsal, že "žádný theolog neotevřel brány spásy tak široce jako on", kéž bych mohl doufat, že přes moje ubohé nářky nadě mnou samým bude plodem mé budoucí trpělivosti napomáhat k tomu, aby brána spásy zůstala otevřena pro všecky co možná nejšíře. 14. dubna 1937.



ústav pro studium
totalitních režimů

Ravat CECO 19-9-70

Mp., P.Tomáš Špidlík pokračuje ve svém seriálu o křesťanských ctnostech.

VI Bude mluvit o ctnosti zbožnosti. Nejdříve hlavní zprávy z Vatikánu a katholického světa.

V neděli vzpomíná Itálie 100.výročí dne, kdy italská vojska vstoupila do papežského Říma a ten se tak stal hlavním městem sjednocené Itálie.~~XXX~~
~~XXXIXXXXXXVXXXXXX~~. K tomuto výročí poslal sv.Otec

list presidentu Italské republiky Saragatovi: Úvodem připomíná Pavel VI., že vchod italských vojsk do Říma znamená konec vlády papežů nad papežským státem, a pak připojení Říma k Itálii; tím začal zlom mezi církví a státem v Itálii, slavná Římská otázka, po 60 letech ~~XXIXXXXXX~~ byl ale odstraněn a učiněna když napravena. Bůh byl vrácen Itálii a Itálie Bohu, jak řekl Pius XI.

Pavel VI. píše, že se chce zdržet úvah o historickém, právním, politickém a citovém hodnocení toho, co se před 100 lety stalo; výročí je mu příležitostí, aby Itálii přál stabilitu, svornost, blahobyt, sociální morální pokrok a vnitřní klid. - Na list sv.Otce president Saragat odpověděl delším dopisem.

Římský vikář kard.dell'Acqua bude v neděli sloužit mši svatou u brány Pia IV., u níž italští bersaliéři, ostrostřelci, první pronikli do papežského

3 Říma. Přimluvnou modlitbu za Řím a Itálii, kterou se při mši svaté bude modlit, mají rádi citovat kněží při všech farních mších. Římským věřícím kard.

dell'Acqua adresoval zvláštní provolání. a oratoři

V Turině začal první svátový sjezd žádků škol řízených salesiány; Sdružení býv. žáků tak oslaví 100.výročí svého založení a 50.výročí postavení sochy

4 sv.dona Boska před bazilikou P.Marie Pomocnice.Jsou přítomni zástupci 60 zemí.Sjezd zahájil gen.představený salesiánů don Luigi Ricceri;sjezd bude zakončen ve středu v Římě.

30 kolumbijských biskupů sleduje kurs o demografických otázkách; v první části se seznámí s nynější demografickou situací v Kolumbii a v druhé části kursu vyslechnou konference o teologických základech demografických otázek ve světle nauky II.vat.sněmu.

Arc.z Kalkaty mons.Picachy ~~dal uspořádat anketu o tom, jak laici reagují na~~ zavedení některých indických prvků do bohoslužby, jako ~~z~~ typických indických gest, předmětů, oděvů - na místo prvků latinských a západních.

(1)

-10'

Dnes budeme mluvit o ctnosti, která je jakož také osoba ortodoxie.

Ríkáme jí proto: ZBOŽNOST

2/2

Zbožnost - náklonnost k dobru:

Náboženství je poměr člověka k Bohu, našemu cíli, ideálu dokonalosti. Proto patří všecky ctnosti a všechny dobré skutky ke zbožnosti. Proč by se tedy mělo mluvit ještě o zvláštní ctnosti zbožnosti, nábožnosti? Přece však známe tento pojem i z obecné mluvy. Říkáme, že někdo je víc nebo méně zbožný. Víme, že k tomu patří mnoho a různých povinností. Ale jde tu i o základní, vnitřní postoj, která se nešnadno odhadne.

V češtině ostatně máme tři slova, která mají různé zabarvení významu: zbožný, pobožný, pobožnouštkařský. Křesťanství je především náboženství ducha a pravdy, proto je křesťanská zbožnost především vlastnost vnitřní. Projevuje-li se silně navenek, mluvíme spíš o nábožnosti, pobožnosti. Pobožní lidé chodí často do kostela, smekají před křížem. Slovo "pobožnouštkařský, bigotní", však už má nepěkný zvuk. Vnější projevy zbožnosti tu jsou upřílišené, neúměrné, směšné, i když jsou třeba dobře myšlené.

Sv. Tomáš Akvinský proto definuje zbožnost podle vnitřního postoje, jako "náklonnost vůle ke všemu dobrému". Nejde tu tedy o jednotlivé skutky, ale o celkový postoj. Je-li někdo nadšený sportovec, jsme si jisti, že s ním můžeme počítat, kdykoliv bude sportovní slavnost. Milovník hudby nemine pěkný koncert. O zbožném člověku předpokládáme, že se na něho můžeme obrátit, kdy jde o něco dobrého. Jde-li o podporu chudých, o činnost v katolickém spolku, o liturgickou slavnost, opravdu zbožný člověk je ochoten pomoci, kde může. Považuje to za svou samozřejmou povinnost. Protože nejvyšší dobro je Bůh, zbožný člověk je nakloněn k tomu, aby se s ním co nejčastěji stýkal. Proto patří ke zbožnosti na prvním místě modlitba. V tomto smyslu je tedy zbožnost ctnost důležitá. Sv. Tomáš ji proto řadí hned po "božských" ctnostech, před tzv. ctností morální.

Zbožnost vnější a vnitřní: Ma' ^{nedat} ~~být~~ zbožnost vidět navenek?

Jako vnitřní vlastnost duše není zbožnost navenek viditelná.

1/2
10
X 20"

A přece se nějakým způsobem projevuje. Kdyby se neprojevila vůbec, byla by dokonce velmi pochybná. V katolické církvi jsou obvyklé jisté vnější formy zbožnosti. (Nakolik jsou nutné a užitečné? Odpovědi na tuto otázku jsou různé. Reformní hnutí se obyčejně vždy postavily proti vnějškovosti. Bohatě zdobené kostely, zlaté ornáty, obřady, procesí, kadidlo, to vše se zdá některým lidem zbytečné a dokonce škodlivé. dě Odvádí prý to pozornost od upřímné, vnitřní zbožnosti v duchu a v prav-

Nebudeme se vracet ke staré, dávno překonané rozepři o vnější a vnitřní zbožnosti. Hlavní pravidlo je jasné. Bohu musí sloužit celý člověk, který se skládá z duše i z těla. Jsou tedy při zbožnosti projevy vnitřní i vnější. Ježíš Kristus, neviditelný Bůh, se zrodil viditelně na zemi a založil církev, která je neviditelná i viditelná, stará se o duši jednotlivců, ale i o přetvoření lidského soužití. Proto mají její úkony i ráz sociální, veřejný.

V jedné morální příručce čteme správnou, i když složitě vyjádřenou definici zbožnosti: "Je to nadpřirozená etnost. Člověk tu vyjadřuje povinnou úctu Bohu, původci a cíli celého nadpřirozebného řádu. Tento svůj vztah k Bohu, v Kristu, člověk prožívá v symbolickém vyjádření. Neviditelného Boha si totiž nedovedeme představit jinak, než obrazovými pojmy: Otec, Tvůrce apod. Nemůžeme se s ním dosud stýkat přímo. Své city a své rozhodnutí tedy vyjadřujeme symbolem, vnějším obrazem vnitřního smýšlení: slovem, zvednutím nebo sepnutím rukou, úklonou, kleknutím apod.

Tato potřeba symbolů vždy úzce pojila náboženství s uměním. Pozorujeme v dějinách národů, jak umění vzniká v obřadech různých kultů. Platí tedy pro obřady podobná pravidla jako pro umělce: vnější vyjádření musí být opravdové, důstojné, přiměřené vnitřnímu obsahu. Mluvíme o bombastu tam, kde veliké vnější gesto doprovází malý vnitřní cit. Opak nazval Arne Novák příškrceností, výrazovou nedozrálostí. Myšlenka má být tak silná, aby si přiměřené vnější vyjádření vynutila.

Katolické podání západní i východní obsahuje mnoho forem vnější zbožnosti. Církev je uchovávala až úzkostlivě. Nezapíráme, že je tu

nebezpečí vnějškovosti. Ti, kteří obřady konají, namají třeba s už toho ducha, který oživoval jejich tvůrce. Zdá se, že by bylo pak lepší ~~by~~^{pak} větší formy opustit. Na tuto námitku odpovídá s velkou důrazností ruský duchovní spisovatel Teofán Zatvornik: "Ne opustit, ale oživit!" Vždyť ubohý je pohled na tzv. moderní křesťany, kteří se pokřižují pod kabátem, aby je nebylo vidět, kteří pokleknou v kostele úkradkem a tak nechrabaně, že to budí úsměv. Kromě nedozrálosti výrazu je tu i ten nedostatek, proti kterému bojují, totiž nedostatek pravdy. Neupřímné je vyjadřovat navenek city, které nemáme. Ale může být stejně neupřímné zatajovat a nevyjádřit smýšlení, které máme.

Ti, kteří psali o modlitbě, se ovšem co nejvíce soustředili na to, aby zdůrazňovali vnitřní postoj a city člověka. Tzv. ceremonie, obřady, se ponechávají odborníkům v liturgii. Toto rozdělení je sice praktické, ale nesmí se zapomenout, že obojí nutně patří k sobě. Ten, kdo se modlí celým srdcem, nese, jak říká Origenes "na svém těle obraz toho, co se děje v duši". "Všimni si", piše sv. Bazil, "jaký má vliv síla duše na tělo, ale také toho, jak vnitřní myšlení závisí od těla".

Krásná liturgie povznáší duši. Opravdové, upřímné, důstojné chování v kostele je učinný apoštola, který se násilně nevnucuje. Je to jakoby se říkalo: "Pojď se podívat, jak to myslíme s naším poměrem k Bohu a s vírou vážně". Je proto i správné, když se dbá při výchově dětí, aby se chovaly při modlitbě správně, aby sepjaly ruce, stály nebo klečely. Namítá se, že dítě se pak nemodlí, ale hraje vnější divadlo. Jisté je, že nemůže končit výchova k modlitbě naučením zevnějších forem. Ale cesta do duše vede z vnějšího světa.

Vnější svět se ovšem mění podle doby, krajů, osobních vloh. Proto je proměnlivost ve vnějších způsobech modlitby. Jinak se modlí navenek Východané, jinak Evropan. I Evropa se však mění. Není divu, že hledáme i dnes nové formy vnější zbožnosti. Budoucí doba posoudí jejich hodnotu jak podle opravdovosti vnitřní, tak podle vnějšího výrazu.



ústav pro studium
totalitních režimů

ur. dne
Ra^vat CECO 20.9.1970

20.září 1970 v Římě. Sto let od zániku papežského státu.

Napl. n. r.
M. P. v. r.

V proslovu před poledním Anděl Páně, prvním po návratu z C.G. do Říma, Pavel VI. rozvedl dvě myšlenky. Nejdříve se obrátil k Řimanům, kteří dnes vzpomínají 100.výročí dne, kdy Řím se stal hlavním městem Itálie; přál jim aby vždy byli ozdobeni občanskými a křesťanskými a mohli se radovat z jednoty, svornosti, blahobytu a míru; aby podle slov Kristových:Dávejte, co je císařovo císaři, a Bohu ci je Božího, dovedli rozlišovat dvě oblasti lidského řádu:oblast časnovou a občanskou od duchovní a náboženské, a byli dobrými občany a dobrými katolíky. A modleme se, pokračoval sv.Otec, aby Bůh ~~tu~~ něho, u papeže a v církvi udržel živým vědomí % náboženské a duchovní podstatě ~~jeho~~ poslání;aby ~~papežový~~ uchoval nezávislost a svobodu, aby papežové mohli svůj ^{mír} účinne vykonávat,aby podle příslibu daného Petrovi ^{Pan} vždy byl s nimi,tak aby posiloval jejich slabost, dával jim moudrost a sílu,aby posilovali své bratry a dítky. Marii, Matce Kristově, záchrانě římského lidu a Matce církve svěřujeme tyto prosby; a připojujeme k nim i modlitbu za mír;P.Marii svěřujeme bolest, kterou pocitujeme pro truchlivé události, které tyto dny znova zbarvily krvi Jordánsko ~~zemí~~, kterou ~~máme~~ tak milujeme, a na niž chováme osobní vzpomínu. Odpovědným činitel^m jsme vyjádřili ^{hn} přání a ~~povzbuzení~~,aby usilovali o opravdové a zakončení tak bolestné a nebezpečné situace. Nechť P. Maria trvanliv^u posílí toto naše přání a naši modlitbu. (Přeberu všechno)

Příští neděli bude v bazilice sv.Petra sloužit Pavel VI. mši svatou a při ně vyhlásí za učitelku církevní svatou Terezii z Avily. Podobná slavnost sebude konat za 14 dní; stejného titulu se dostane svaté Kateřině Sienské.

Římská česká kolonie oslaví svátek sv.Václava mši sv.ou u oltáře našeho světce v bazilice vatikánské- Mše svatá začíná o půl šesté.

CHIY DEP AVICINA
KUDIO AVICINA

ústav pro studium
totalitních režimů

Garibaldiho píseň... Tolikrát se ozývala tyto dny Římem a Itálií. Pro Italy je to jakoby souhrn ~~historie~~ národních dějin, vrcholící ~~20.~~ září 1870, kdy vojska pod vedením generála Cañorni, prorazila římské městské hradby u brány papeže Pia IV. ~~By~~ Vstoupila do města, které ~~je~~ se tak stalo hlavním městem nové sjednocené Itálie. Možná se to bude zdát divné, že toto jubileum vzpominal i papež Pavel dnes v neděli v poledne a ~~nosil~~ k ~~mužům~~ ~~práv~~ italskému presidentovi Saragatovi. Znamená to jen, že na konec papežského státu ~~a parožské politické moci~~ - to představoval vstup (vojsk do Říma - se dnes díváme jinak než ~~před~~ sto lety.)

Až do střední Evropy došly hlasy o italských karbonářích, o Sylviu Pellico-vi, Mazzinim - kteří v první polovině 19. století usilovali o sjednocení italských knížat, vévodství a samostatných republik pod jednou korunou sardinského krále. Mnoho z našich ~~práv~~ pradědečků bojovalo pod Radeckým proti Italům u Solferina. Mnichov byla cesta k tomuto cíli nedářilo se levici, nedářilo se ~~re~~ publikánům. Což pod vedením papeže, u něho se nelze báti vzdělání vlády. To byl sen Giobertih, a podporoval ho v tom i francouzský Chateaubriand. Sen se zdál být skutečností, když r. 1846 vystoupil na Petrův stolec Pius IX.: při korunovaci udělil rozsáhlou amnestii politických vězňů, zavedl mnoho reforem ve svém papežském státě, ~~zavedl~~ konstituci a svou ~~policii~~ ~~reč~~ zakočnil slovy: Velký Bože, ~~na~~ zlehnej Itálii. Všude volal slávu pokrovkovému papeži. Než i pro něho po ~~XIX.~~ Hosana přišlo Ukřižuj: znova propukla osvobozenec válka proti Rakušanům. Pius IX. v prvním okamžiku posílá do boje i svá vojska, ale hned svůj rozkaz odvolává a svého gesta lituje. Velké očekávání se nesplňuje; proti Piu IX. propuká v Římě vzpoura a papež v převlečení utíká z města. Za pomoci francouzských vojsk je římská republika udušena v krvi. Italské riscimento bere jiný směr; nabývají v něm převahy síly socialistické a protiklerikální. Boj za sjednocení Itálie vítězně postupuje. R. 1861 Cavour prohlášuje papežský Řím za hlavní město Itálie a parlament hlasuje ~~ského království~~ ~~zákon~~ s jásotem schvaluje. R. 1864 se vláda přenáší z Turina do Florencie. Tažení na Řím vísí ve vzdachu. Vydal se na ně Garibaldi se slovy: Řím nebo smrt - ale král jeho pochod zastavuje. Stále ještě doufá - jako kolik věřících Italů že vše ~~je~~ vyřeší po dobrém. Celá Itálie je už sjednocena pod ~~jeho~~ Žezlem, až na papežský stát, redukovaný na kraj okolo Říma. Pius IX. nastoupil, 20. srpna 1870 po sezení, které trvalo téměř celý den, parlament ve Florencii rozhodl, že se na Řím potáhne. Poslední pokus: král Viktor Emanuel II. posílá papeži šlechtice Ponzu di San Martino: vypisuje mu důvody, které ho vedou, aby vojsku

k zápisu

prý kvůli udržení pořádku na poloostrově a bezpečnosti Svaté stolice

do výše, do místního času 17. srpna je na výroku o tomto

českých novinách uvedeno, že výroky těchto dnech byly

založeny na údajném výroku papeže Pavla VI., když se v roce 1970

zúčastnil konference v Římě. Výroky těchto dnech byly

- o r. lezení v R. h. posel Vat. min. 1977 řeckoh. oře o
(první a nejdřív) papeži); byl mu t. oř. z Rme klení-
niz. a funkci. 4/8 je aktuáln. z Rme všechny funkci.
mugl být vlast krt. řeckoh.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

dal rozkaz k pochodu; ujišťuje ho, že Svaté stolici bude zaručeno teritorium nutné k nezávislému vykonávání ~~její~~^{své} papežské moci. Asi patří do říše výmyslu, že audience měla velmi dramatický ~~práktický~~^{charakter}. Prátky ~~u~~^u Pia IX. dýše křestanská láskavá ~~odvaznost~~^{i vliv}, kdo se chce dopustit přečinu proti papeži a proti církvi. Víceméně se však podařilo Tiber a dal se ~~na~~^{do} výzvám. Více než 60 000 vojáků pod vedením Cadorny ~~zahájily~~^{začaly} boj.

~~Když byly římské jednotky v Rímě~~
~~na pochod k Rímu. Postupují velmi opatrně a pomalu, vyhýbají se bojům,~~
ostatně i papežská vojska dostala rozkaz vyvarovat se krveprolití.
19.září
byl Řím obklíčen ze všech stran. ~~Když byly římské jednotky v Rímě~~
~~maximálně~~
asi polovina Římanů, ostatní jsou Francouzi a Belgačané, a pak něči.

Díky tomu můžeme s možností ochrany na symbolický důkaz, že Řím byl pře-

Pius IX. opakuje rozkaz: omezit obranu na symbolicky důkaz, že nemá sýr přepad. Po první ráně z děla mají vztýčit bílý prapor. "Ať se děje všechno, aby se všechno uhnalo." Po útoku na Pernarvico se útok soustředil

Boží". Po prvním faingovaném útoku u Brány sv. Pankráce se útok soustředil u brány papeže Pia IV., tak kde začíná Via Nomentana. Něco po páté hodině

V 10 hodin
začaly do ní bít rány z děl. Za pět hodin byly hradby rozbity v šíři 30
Pryní vtrhl do města s vlastním výrobcem kanonů a jeho pomocníky.

jednom paláci po druhém se objevovala italská vlajka: červenobílozelená.

Jedním pátem po čtrnácti se vydal k římského papežského náměstku.

Vojáci se zastavili před náměstím sv. Petra a zůmí obklopujícími papežské paláce a zahrady. Náměstí se stalo posledním útočištěm papežských vojsk. Tam také přenocovala, aby na druhý den odtáhla. Ještě naposled si přála dostat papežovo požehnání. Pius IX. vystoupil na balkon nad hlavním vchodem baziliky. Hlasem chvějícím se dojetím začal slova benedikce. Nedokončil je

Na druhý den papežská vojska odešla z Říma, Italové jim zaručili bezpečný odchod. Skončil papežský stát a politická moc papežů. Pius IX. několikrát

rázně odmítl bezpráví, které se stalo jemu a církvi; nechal tedy zakon o zárukách, protože byl jednostranně Svaté stolici vnučen; stal se dobrovolným vatikánským vězňem, varoval se všeho, co by mohlo být zdání, že ~~stejn~~ přijí-

ly laické a levicové prvky. A přece to vše mělo zcela opačný účinek: zmizela moc časná, ale tím více rostla autorita duchovní a mezinárodní prestiž církev i papežů, takže ~~1885~~^{r. 1885} Bismarck přijal zrpoustědkování papeže Lva ve spoře se Španělskem o Karoliny a Palavské ostrovy. Mizely i city nepřátelství a tak 11. února 1929 došlo k smíru mezi Itálií a Svatou Stolicí. Rána zasa-

A jestli nástupce Pia IX. papež Pavel VI., psal 20. září prezidentu Saragatovi, dědici vládců před 100 lety, ohopřejný list, jestli zástupce

Mesistomelis sp. n.

papeže pro římskou diecézi kard. dell'Acqua slouží u piový brány mší svá
tou a modlí se za padlé; za Itálii a Řím - pak je to historická připo
mínka toho, co se tenkrát stalo, ale zároveň vyznání víry v Boží proszře-
telnost, která vede k dějinám každého národa, ale především
církve, očištěuje ji a připomíná, že její hlavní smysl je na duchovním
poli. Tím svobodněji církve po r. 1870 mohla vykonat to, co za uplynulých
~~100~~ let vykonala.

první olímpí je první 100 let



myšlen
Anno R. M. i. a. (19 mžd a 60 mnyj u poč. myš)

20-30 mžd a 120-140 ren. byl me stáv. Něk.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Pokračujeme v úvahách dp.dr.Karla Vrány na téma:Potřeba světla. Nejdříve několik zpráv z kat.světa:

Svatý Otec přijal v audienci členy předsednictva sdružení vojáků bersaliérů a dělostřelců, kteří se sjeli do Říma na oslavu 100.výročí obsazení tohoto města z rukou papežských vojáků a jeho prohlášení za hlavní město Itálie. Svatý Otec jim blahopřál k tomuto výročí a spolu s nimi se radoval z toho, že k oslavám se připojila i církev: u brány Papeže Pia IV., u níž před sto lety italská vojska po prvé pronikla do papežského Říma a tak zpečetila konec papežského státu, byla sloužena mše svatá za všechny, kdo tehdy v bojích položili svůj život, za Itálii a za Řím. Apatý Otec končil přáním blaha a vnitřního míru Itálii a aby spolupráce církve a státu nesla dobré ovoce i v budoucnu.

VII 3 Péčí sdružení pro civitate cristiana se bude konat v Assisi kurs o katechizi dospělým: Jak zvěstovat Krista dnešním lidem.

V Bruselu začala sjezd mezinárodní unie pro morální a sociální činnost. Má téma Mládež a dnešní společnost. Účastníkům sjezdu poslal pozdravný telegram sam sv.Otec; přeje sjezdu aby pomohl mladým připravit se na upřímné angažování se při budování společnosti více lidské, vše respektující duchovní hodnoty lidské osoby a usilující o sociální pokrok v ovzduší spravedlnosti a svobody.

V r.1972 bude uspořádána v Anglii národní křestanská misie, která bude mít za cíl provedení bibliického učení na struktury národní sociální a ekonomické. Iniciativu vyhlásil anglikánský biskup z Yorku Donald Coggan a přijal ji katolický arc.mons. George Beck. Ekumenická misie začne ve Svatém týdnu 1972 v severních krajích Anglie a postupně bude pokračovala v celé zemi.

V klášteře sester františkánek v Nsamyje v Ugandě zemřela sestra Mary Jacoba ve věku 80 let, která z nich 50 strávila v uganské misii. Pocházela z Holandska, pracovala v nemocnicích v Kamuli a Dabani a nakonec v útulku pro malomocné v Nyenge.

Brazilští biskupové odevzdali presidentu republiky list, ve kterém žádají vyjasnění stran zatčení dvou kněží, kteří byli zatčeni severovýchodní provincii, prý pro podvratnou činnost. Jeden z nich zdá se byl týrán, dokud nepodepsal to, co mu předložila policie.

Na Kubě existuje pro duchovní správu jen 226 kněží mezi šesti milony katalánů. Předtím než se Fidel Castro ujal politické moci bylo na Kubě 723

kněží a 2 225 řeholníků a řeholních sester. Počet řeholníků klesl na 200. Také Kuba zakouší omězení při počtu bchoslovců, kteří mají být vysvěceni na kněze a při imigraci nových kněží. K těmto těžkostem třeba přičít ještě těžkosti plynoucí z izolace kubánské církve od ostatní církve a od teologického a pastoračního dění. ^{Dovoz} Zahraniční literatury a časopisů je pod Castrovým režimem zakázán.

Kříž z kruhů a může se znáška ^{Parla VI.} ~~w. Pře~~ ^{na kruh} ^{pasohl} ~~bezpečnosti města a~~
jeden z nich může být v. Pře, mous. Tacoli potvrdil) "bezpečnost u
několika dní až. měsíčí, Můžete všechny jeho pl. b. Ríke.
Předtím když můžete ji dál vydávat můžete ji vydávat, když dojdě
jel 100 lety.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



**ústav pro studium
totalitních režimů**

Hlavní hra s větou

9/10
117

ruského spisovatele
 Postavy v divadelní hře Alexandra Solženycyna a Svetlo,
 které ~~jev~~ tobě čerpají svou dramatickou zivelnost a duchovní hutnost
 ze symbolů, jejichž jsou nositeli. Je předně staričký profesor hudby
 Maurice Craig a Veliký a nevinný dobrák, který miluje nadě vše svou
 hudbu a má rád dobrou kuchyni. Celý jeho lidský svět tkví v těchto
 dvou rozdílech: v něžné, strhující kráse hudby, která je pro Craiga
 náboženstvím, citem, mravností, - a v dobrém jedle a pití, v němž nalézá
 svou pozemskou útěchu. Na první pohled se zdá, že profesor a hudební
 vychovatel vystačí s tímto světem. Zdá se, že v tomto estetickém a
 jemně hedonistickém světě se dá bydlet šťastně a bezstarostně anebo
 se dá zapomenout na velké otázky, jimiž se trápí ostatní lidé.

Jako třeba Craigův synovec Alex Coriel, který přišel navštívit svého strýce. Děvět let vězení z justičního omylu, tvrdé strádání a denní utrpení z krehkého studenta vytvořily zahľoubaného, duchovně a lidsky zralého, svobodou bohatého člověka. Dívá se na svět a na život zcela jinak než jeho strýc a než většina lidí přátel, s nimiž se stýká: nezajímá ho ani hmotný blahobyt, ani společenský úspěch, ani politická moc, ani útěkové a do sebe zahleděné umění. Jeho neklidný ale hluboký pohled se opírá o hodnoty, které přesahují prchavou užitečnost, úspěch, slávu a moc. Není třeba zvlášť dokazovat, že Alex je klíčovou postavou Solženycynova dramatu. Jeho ústy vyslovuje ruský básník svou víru a svou životní filosofii. Živelně se mu protiví vše lživé, nepravé a povrchní. Jeho zralá a duchovně probuzená duše může žít už jen v pravém a celém světě, to je ve světě, který má své vertikální zakotvení ve věčnosti a je otevřený k Bohu. Proto Alex zásadně nemůže přijmout samolibé a krátkodeché jistoty přízemní materialistické existence.

Duchovně vyhraněný a nábožensky pevný životní sloh Alexe se nezbytně střetává s chápáním života těch lidí, pro něž Bůh je jen pouhé zastárné slovo a vezdejší každodennost jedinou, poslední a absolutní skutečností. Tali a žena profesora hudby Craiga a spoluredaktorka časopisu Algol, namítá Alexovi: "Já mám rád život, Alexi. ~~Vlastně~~ Koneckonců žijeme na tomto světě jen jedou. Nesmíme si nechat nic ujít". Předává Alexovi několik čísel svého časopisu, v pěkné úpravě, na křídovém

paříre. Alexovi je divné, že časopis řeší jen problémy zahraničí a ciziny. Pochopitelně - říká Talia - u nás zde doma není přece problémů na řešení. Naše společenská soustava, vědecky dokonalá a naprosto výkonná, zdolala a vyřešila uspokojivě všechny velké problémy společnosti i jednotlivců. Máme tedy právo i povinnost ve jménu naší vědy a našich zkušeností odhalovat a hojit hospodářské a společenské nemoci cizích zemí, bojovat za mír a za člověka na cizích kontinentech." "Ani nevíš, Alexi, + povzdychně s Talia, + jak jsem zaměstnaná. Nemám vůbec nikdy volný čas". - "Nikdy čas? - žasně trpce Alex. Nemít čas - to je žemoc dnešního člověka. Člověče, - pokračuje Alex - nemáš nikdy čas? To znamená, že žiješ nesprávně a lživě. Přestaň takto žít, jinak zahyneš!"

Do dialogu zasahuje Alexův spolužák z university, Filip, biofyzik a nyní nadšený zastánce nové vědy biokybernetiky. "Ahoj, Alexi - vyzývá přitele - nechtěl bys pracovat se mnou?....Jsi báječný matematik. "Ovšem, příteli - odpovídá Alex - jen kdybys mi odpověděl na jednu jedinou otázku: proč...proč vůbec dělat vědu?" "Věda je přece duší dvacátého století", zní hrdě a sebevědomě odpověď Filipova. "Anebo spíše nedostatek duše?" pochybuje Alex. Nato podrážděně reaguje Filip: "Ale z tebe se stal úplný tmář, tam dole v tvé poušti. Jak je vůbec možné, že ti mám dnes ještě dokazovat, že věda je světlem, smyslem a zájmem života právě takových ~~zkrácených~~ lidí jako jsme my? Běžet a nést štafetu, kterou nám překázali svěřili Newton, Maxwell, Einstein, běžet podél druhé poloviny dvacátého století a na jeho konci ji předat staletí jedna-dvacátému?" - Alex vyslovuje obavu, že toto naše rozhárané a násilné století štafetu nepředá. "Jak to - namítá opět Filip - myslíš na atomovou válku? To je věc, která bohužel nezávisí na vědcích. Alex je přesvědčen, že právě vědci mají největší odpovědnost za to, ~~žež~~ zda jejich věda bude sloužit životu, anebo zda povede k zničení lidstva.

Otázka odpovědnosti vědců za budoucnost světa je asi důvodem, proč Alex nakonec přijme práci v ústavě biokybernetiky. Ale nové otázky rostou, stupňují se a tíží. Budoucnost člověka se zjevuje právě v biokybernetice a v jejím použití jako hrůzné odlidštění, zpustošení a vyplenění lidských hodnot, pro které a z kterých je možno žít.

~~instavě~~ Ve vědeckém ~~stavě~~, kde pracuje Alex, dokonce plánují a zkouší stroj na kybernetické řízení společnosti. "Jakákoli společnost je změna - vysvětlují Alexovi jeho kolegové - nebude muset procházet zdlouhavým procesem diskusí, nápadů a hlasování, aby se vůbec ~~vypožnalo~~ ^{přibližně} zda společnosti prospívá anebo zda ji ~~oslabuje~~ ^{Příště bude} či dokonce poškozuje. Ne stačit reformu vědecky zkodifikovat, vložit ji do kybernetického stroje a a v několika minutách budeme mít neomylnou odpověď!"

Právě tato možnost ~~se~~ projít mechanický model společnosti a a jejího ovládání budí v Alexově duši hrůzu a úzkost. Jeho humanisticky a křesťansky se dívajícím očím je podezřelá nejen biokybernetika, ale ale každá přírodní věda odtržená od mravních a nábozenských hodnot. Alex ví dobré, že přírodní vědy dovedly vždy dobře sloužit tyranům. Ani biokybernetika nemůže zabránit, aby se jí nezmocnily ruce bez svědomí. Svědomí se nemůže opírat o stroje; mravní zákony nezle zanáší do kybernetických šifer a pochodů. Lidské svědomí se musí opírat o duchovní, transcendentní pilíře; musí kotvit v absolutu lásky a spravedlnosti; musí čerpat své světlo a svou sílu z Boha. Zdravé svědomí každého svobodného člověka se bude vždy a předně ptát: proč?

Když vycházím ráno z domova - uvažuje Alex - vím dobré, kam jdu a proč jdu. Když si kupuji nějaký předmět, vím také dobré, proč si ho kupuji.

Z nějakého nezmárného důvodu při velkých věcech se mívá za to, že není nutno ~~jenat jeho~~ ^{proč} ~~je~~ ^{získat} - že není nutno vůbec myslat na poslední proč. Pracuji

zde už šest měsíců a ptám se všech, proč děláme tohle všechno. Nic ^{kdo} mi neumí ~~dát~~ odpověď. Proč ^{se} vůbec zabývám touhle vědou? Říkají mi, že je to zajímavá věc; ~~je to~~ ^{je to} proces, který nelze zastavit; je zapojen na výrobním síly. A přesto se ptám: proč? Proč žijeme, proč mají žít naše děti? Říkají, že je to lidské štěstí. Ale co to je lidské štěstí? V čem vlastně tkví štěstí člověka? Snad by se dalo říci - jak se dominává některý Alexův kolega - že štěstí je ten člověk, který má pocit plnosti svého života. Ale ještě nejsme u kořene. Pocit naplněného života může pramenit jak z dobrých, tak ze špatných ~~příčin~~. Kde zakotvíme poslední záruku a poslední potřebu štěsného, plného, dobrého života? Jak obstojíme ve světě temných anonymních sil, když v nás vyhasne světlo víry v Boha?

(Dokončení)

Drazí přátelé, dnes jsme pro vás připravili zprávy z Vatikánu a z katolického světa.

Z Vatikánu: V neděli 27. září dopoledne o půl desáté sv. Otec ve svatopetrské bazilice prohlásí slavnostně sv. Terezii z Avily za církevního učitele. Vatikánský rozhlas bude vysílat obřad přímým přenosem, a to pro západní Evropu španělsky a francouzsky na krátkých vlnách v pásmu 48 a 41 m a pro východní Evropu polsky a lotyšsky na krátkých vlnách v pásmu $\frac{25}{16}$ a 19 m. Následující neděli 4 října bude rovněž ve svatopetrské bazilice prohlášena za církevního učitele sv. Kateřina Sienská.

Na různých studijních schůzích jsou prohlubovány a studovány problémy, jež budou předloženy k řešení při setkání se sv. Otce s azijským episkopátem při jeho cestě na Filipiny a do Austrálie v listopadu. ~~Rxxxi~~ Hlavní téma: evangelizace a rozvoj^a, pastorace na univerzitách byly již propracovány během přípravné schůze, která se konala v dubnu v Manile za účasti delegací 18 biskupských konferencí. Z rozboru těchto témat vyšla najevo celá řada velmi aktuálních otátek pro celou Azii. První námět., týkající se vztahů mezi evangelizací a sociálním i hospodářským rozvojem, bude studován ve svých rozličných dílčích oblastech: sociální, politické, výchovné, v oblasti vztahů mezi křesťanstvím a azijskými kulturami, dále na páli masových sdělovacích prostředků, pozemkových reforem, demografického růstu atd. Zvláštní pozornost bude přitom věnována přizpůsobení se církve místním poměrům, aby tak mezi lidem opravdu zdomácněla a nebyla považována za cizorodé těleso. V tomto ohledu jde hlavně o některé novoty v liturgii. Rovněž druhý námět – pastorace na univerzitách, uzavírá v sobě dosti rozsáhlou problematiku. I na tomto poli již byly učiněny a přijaty různé návrhy, např. prohloubit a rozšířit vyučování náboženství pro laiky na všech katolických univerzitách, zakládat studentská střediska v městech s univerzitami, podporovat činnost katolických profesorů na státních univerzitách, závést apoštolát mezi mládeží do pastoračních struktur biskupských konferencí, zaměřit k tomuto cíli i výchovu řeholníků, jmenovat kvalifikované kaplany pro univerzitní střediska a rozšířit počet katolických středních škol v oblastech s nízkou úrovní vzdělání. Velká řada uvedených problémů, jež budou projednávány při schůzi azijských biskupů se sv. Otcem dokazuje, že toto setkání bude důležitou etapou pro evangelizaci celé východní Azie.

Z Ríma: V pondělí odpoledne byly zahájeny v papežské španělské koleji v Rímě, za předsednictví tajemníka italské biskupské konference, mons. Pangrazia, Dvacátý národní italský týden pastorační obnovy". Zahajovacího zasedání se zúčastnilo mnoho biskupů a asi 600 kněží, řeholníků, řeholních sester a laiků. Ústřední námět sjezdu je: "Víra a náboženství ve farní komunitě. Sjezd skončí v pátek tento týden.

V polském chrámu sv. Stanislava v Rímě byla v neděli sloužena zádušná mše svatá za ~~mons.~~ Josefa Gawlinu, který zemřel před 6 lety při 3. zasedání II. vatikánského koncilu. Mons. Gawlina byl nejprve ordinářem v polské armádě a později v poválečných letech ~~duchovním ochránce~~ ^{engagem. Polští vyloučení} polské emigrace. Mši sv., jíž se zúčastnila polská kolonie v Rímě sloužil generální sekretář biskupského synodu mons. Rubin.

V Rímě bude pokračovat a zakončí se mezinárodní kongres o stavitele svatopetrské baziliky Bramantovi, který byl v minulých dnech zahájen v Miláně pod záštitou italského prezidenta. Italští i cizí odborníci přihlášili na tento sjezd přes 50 ~~přednášek~~ ^{refiričí}. V Rímě bude sjezd zasedat v benátském paláci, avšak závěrečné zasedání se bude konat v bazilice sv. Petra, kde je též Bramante pohřben.

Z Belgie: V Bruselu se konat koncem tohoto měsíce schůze latinsko-americké sekce Dělnického hnutí katolické akce. Bude na ní prostudována současná situace dělníků v Latinské Americe a rozhodnuto o akcích a optařeních pro její zlepšení. Brusel byl vybrán za místo schůze proto, aby se jí mohli zúčastnit i latinsko-američtí delegáti Světového zasedání hnutí katolických dělníků, jež zde proběhne ve dnech 4.-11. října na téma "Celostátní rozvoj dělnictva".

Koordinační středisko belgických katolických ~~asociací~~ ^(Sdružení křesťáků), jež posílájí odborný technický personál do rozvojových zemí, organzuje i letos zvláštní školení pro zájemce, ochotné pracovat v zemích třetího světa. Nejvíce je vyžadován zdravotní a zemědělský personál a pomocné síly na školském poli. Dobrovolníci se budou kromě vlastní práce též věnovat výchově domorodých kádrů, které později zaujmou jejich místa.

Belgická mezidiecézní komise pro liturgickou pastoraci uspořádá od čtvrtka v Domaine de Mozet u Namuru zvláštní studijní schůzku pro mládež od 17. let. Budou jednat hlavně o tom, jak přizpůsobit co nejvíce obět mše svaté požadavkům současné mládeže. — ^{A rázově i nárožem světového života, jak ji očekáváme významnější,}

Ze Spojených Států: 5 nositelů Nobelovy ceny podepsalo a předložilo generálnímu sekretáři Spojených Národů U Thantovi prohlášení, v němž upozorňují, že chce-li lidstvo nadále žít, musí se nastávající desetiletí věnovat hlavně problému mezinárodního odzbrojení. Prvním mezi podepsanými je nositel Nobelovy ceny za mír, bývalý kanadský ministerský předseda Lester Pearson. Všichni žádají postupné odbourání všech obranných i útočných systémů založených na použití atomových zbraní.

Z Afriky: Před 5 lety byla v Kongu založena první ~~české~~ bratrstvo františkánského řádu. Dnes má 15 členů, z nichž 7 již složilo řeholní sliby. V minulých dnech vstoupilo do noviciátu 8 kandidátů, z nichž tři si přejí stát se kněžími. Konzské bratrstvo si stanovilo za cíl šířit františkánskou spiritualitu po celém africkém kontinentě. Věnuje se hlavně vyučování a žije z výtěžků vlastní práce. Jeho členové nežijí všichni v jednom klášteře, nýbrž po skupinách v malých bytech, které si vždy pronajmou tam kde pracují.

(domorodé komunity)

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat, CECO Válka na blízkém Východě upoutává naši pozornost na 55 rok
svět Islamu, k němuž se hlásí na 480 milionů lidí. Začíná se mluvit
o dialogu mezi kř. a moh. Směrnice pro dialog mezi křestany a mohamedány

Pod tímto titulem vydal nedávno Sekretariát pro mimokřesťanská významí v Rímě 160 stránkovou informační brožuru, která obsahuje mnoho podnětných myšlenek a opravuje některé tradiční, dnes však již se přežívající názory.

V předmluvě podotýká kard. Marella, předseda tohoto Sekretariátu, že autoři spisu /páter Josef Cuoq a prof. Louis Gardet/ dobře vědí, že jde pouze o první krok a že vlastní dialog s mohamedány teprve začíná. Hlavním účelem knihy je, aby křesťanský čtenář si její četbou opravil své dosavadní představy o islamském světě. V úvodě autoři zdůrazňují, že náboženský pluralismus je, stejně jako ideologický a kulturní, pravděpodobně nezvratným faktem a správnou odpověď na něj je snášenlivost čili tolerance. Zásada koexistence neboli spolužití je stále více překonávána a je potřeba zaujmout jiný, dnešní době více odpovídající postoj, tj. přijmout příslušníky jiných vyznání takové jací jsou a ukázat jim upřímně, jací jsme ve skutečnosti my křestané. To je první podmínka k úspěšnému zahájení dialogu. Úmyslem autorů není, jak sami výslově upozorňují, předkládat již předem připravené recepty a pravidla, nýbrž popsat a vytýčit dobré stránky našeho mohamedánského partnera. Cílem dialogu není obrátit druhého na naši víru ani přijmout jeho vlastní. Jde spíše o společné hledání prostředků jak překonat některé mrtvé body, které dosud upřímný dialog ztěžují. Pro nás křestany je především důležité získat objektivní a nezkreslené informace o islamu a takový účel tato kniha skutečně sleduje. První kapitoly pojednávají o postoji křestana v tomto dialogu. Je třeba učinit vzájemný styk osobnějším, založeným spíše na vlastních životních zkušenostech než na knižních teoriích a rovněž mohamedána, s nímž zahajujeme dialog musíme chápát jako člověka, jako svého bližního. Nelze ztráct se zřetele, že oba, kromě tohoto dialogu jsme neustále ve styku s třetí osobou, tj. s Bohem, v něhož oba společně věříme a k němuž se též snažíme, třebaže jinými cestami. Naši islamologové až dosud chovali mnohem více sympatií k předmětu svého studia než k jeho živým příslušníkům, tj. stádovali se zájmem o islam jako teorii a ideologii, nežli mohamedány jako lidi. Při těchto studiích se někdy kladl přehnaný důraz na minulost, v níž naše vzájemné styky byly hlavně nepřátelské. Dnes je lepší na minulost spíše zapomínat a myslit zejména na budoucnost. Naše křesťanské přikázání lásky k bližnímu nás morálně zavazuje, abychom sami učinili první krok na této cestě. Snažme

se proto jednak lépe a blíže poznat svého partnera a jednak odstraňovat určité předsudky proti němu, dosud bohužel ještě hluboce zakořeněné v mentalitě mnoha našich vlastních křesťanských bratří. Víra v Boha je jistě na obou stranách stejně upřímná, oba se ji snažíme zdokonalovat a můžeme tedy doufat, že právě ona nám nejvíce pomůže k vzájemnému sblížení bez jakýchkoliv postranních úmyslů a že její pomocí nakonec objevíme i u mořemádánů určitou duchovní příbuznost. Jejich posvátná kniha, Korán, v některých svých surách nás křesťany dokonce chválí např. 5,82 nebo 57,27. Islam není pouze souhrnem životních pravidel, které vytvářejí jinou mentalitu a způsob života než na jaký jsme zvyklí my, nýbrž je to především víra, která vede člověka k Bohu. Její základní cíl je tedy totožný s našim vlastním. Hledejme tedy, ve shodě s duchem minulého koncilu, spíše to co nás spojuje než to, co nás rozděluje. To je v podstatě i hlavní celková směrnice této knihy, která je současně i prvním a zásadním předpokladem pro plodný dialog.

~~Můžeme právem prohlásit, že uvedená kniha je nejdůležitějším dokumentem, který Sekretariát pro mimokřesťanská vyznání vydal po své dřívější knize všeobecných směrnic, nazvané "Naše naděje". Je to skutečně promyšlená, propracovaná a čestné cíle sledující práce. Nepřímo to dokazuje i seriozně sestavená, bohatá bibliografie na konci knihy, podle níž se může čtenář při eventuálním hloubším následujícím studiu bezpečně orientovat.~~



ústav pro studium
totalitních režimů

Hlavní část našeho pořadu věnujeme nastávajícímu prohlášení sw.Terezie Velké za církevní učitelku. Nějdříve zprávy z Vatikánu:

V bazilice sv.Petra se dnes konala první generální audience sv.Otce po jeho návratu z C.G.Bylo přítomno mimořádně mnoho věřících,také malá skupina turistů z ČSR,kteří projížděli Římem. Hlavní proslov papeže Pavla byl krátký, byl věnován situaci na Středním Východě;zprávy,které přicházejí z oněch zemí řekl,ho plní obavami a ~~bolestí~~. Mámme před očima tisíce mrtvých a raněných; ^{zraněny} rukujmí,~~jejichž~~ osud je stále nejistý, máme před očima nové materiální škody, nesnesitelné utrpení obyvatelstva;k nelístostnému a dlouhému konfliktu se připojuje občanská válka;bolí nás,že lidé se stávají zatrpkými,že se zhoršuje nebezpečí,které mohou vést k dalším nehypověditelným katastrofám.Tato jeho slova mají za cíl přimět lidi k zamyšlení a k modlitbě,S důvěrou se díváme k osobám a organismům,které se vyslovily pro příměří a hledí předejít horšímu. Nabádáme je,aby usilovaly o mír.Jsme plni očekávání pro všechny kdo oněm zemím pomáhají a připomínají představitelům oněch zemí city humanity a moudrosti. Ani my se nevzdáváme naděje na mír,cítíme s každým lidským utrpením,věříme, že stále je možné,aby se proti sobě stojící strany dohodly, budeme podporovat v mezích svých možností každou ~~úsilí~~ pokus o rozumné zakončení krizového stavu a především,končil sv.Otec, spolu s vámi a s církví budeme prosit o Boží milosrdenství a o jeho pomoc.- Pavel VI. opakoval tato svá slova doslově ve všech hlavních řečech.

Skupinu poutníků a turistů z ČSR Pavel VI. pozdravil závěrem italských skupin:....

Přijímáme vaši návštěvu jako svědectví vaší věrnosti křesťanské víře; jako slib, že ji chcete šířit i ve svém okolí; jako úkon loajality vůči své vlasti. Neste domů z této audience svým drahým, celé své vlasti náš zvláštní pozdrav a naše požehnání. Pán Bůh vám požehnej.

Další pozdrav sv.Otce platil novokněžím ze slovenských diecézí,kteří přijeli na pouť do Říma, účastníkům sjezdu Světové federace bývalých žáků škol a oratorů řízených salesiány, účastníkům kursu pokoncilové spirituality - tento kurz řídil známý italský jezuita P.Lombardi - Ičentum mládežnického hnutí Oasi,kteří oslavují 20.výročí svého založení, a řeholní ^{cím} Malým sestrám Ježíšovým: zvláště cenné je jejich svědectví evangelní chudoby a lsáky v dnešním světě,řekl k nim. - Audience skončila společným Otčenášem za mír na středním východě a apoštolským požehnáním,které Pavel VI.udělil spolu s přítomnými biskupy.

Svatý Otec jmenoval biskupem v Mišni v NDR 58letého mons.Gerarda Schaffrana; dosud byl světícím biskupem v Zhořelci a měl pravomoc nad německými kněžími, kteří pocházeli z vratislavské diecéze.

V Římě začalo páté valné zasedání Papežské komise Spravedlnost a mír.

Je přítomno na 30 členů a poradců komise, mj. předseda kard. Maurice Roy, kard. Evžen de Araujo Sales z Brazílie, Angličanka Barbara Wardová, holandský ministrně kultury, divadla a sociálních záležitostí Marda Klompé a profesor tokijské university Kinhide Mušakoji. Komise stanoví program své činnosti na následujících 12 měsíců; zvláště bude jednáno o tom, jak komise může podpořit a posílit úsilí Božího lidu ve prospěch spravedlnosti a míru. Kémisi budou ^{tom} predneseny návrhy 40 národních komisí.

Brus...
...

RadioVaticana.cz
eská sekce Vatikánského rozhlasu

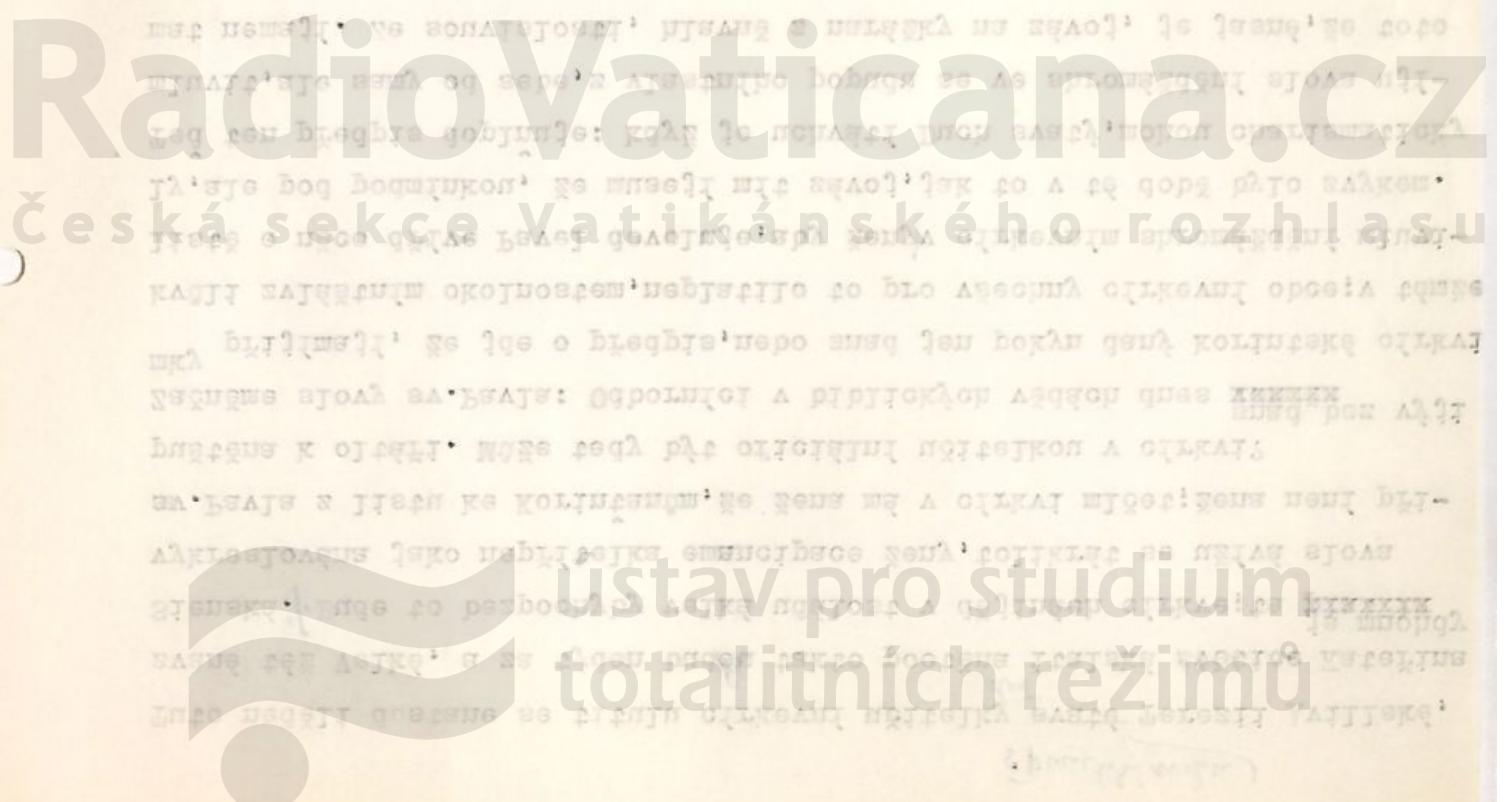
Tuto neděli dostane se titulu církevní učitelky svaté Terezii Avillské, zvané též Velké, a za týden bude takto poctěna italská světice Kateřina Sienská.¹ Bude to bezpochyby velká událost v dějinách církve; ta je mnohdy vykreslována jako nepřítelka emancipace ženy, tolíkrát se užívá slova sv. Pavla z listu ke Korintanům, že žena má v církvi mlčet; žena není připuštěna k oltáři. Může tedy být oficiální učitelkou v církvi?

Začneme slovy sv. Pavla: Odborníci v biblických vědách dnes snad bez výjimky přijímají, že jde o předpis, nebo snad jen pokyn daný korintské církvi kvůli zvláštnímu okolnostem, neplatilo to pro všechny církevní obce; v téžem listě o něco dříve Pavel dovoluje, aby ženy v církevním shromáždění mluvily, ale pod podmínkou, že musejí mít závoj, jak to v té době bylo zvykem. Teď ten předpis doplňuje: když je uchvatí Duch svatý, mohou charismaticky mluvit, ale samy od sebe, z vlastního popudu se ve shromáždění slova ujmout nemají. Ze souvislosti, hlavně z narážky na závoj, je jasné, že toto Pavlovo nařízení je podmíněno dobově a místně. Ale také zase musíme přiznat, že se ten rozkaz apoštola Pavla bral později o mnoho šíře, než Pavel zamýšlel. Vycházelo se ze zásady, že jen klerici s vyšším svěcením mohou v církvi autoritativně učit. Tím si vysvětlíme, že titulu církevního učitele se dosud dostalo výhradně mužům.

Kdo to jsou církevní učitelé? Herdrův teologický slovník nazývá církevním učitelem kazatele nebo spisovatele, který vynikal pravověrností nauky, svatosti života, mimořádnými dary moudrosti, kterých užíval k dobru církve, a konečně, jemuž tento titul byl výslovně přiznán; za nepřednější církevní učitele se považují A. brož, Jeroným, Augustin a Řehoř Velký – ti byli učitelé v plném smyslu slova, rozvíjející se křesťanské obce a jejich věhlas se nesl celým Středomořím, na něž církev byla omezena.

Později byl tento titul přiznán i dalším:¹⁸ biskupům,¹⁸ kněžím a jednomu jáhnovi – svatému Efrémovi Syrskému; k nejvíce známým těmto oficiálně vyhlášeným církevním učitelům patří sv. Tomáš Akvinský, Bonaventura, František Saleský, a Petr Kanisius. Celkem je jich 30, všichni mužové, žádná žena. Odporuje to nařízení? Mám před sebou studii jednoho karmelitána, tedy kněze z duchovní rodiny k níž patřila i svatá Terezie. Píše, že ve studiích, které byly připraveny k prohlášení svaté Terezie za církevní učitelku žádný z odborníků nezná důvody z Písma svatého, z teologie, ani z dějin ani rázu sociálně církevního, které by zakazovaly, aby žena byla

Poslechněte si několik poznámek k této slavnosti.
Nějdříve krátce kdo je svatá Terezie Velká: žila v letech 1515-1583. R.1560, to už byla 25 let řeholnicí karmelitkou položila základ k reformě tohoto rádu, k jeho návratu k přísné observanci. V tomto ~~svém~~ díle byla podporována předními světci své doby, především řádovým spolubratrem Janem od Kříže, který podobnou reformu provedl u mužské větve karmelitánů. Nejvíce proslula jako autorka ^{z oboru asketiky a mystiky} duchovních knih, nejznámější jsou Cesta k dokonalosti a Hrad duše. ^{Nejlepšího} spisu, spolu s duchovními básněmi, které složila, a 400 jejích dopisů patří stále ke školstvu španělské literatury. Terezie Avillská patří k těm málo křesťanských autotrů, jejichž spisy, stále nově překládané, pronikly až mezi buddhisty a šintoisty, ano i mezi upřímné ateisty. R.1622, tj. jen 40 let po své smrti byla prohlášena za svatou.



církevní učitelkou. Bůh mužů hlásat náboženské pravdy a upevňovat věřící ve své nauce i prostřednictvím ženy, a to nejednou i lépe než prostřednictvím muže.

Je zajímavé poznamenat, že celou otázku vlastně rozvířila právě svatá Terezie Velká, jíž se této pocty opravdu dostane první. Už v 17. století se objevil ve francouzském vydání jejích spisů na titulní stránce: slova: Učitelka církve. Slova ještě neměla oficiální ráz. ~~RIMIXX~~ Teologocé za papeže Pia IX. si kladli otázku, zda sv. Terezie se nevyrovna svými ~~znalostmi~~ posvátných věd prvním velkým učiteli, zda tedy ji nemáme považovat za jím rovnocennou.

Sv. Pius X. prohlásil, že sv. Terezie způsobila tolik užitku pro duchovní výchovu křesťanů, že snad v ničem není za velkými církevními učiteli. A když Pius XI. chtěl prohlásit za církevního učitele sv. Jana od Kříže, současníka a spolupracovníka sv. Terezie, výslovně se začalo mluvit o tom, že by se toho to titulu mělo dostat i Terezii. Problém byl ~~andělce~~ započítat, studium pokračovalo a jeho kladným zakončením bude nedělní slavnost, po prvé ohlášená před třemi roky, v řeči, jíž papež Pavel zakončil Světový sjezd laického apoštolátu.
Vilnius ardučka a anglická spomítlka T. oř. Ježiš, Ter. Brillstádt mluví vzhledem
cirk. mluvčí. Ježiš ke řeči, říká mluvčí mluví. Říká mluvčí a mluví
v cirk. 16. mluvčí - mluví mluvčí říká.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

V seriálu o velkých náboženských postavách v dějinách jsme vás dnes seznámili s Lao Tsem a taoismem. Připojujeme přehled zpráv z Vatikánu a katolického světa.

Z Vatikánu: Ve čtvrtičních soukromých audiencích přijal sv. Otec mezi jinými apoštolského nuncia ve Sjednocené Arabské republice arcibiskupa Achilla Glorieux a metodistického biskupa ze San Francisca ve Spojených Státech, dr. Charlesa Goldena.

Dále přijal Pavel VI. v Klementinském sále 600 účastníků 8. sjezdu mezinárodního sdružení mladých advokátů, který se právě koná v Rímě. Ve své řeči k nim papež poukázal na velký význam jejich činnosti, poněvadž ~~že~~ spolupracují pro ochranu práv občanů a pomáhají udržovat spořádaný vývoj společnosti tím, že brání pro všecky svobodu a spravedlnost. Proto je třeba - zdůraznil sv. Otec - důkladné vědecké přípravy na tento úkol, ale ta nestačí, nebudete-li provázena ohledem na etické zásady, které mají objektivní základ v božském přirozeném a lidském pozitivním zákonu, kde mají i svou stabilitu a sociální hodnotu. Předpokladem pro zachování spravedlnosti je kult pravdy, ale zároveň si musí každý advokát uvědomit, že ani ten nejdokonalejší ^{lidský} právní řád není s to obsáhnout celou složitost lidské a sociální skutečnosti. Proto advokát, při vší věrnosti pravdě a normám pozitivního práva musí se nechat inspirovat dokonalým zákonem Božím, který Ježíš shrnul v přikázání lásky k Bohu a k bližnímu. Bez toho by zůstaly lidské právo a spravedlnost příliš chladnými a mechanickými. Tak budete nejenom sloužit pravdě a spravedlnosti - končil sv. Otec - ale budete mít také pochopení a milosrdenství a váš život se tak stane svědectvím dobrobiti a spravedlnosti samého Boha.

Dále přijal sv. Otec bývalé alumnyni Lombardské koleje v Rímě, mezi něž patří i on sám. Bylo jich 160 a mezi nimi 4 kardinálové a několik biskupů. Sešli se v Rímě na studijním sjezdu o reformě seminárních studií a chtěli tím oslavit kněžské jubileum sv. Otce. Pavel VI. jim především připomněl, že výchova bohoslovů v Rímě se má především vyznačovat věrností ke Kristu a církvi, neboť ve věčném městě mají před očima tolik příkladů mučedníků a světců, kteří vynikali hrdinskou věrností církvi.



ústav pro studium
totalitních režimů

Kromě Konfucia, o němž jsme mluvili v minulé relaci, vykonalo na tisíceletou čínskou kulturu dosti hluboký vliv i učení jiného filosofa, zvaného Lao tse. Jeho doktrina se nazývá Tao a je velmi temná, nesnadno pochopitelná, určená jen pro úzkou vrstvu vyvolených vzdělanců, kteří dokáží pochopit její zásady. Mnoho vědců však dnes tvrdí, že Lao-tse ve skutečnosti nikdy nežil, nýbrž že je pouze legendární postavou. Ve staré čínské literatuře sice existuje několik jeho životopisů, všechny však pocházejí až z pozdější doby a proto nelze zcela zavrhnout ani domněnku, že byly napsány právě jako výsledek polemiky proti taoistům, kteří během doby život svého učitele naplnili všemožnými mythy a vytvořili z něho jakéhosi polobohu. Účelem životopisů by tedy bylo odmythisovat Lao-tse a učinit z něho normálního smrtelníka. Autentické a opravdu věrohodné prameny o jeho životě nemáme.

Podle uvedené literární tradice Lao-tse se narodil kolem r. 604 př.

Kr., žil 84 let a r. 520 př. Kr. opustil tento svět a zmizel v nekonečnu. Vlastním jménem se prý jmenoval Li Erh, kdežto Lao-tse znamená jen přezdívkou "Starý mudrc" anebo "Staré dítě". Tím se narází na pozdější, zcela fantastickou legendu, podle níž ho matka porodila až po 72 letech těhotenství, takže přišel na svět již úplně vyspělý a moudrý. Podle literární tradice Lao tse působil jako archivista na dvoře králů z dynastie Žen Chou, jejichž území tvořilo v té době jakousi oázu míru v Číně hluboce rozhárané dynastickými a vnitřními válkami mezi jednotlivými feudály. Lao-tse se prý zásadně stranil všech veřejných záležitostí a mlčky pozoroval všechny bouřlivé události, jež se daly za hranicemi jeho vlasti a jejichž dozvuky zaléhaly i k němu. R. 522 se prý setkal s asi 30letým Konfuciem a zvítězil nad ním, podle taoistů, v památné filosofické disputaci. Na Konfuciovu řeč, v níž tento vyzněl své morálně a sociálně reformní snahy, Lao Tse prý odpověděl takto:

"Starobylí mudrcové, o nichž vy stále mluvíte, jsou již dávno mrtví. Zůstaly po nich jen jejich výroky. Ty sice mají velkou cenu pro toho, kdo je zná, avšak pravý mudrc si musí počínat jako obchodník, který skrývá své bohatství před zloději, tj. i on musí skrývat své vědomosti a svou ctnost před nevzdělaným hrubým lidem. Proto vám radím, zbabte se své pýchy a svých reformních plánů, protože s nimi nic nedokážete. Mluvíte o lidskosti a spravedlnosti starých mudrců. Což ale nevidíte, že i dnes lidskost a spravedlnost slouží jen k zamaskování krutosti a násilí? Vy kážete spravedlnost doufající

že učiníte lidem spravedlivými. Já však vám pravím, že neznáte pravou lidskou povahu a že se v lidech hluboce mylíte."

Z této krátké odpovědi vyplývají hlavní principy Lao-tseova učení, tzv. taoismu. Nazývá se tak podle knihy, kterou prý Lao-tse sám napsal, a jejíž první část počíná slovem "tao", ^(cesta) kdežto druhá část slovem "te". ^(ctnost) Celý titul knihy zní "Tao-te-ching" a v překladu znamená "Klasické dílo o cestě a její ctnosti". Tao tedy ve vlastním překladu značí cestu, kterou by měl každý mudr^c nastoupit a sledovat. Jazyk a styl této knihy jsou záměrně nejasné a záhadné. Začína takto: "Cesta, která může být opravdu považována za skutečnou cestu, je jiná, než ostatní normální cesty. Pojmy, které lze pokládat za vlastní, opravdové pojmy, jsou odlišné od běžných, stálých pojmu". Můžeme tedy považovat "tao" za dvě různé cesty: první empirickou, rozkládající se v čase a vzdálenosti, po níž se pohybujeme ve svém tělesném materiálním životě a druhou ideální, po níž mohou kráčet jen naše myšlenky a jež vede za hranice tohoto světa k nekonečnu. Jakou cestu si má vybrat pravý mudrc a jaké stanovisko má zaujmout k celému pozemskému životu? Pravou a nejvyšší ctností je podle Lao-tse "dělat něco a zároveň nedělat nic", tj. žít, ale tak, jako by se nás celý život netýkal, jako bychom byli jen jeho vzdálenými nezúčastněnými pozorovateli, kteří do něho nijak nezasahují. Cílem mudrce je vytvořit si vlastní vnitřní život a bránit ho proti celému světu. Proto se doporučuje vzdálit se od něho a žít jako poustevník. Avšak ani poustevník neuteče před všemi zly světa a těla, jež všude člověka následují a jež nikdy a nikde ho neopustí. Podle taoismu zbývá jediné řešení: přizpůsobit se zákonům přírody i těla a nikdy se nasnažit pozměňovat našimi osobními akcemi či zásahy přirozený běh věcí. Každý můžete takový náš zásah je škodlivý, neboť nikdy nepostihne celkový řád věcí, může pozměnit jen nějakou malichernost v tomto rádu, a protože celý řád nikdy svým myšlením neobsáhneme, nemůžeme vědět jaké následky může mít změna určité malichernosti na celek. Zásahy do světa věcí se zbytečně vyrušujeme a rozrušujeme a zbavujeme se svého vnitřního klidu, který je zde na zemi jediným dosažitelným pravým štěstím.

Některí nazývají tuto taoistickou filosofii extrémním egoismem, sobectvím. Je to však v podstatě, abychom tak řekli, egoismus naruby. Nechci totiž být výhradním vlastníkem ničeho, nechci nic druhým brát, nýbrž chci se naopak všeho zbavit a vzdálit, o nic se nestarat, ale vše jen nezávazně pozorovat.

Za zmínku stojí např. uvést, jak taoismus aplikuje tyto názory na politický a veřejný život. Dobrý vládce má být pokorný a řídit lid tak, aby ani nepozoroval, že je někým řízen; tj. omezit všecky administrativní zásahy na minimum, ale toto minimum je třeba napřed promyslet do všech podrobností. Pak se jím dosáhne mnohem více než rozsáhlým a nabubřelým státním aparátem. I veřejný život má svůj přirozený běh a řád a vládce má být spíše jeho pozorovatelem, který se snaží uhodnout jeho správný směr, cestu, a náhodou ho, pokud možno neznatelnými zásahy udržovat.

V Číně se až donedávna všeobecně rozlišovalo mezi tzv. taoismem filosofickým a taoismem náboženským. První byl vyhrazen bohatým a vzdělaným třídám, které měly dostatek prostředků k jeho zachovávání a pochopení. Druhý zabředl nakonec do pověr a magie. Při celkovém hodnocení dospějeme k závěru že taoismus je příliš abstraktní a aristokratický. V čínské mentalitě přináší jednou straně určité pasivnosti, na druhé straně však i ke smyslu pro vnitřní klid a vyrovnanost. Číňan se nenechá snadno vyrušit ze svého klidu a se shovívavým úsměvem pozoruje západní honbu za penězi a boj s časem, neboť právě taoismus ho po staletí učil, že přirozený a stanovený řád a běh věcí svými zásahy snad naruší, ale nezmění.

Draží přátelé, i dnes se ještě vrátíme k seriálu velkých náboženských postav v dějinách lidstva. Zavedeme vás znova do Číny a povíme vám něco o taoismu a Lao Tse-ovi, jeho zakladateli.



ústav pro studium
totalitních režimů

Věříš v Boha? Já jsem se s ním setkal > It was signed A. F.

It *Mesonychial A.F.*

Bůh existuje - setkal jsem se s ním; tak zní titul knihy francouzského novináře z pařížského deníku Figaro, André Frossarda. Vyšla loni a už byla přeložena do řady řečí. Je to životní svědectví dnes 54letého muže, který nevěřil, ale podoben Šavlovi před Damaškem, kterého se dotkla milost, a ráze došel k víře. Něměl pro to žádné důvody logické, vědecké, historické nebo psychologické. Setkal se s Bohem, a toto setkání ovlivnilo další směr jeho života.

BYlo mu tenkrát dvacet let, byl to takový klidný ateista, pocházející z rodiny naprostých ateistů. V rodné vesničce, nedaleko Belfortu ve výc. Francii, byla synagoga, ale žádný křesťanský kostel. Rodina byla směsicí židů a protestantů; co je spojovalo, bylo to, že odmítali jakékoliv náboženství a že byli plní nadšení pro maexismus.

"Bůh pronás neexistoval.Jeho obraz, obrazy, které připomínají jeho existenci neho že během dějin mluvil k lidem - svaté, proroci, hrdinové bible - to vše by v našem domě nikdo nenašel. O Bohu se u nás nemluvilo. Byli jsme dokonalí ateisté, ani jsme si nekladli otázku stran svého ateismu. Cítili jsme soucit s těmi posledními bojovnými protiklerikály,kteří útočili na náboženství na veřejných schůzích...Smáli jsme se jim...Jejich horlivost zbytečně prodlužovala diskusi, kterou lidský rozum už dávno uzavřel.

A přece Frossardova rodina měla své bohy a světce; byli to Karel Marx, revolucionáři Guesde a Jaurès.

Karel Marx mě přímo fascinoval. Byl to lev, sfinga, slunečný výron. Jakoby unikal zubu času. Bylo v něm něco nezničitelného... jistota, že má pravdu.

Frossardovo náboženství byl marxismus, tak jako bylo i náboženstvím jeho otce, v 31 letech ~~byl~~^{byl} ~~byl~~^{byl} prvním sekretářem francouzské komunistické strany. Pro ně marxismus nebyl ekonomický systém, ale víra, a Marx nový Mojžíš, který vyvedl proletariát z Egypta konformismu a zotročení. V takovém náboženství samozřejmě není místo pro křesťanství; snad jen pro člověka Ježíše, pro něho, píše "Frossard, první členové strany měli trochu obdivu" ~~zážitku~~
~~metáfyziky~~ byl to přece věký řečník - a taky trochu básník, ~~idealisty~~

m 2
Nebyl jsme jeho následovníky, ale mohl by být jedním z nás, svou láskou k chudým, svou přísností vůči mocným, ale ~~především~~ tím, že se stal obětí kněží, nebo aspoň ~~možných~~, že vládcové ho poslali na smrt. - Podobně Kristov ve evangelium, zbavené svých mytických nadstaveb, mohlo by být vynikající průpravou k socialismu.

Ve stínu tohoto náboženství žila klidně Frossardova rodina - věřila v třídní boj, ale slibovali nový lepší svět. Žádné metafyzické nebo duchovní úvahy nerušily tento klid, žádné zneklidňování nad velkými "proč" lidského života.

Věřící se často domnívá, a to neprávem, že nevěřící, sám se sebou a se svými myšlenkami stran života a smrti, trpí ~~nad~~ tím, že si nedovede dát odpověď na nesčetné otázky, které tíží svědomí, třebas věda řekla, že tyto otázky neexistují. - Pro nevěřícího člověka život je věc, která se týká vědy; vědci jednoho dne vytvoří život a tak nás zbaví smrti.

Ostatně, nezapomínejme, že kolektivismus není jen ekonomická nauka, je to opravdový mystika, která nabízí svým přivržencům jakousi neosobní formu nesmrtnosti. Kdo žije zcela pro kolektiv, co může ztratit na konci života? Vše, co měl dal pro kolektiv, v něm i jistým způsobem bude žít dál. Kolektivistická mystika se ztrácí v kolektivu tak jako křesťanská mystika se ztrácí v Bohu."

Bylo to 8. července 1936. Frossardova rodina se usadila v Paříži. Žádaly to povinnosti otce, prvního sekretáře komunistické strany, a také neklidný André se usadil v ~~redakci~~ jednom časopise. Tam se setkal s ~~André Willeminem~~, mladým věřícím katolíkem. Stali se přáteli na život a na smrt, třebas je dělila propast životních názorů. Pro André to byla nejkrásnější léta jeho života.

8. července jedou spolu z tiskárny. Willemín náhle zastavil. Stáli před větší kaplí.

"André se šel modlit, či se zpovídat? Nevím, v každém případě to pro mě byla zase zbytečná ztráta času. Křestané mají tyto nápady, říkal jsem si. Zůstanu v autě."

Minuty se táhly. Frossard začal být netrpělivý. Vyskočil z auta, ~~zav~~ zamířil k vchodu do kaple, a vešel dovnitř.

~~Vše~~ stoupil jsem do kaple, Bylo 17,10 minut, abych tam hledal přítele. Vyšel jsem ven v 17,15 a nesodnášel jsem si přátelství, které není z této země.

Vstoupil jsem, já ~~do kaple~~ skeptik a ateista ~~krajně levicový~~, vlastně spíše než skeptik a ateista - vůči náboženství zcela indiferentní, zajímající se o věci zcela jiné než hledání Boha; neměl jsem v úmyslu ho ani popírat, do

té míry mi byl Bůh něco zcela překonaného... A vyšel jsem jen o několik minut později, jako katolík, jako člen římské, katolické a spoštolské církve; vlna jakési zvláštní, nevypověditelné radosti mě ucvátila a nesla s sebou.

Co viděl uvnitř? Co se s ním stalo? Vstoupil do kaple sester. Byla vystavena

Nejsvětější svátost. ~~To Frossard nevěděl~~. Díval se na oltář a z monstrance jakoby na něho padl paprsek, který svým svitem zbořil jeho dosavadní myšlenkový svět, všechny ty jeho vzdrušné zámky.

"Existuje řád ve světě, a nahoře za závojem zářící mlhy-Bůh. Jistota, že existuje, mi byla tak zřejmá, že jsem si byl vědom, že je se mnou, jako postava toho, k němuž s důvěryplností se obracejí slovy: Otče náš, jako můj přítel, ~~jež~~ křestané ~~na~~zvají <sup>hr. kult. myslit
ur boží ml. ž</sup> laskavosti a vlídnosti, ale současně i tak naléhavý, že dovede přemoci jakýkoliv odpor, že rozbrábeje i nejtvrďší kámen, ano i to, co je ještě tvrdší než kámen - lidské srdce.

Frossarda se dotkla milost, tak jako se před 1900 lety dotkla před Damašskou branou horlivého žida Šavla a učinila z něho apoštola Pavla. "Všecko to, cos mi kdysi říkal je pravda, říká příteli ~~Willémovi~~, ^{který nechápe, co se vlastně s F.} Bůh existuje, všechno je pravda. ~~A~~ Hněv několik dní potom šel za knězem a požádal o křest. Spolu s vírou našel i novou rodinu, církev; jejím úkolem je, píše sám, vést ho, kam má jít. - Svou konverzí totiž ztratil svou rodinu. Strašné bylo zděšení, když se objevila v jedných pařížských novinách zpráva, že syn prvního tajemníka komunistické strany chodí na mši. Otec byl přesvědčen, že jde o záchrat halucinace, o duševní poruchu. Lékař odborník zjistil, že syn je zcela normální, až na to, že se na některé věci dívá jinak než otec. Prý to přejde, tak jako tolik krizí mysticismu. Otec odmítl ~~ne mluvit~~ navštívit syna; to prý nějaké pravicové prvky za pomoci jakéhosi kněze proti němu uchystaly ~~sí~~ na něho chystají lečku. Čas snad zmírnil první horlivost syna, ale hluboký duchovní zážitek a víra zůstaly. Aspoň nesmí o víře doma mluvit. Dostal slovu. Ale byla tu Boží milost, která se podobně jako jeho, dotkla i srdce sestry a matky I ony našly Boha. - Proč Frossard vypsal toto své setkání s Bohem, po víc jak dvaceti letech?

Přišel jsem k závěru, že je povinností svědka, který ~~poznal o něčem~~ pravdu, ^{zna} na soudu aby mluvil. Je fakt, že ~~je~~ když způsobem mimořádným jsem poznal pravdu o otázce, o které se nejvíce mluví, a v procesu, který se táhne od počátku lidstva; Bůh existuje. Setkal jsem se s ním.

i když jsem ji prozradil způsobem mimořádným

~~V~~A co to znamená jiného věřit, než zamilovat se Boha.

Napsal jsem tuto knihu, protože se dnes až příliš zapomíná, že křesťanství je jako román lásky. Diskutujeme, abychom ~~se~~ znali, to co se stalo, co je na křesťanských pravdách ještě platné, a mlčíme o Boží lásce. ~~Ani věčnost nesečí~~ na to, abychom ~~mluvili o tom,~~ že Bůh je láska.
hude Mauz

primal i vypnici li to

Zprávy z katolického sv. ta: Svatý otec přijal v audienci účastníky sjezdu kněze, kteří na italských seminářích přednáší Písmo svaté; nabádal je, aby při své práci vykladatelů Písma zůstali věrní Božímu slovu a hleděli je co nejvěrněji tlumoční modernímu člověku.

Další audience ~~byla určena~~ diecézním vedoucím Italské katolické akce. Úvodem vzpomněl, že na zasedání, na které se diecézní vedoucí sjeli, byly schváleny nové stanovy Italské katolické akce, přizpůsobené požadavkům a přáním koncilu a dnešní životním okolnostem.

ráno

V pondělí na svátek sv. Václava bude u oltáře našeho tohoto světce ve vatikánské bazilice slavná mše svatá; ~~kterou~~ budou ^{ji} koncelebrovat čeští ~~opatové~~ benediktinští Verzich, ^{z Emauz} Opásek z Břevnova, Kučera z Lisle, slovenský Koval z Clevelandu a jěště několik další jako Kinzel z Rohruy Bavorsku, kde pokračuje bývalá německá benediktinská komunita z Broumova. Měsi svaté se zúčastní česká římská kolonie, aby se připojila k modlitbám svých krajanů za vlast.

Biskupský palác v Avile ve Španělsku bude přestavěn ve školu. Na 450 studentů tak dostane školní auly; pro nedostatek místa by jinak nemohli být přijati do biskupské soukromé školy.

Ve Florencii začal studijní sjezd o některých filosofických otázkách v díle Teilhard de Chardina.

1) křt m x dnu dnu



ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat 26. SET. 1970

/1

Dnes přátelé, dnes poněkud změníme náš obvyklý pořad. Povíme vám několik slov o sv. Terezii z Avily, které se dostává titulu církevní učitelky. Nejprve však níže vám podáme přehled zpráv z Vatikánu.

V sobotu 26. září se sv. Otec Pavel VI. dožil 73 let, z nichž 50 prožil ve službě Kristově jako kněz. Po prvních letech kněžství věnovaných pastoraci mezi universitní mládeží, působil mnoho let ve Státním Sekretariátě, kde mu byly svěřovány velmi důležité úkoly. Jako milánský arcibiskup při řízení jedné z největších diecézí si uvědomil nutnost přibližovat církev stále více současnemu světovému dění stálým dialogem se všemi lidmi. V této činnosti pokračuje i v posledních 7 letech jako Kristův náměstek. I v dnešní splétité světové situaci vede církev v duchu pokoncillové obnovy a doveďe v současných dějinách čist co v nich zaznamenává ruka Boží, aby je přetvořila v dějiny spásy. Jmérem všech posluchačů blahopřejeme sv. Otci k narozeninám. Děkujeme mu za lásku a zájem, které při tolka příležitostech projevil a projevuje našemu národu, jako při nedávném svatocyrilském jubileu, vůči našemu milovanému zvěčnělému kardinálu Beranovi a při setkání s našimi poutníky a turisty na generálních audiencích. Budeme ho v jeho těžkém a zodpovědném úřadě podporovat svými modlitbami a synovskou poslušností.

Svatého nám otce Pavla žehnej Bůh a zachovej.

V sobotu dopoledne sv. Otec přijal v Klementinském sále účastníky prvého mezinárodního sjezdu sekulárních institutů. Ve svém projevu zdůraznil jejich zvláštní ráz, jímž se vyznačují v církvi. Osoby které se v nich zasvěcují Bohu, neliší se žádnými vnějšími znaky od lidí žijících ve světě. "Vaše volba není lehká, neboť vás nevzdaluje světu, jenž dává přednost pomíjivým hodnotám a je stále plný pokušení. Proto musí být vaše mravní kázeň neustále bdělá a ostražitá, avšak ve svém zasvěcení se Bohu budete vždy nacházet oporu a bohatý zdroj lásky a štěstí, jež vás odmění za vše, čeho jste se odrekli. Nezapomínejte - končil Pavel VI. - že patříte k církvi zvláštním způsobem a že církev k vám chová důvěru. Jste laiky a z přímé zkušenosti můžete lépe znát potřeby pozemské církve a možná i její nedostatky; nečíňte z nich však předmět destruktivní kritiky, nýbrž čerpejte z nich spíše podnět k větší lásce a pokornější synovské pomoci při jejich odstraňování. Tlumočte též náš povzbuzující pozdrav svým bratřím a sestrám.

RaVat, CECO, 26.IX.1970 /sobota/
26 SET. 1970

12

Před účastníky sjezdu sekulárních institutů přijal sv. Otec v nástupní audienci pověřovací listiny od nového mimořádného a zplnomocněného velvyslance argentinské republiky u svaté Stolice, pana Santiaga de Estrada. V odpovědi na jeho proslov Pavel VI. připomněl, že právě ze své schůzky s latinskoamerickými věřícími načerpal zvláštní sílu k tomu, aby i nadále byl tlumočníkem tužeb všeho lidstva. Nakonec vyslovil i pevnou naději, že též Argentina svou hlubokou katolickou tradicí a svými všeobecně uznávanými morálními a kulturními hodnotami podporí současné úsilí církve o pokrok, mír a solidaritu na celém světě.

Pavel VI. předal předsedovi Caritas Internationali, mons. Rodhainovi 50.000 dolarů jako svůj ^{osobní} příspěvek na pomoc obětem jordánského konfliktu. Pověřil ho též, aby jeho jménem podnikl všechny potřebné kroky ke zmírnění tamní tragické situace. Koordináční středisko papežské pomoci Jordánsku je nyní v Bejrutě, kam již odeslaly peněžní dary, léky a potraviny větve Caritas z Belgie, Francie, Německa, Itálie, Svýcarska a Spojených Států.

Jak oznamuje poslední číslo L'Osservatore Romano, sv. Otec Pavel VI. daroval vatikánskému archivu originál jednoho dopisu sv. Terezie z Avily.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

26 SET. 1970

Sv. Terezie z Avily

/3

Když sv. Otec před 3 lety veřejně oznámil své rozhodnutí prohlásit sv. Terezii z Avily za církevní učitelku, vyvolalo to mezi věřícími radostné překvapení a někde i přímo nadšení. Sv. Terezie nenapsala žádná učená či polemická díla, nýbrž shažila se jen prostě vyličit to, to sama cítila a prožívala. Přesto však její jednoduchá a nehledaná slova o cestě vedoucí k Bohu uchvátila ~~široké kruhy~~ věřících ; z jejích spisů se učily vnitřnímu duchovnímu životu a čerpaly z nich posilu po staletí celé generace. V současné době je dobré známa i za hranicemi katolického světa, neboť v posledních 20 letech byly její spisy přeloženy např. i do čínštiny, japonštiny, bengálštiny, arabštiny, řečtiny a mnoha dalších jazyků. Církev tedy nedělním aktem ve svatopetrské bazilice vlastně jen oficiálně potvrzuje stav věcí, který již po dlouhou dobu v praxi existoval.

Jako duchovní učitelka sv. Terezie působila již za svého života mezi sestrami v klášteře. Věděla velmi dobře co chtěla a dovedla to i výstižně a stručně vyjádřit. Poslechněte si některé z jejích aforismů: "Než začneš o něčem mluvit, dobře o tom přemýšlej a mnoho se modli k našemu Pánu, abys neřekla něco, co by se mu nelíbilo". "Každou denní hodinu a po každém činu zpytuj své svědomí; když si tak uvědomíš své nedostatky, snaž se je s pomocí Boží naprawit a touto cestou dosáhneš dokonalosti". "Považuj se stále za služebnici všech ostatních, snaž se ve všech vidět obraz Kristův a tak získáš úctu a respekt ke všem". "Neukazuj nikdy navenek zbožnost, kterou nemáš a necítíš uvnitř; svou vnitřní zbožnost však můžeš skrývat". Anebo konečně: "Uchraň si pečlivě city, které ti náš Pán sdělí a uskutečňuj přání, která ti vnukně při modlitbě".

Cesta ke svatosti a dokonalosti není však vystlána růžemi, nýbrž trním. Vzorem svatosti je stále Kristus a jeho kříž. Ježíš však dovede svou milostí změnit tento kříž a utrpení v měkké, květy poseté lože, jak to vyjádřil Tereziin řádový spolubratr sv. Jan od Kříže. I na jejím životě se toto pravidlo plně uplatnilo. Prvá léta v klášteře nebyla lehká. Ve svém životopise sv. Terezie o tom píše: "Viděla jsem, jak moje spolušestry se zdokonalovaly ve ctnostech, jenom já jsem nebyla k ničemu". Nechyběly ani nemoci. Bezprostředně po složení slibů trpěla nejen bolestmi hlavy, nýbrž i srdečními a žaludečními potížemi. Sama přiznává že "omdlévala jsem stále častěji a k tomu se připojila bolest u srdce tak prudká, že polekala všechny kdo mne ošetřovaly."

Po

~~Nemoc~~ tři léta snášela sv. Terezie trpělivě všechny bolesti, které nemoc s sebou přinášela. Odkud čerpala takovou sílu? "Velice mi pomáhalo, že Pán mi dal milost modlitby. V ní jsem pochopila, co to znamená milovat ho; právě v té době jsem poznala, že se ve mně rodí některé ctnosti, třebaže se ještě nezakořenily natolik, aby mě zbavily všech nedostatků".

Tělesné bolesti nakonec ustaly, ale na jejich místo přišlo jiné, horší utrpení duševní: tíživá sklíčenost a pocit vnitřní vyprahlosti a prázdniny. Více než 10 let sv. Terezie těžce bojovala sama se sebou. Nejvíce trpěla tím, že ani ^{při} modlitbě již necítila ulehčení, neboť, jak píše: "Hodiny modlitby se pro mne staly mukou; věděla jsem, že modlitba spočívá ve vnitřním usebrání a protože jsem cítila, že můj duch není již páinem, nýbrž otrokem, nemohla jsem se vnitřně soustředit, aniž by mi zároveň do nitra vnikala celá spousta mých chyb". Nikdy však neklesla úplně na duchu. "Přála jsem si žít. Chápala jsem velmi dobře, že můj život byl spíše bojem proti jistému druhu smrti. Nebylo nikoho, kdo by mi dal život, a sama od sebe jsem si ho nemohla opatřit. Ten jediný, kdo mi ho mohl dát, měl všechny důvody k tomu, aby mě nepomáhal, protože, ačkoliv mě tolíkrát k sobě přijal, já jsem ho vždy znova zapuzovala". Teprve léta 1554-1555 jí přinesla vysvobození; tehdy byla již 40letá, a vypráví o tom ve svém životopise:

"Jednoho dne jsem vstoupila do kostela a můj zrak upoutal obraz našeho Pána, celého posetého ranami. Vzbuzoval takovou zbožnost, že jakmile jsem naň pohlédla, pocítila jsem nevýslovné pohnutí, neboť znázorňoval, kolik on toho pro nás vytrpěl; při té bolesti, mi přišel na mysl nevděk, jímž jsem odplácela jeho lásku, a zdálo se mi, že se mi srdce rozskočí. Vrhla jsem se v slzách k jeho nohám a prosila ho, aby mi dal sílu již nikdy ho neurazit". V té chvíli sv. Terezie prožila své druhé obrácení: "Řekla jsem mu, že nepovstanu dříve, dokud mi neudělí to, oč jsem tolík prosila. A on mě jistě vyslyšel, protože od té doby se můj stav stále více lepšil".

Dlouholeté utrpení nebylo marné a Kristus ji za ně odměnil mnohem štědřeji než očekávala. R. 1558 počínají jeho zjevení sv. Terezii a jimi též mystické údobí v životě světice.

Sv. Terezie nyní cítí nebývalou a nikdy netušenou sílu a vnitřní vyrovnanost. V sedesátých letech přikročuje k reformě ženské větve karmelitského řádu. Ani zde na počátku nechybějí obtíže a nesnáze, ale světice se již necítí osamocena. Nastoupila cestu k dokonalosti a ví, že Bůh ji neopustí.

Ve svých "Myšlenkách o Boží lásce" o tom píše prostě, ale přesvědčivě: "O pane, proč si nepřipomínáme, že ^{Tvá} odměna je velká a věčná, a že, dosáhne-meli jednou Vašeho tak vysokého přátelství, udělujete nám je i v tomto životě. Bohužel, mnoho lidí by mohlo vystoupit až na vrcholek, ale zůstává na úpatí". A v jednom svém dopisu z r. 1571 podotýká: "Četla jsem v jedné knize, že Boží láska je odměnou za útrapy. Kdo by tedy nemiloval utrpení, je-li jeho odměna tak cenná".

Sv. Terezie Avilská zemřela 4. října 1582, její duchovní literární dílo však žije a bude žít i nadále. Již 4 roky po její smrti bratr Luís de León vydal poprvé její spisy a v předmluvě napsal: "V mnoha částech těchto knih se mi zdá, že to není lidské nadání, jemuž naslouchám, a ne-pochybuji, že zde mluví Duch svatý". Sám císař Filip II., když nedlouho potom zakládal královskou knihovnu v Escorialu, dal umístit rukopisy ně-kterých Tereziiných spisů vedle domnělých rukopisů sv. Augustina a sv. Jana Zlatoustého, tedy mezi dva přední církevní učitele. O vysoké úrovni Tereziiných spisů se vyslovili velmi jasně též sv. František Saleský, sv. Alfons z Liguori a v minulém století i její duchovní žákyně, sv. Terezička od Ježíška. V 17. století byly již spisy sv. Terezie přeloženy do všech hlavních evropských jazyků a od poloviny minulého století počet vydání stále stoupá, a rovněž její vliv u jiných křesťanských vyznání, tak na příklad Dr Ramsay uznává mimořádný význam v anglikánské církvi, v protestantské komunitě v Taizé se čtou často její spisy sv. Terezie, podle svědecké ekumenického patriarchy Athenagory pravoslavná řecká církve koná často duchovní četbu ze spisů světice z Avily. Dokonce její spiritualitu zajímají i východní náboženství, budhisté a hinduisté. To vše svědí o aktualitě jejího učení, které si dodnes uchovalo svou původní svě-žest.

Akt prohlášení sv. Terezie za církevní učitelku se koná při pa-pežské mši svaté u sv. Petra po Kyrie. Po evangeliu mše sv. ke cti sv. Terezie papež pronáší homiliю o nové církevní učitelce.



ústav pro studium
totalitních režimů

Ravat CECO 27-9-70

koncelebroval s biskupem z Avily a gen.představeným bosýc
karmelitánů

Svatý Otec Pavel VI. prohlásil dnes církevní učitelkou svatou Terezii z Avily. Užinil tak v rámci mše svaté, kterou skončil o papežského oltáře ve svatopetrské bazilice. Vlastní obřad se konal po slavnostním vstupu sv.Otce a jeho doprovodu, po ukonu lítosti a Kyrie. Jeden prelát ze státního sekretariátu krátce vyhlíčil život světice a důvody, které papežové posledních tří set let sváti a velcí mužové měli vždy obdiv pro její nauku vynikající, která měla svůj zdroj ve zvláštních darech Ducha svatého a tak si zaslhuje, aby byla ozdobena titulem církevní učitelky.

Nato Pavel VI. pronesl příslušnou formulí: "Po zralé úvaze, plností svého apoštského úřadu prohlašujeme Terezii od Ježíše, z Avilly, církevní učitelkou.

Gloria mše svaté bylo též děkovným zpěvem za vyhlášení. Mše svatá pokračovala čteními, které měly vztah k světicí, nové církevní učitelce: z knihy Eklesiasta o Boží moudrosti, z 1.listu sv.Pavla ke Křížským a z 7.kapitoly sv.Jana. V kázání, které potom pronesl Pavel VI. mluvil o postavě svaté Terezie, velké ženy španělské církve 16.století, navenek tak proste, ale uvnitř mu duchovní pokory; ducha pokání které provedla ředitelkou svého karmelitánského řádu, a konečně vynikající plodné duchovní spisovatelky, učitelky duchovního života, duše kontemplativní a přitom nanejvýš aktivní. Učí nás především důležitosti modlitby a jak zůstat spojeni s Bohem i uprostřed hluku a práce ve světě. Svatý Otec v druhé španělské části svého kázání vyvrátil námitku, že prohlášení svaté Terezie za církevní učitelku odporuje slovům sv.Pavla, že žena má v církvi mlčet: není úkolem ženy mít své místo v církevní hierarchii jako oficiální učitelka, nebo přisluhovatelka svátostí; to však neznamená, že v rámci Božího lidu má menší místo a nižší poslání. I žena křtem vstupuje do církve stává se účastnou všeobecného kněžství věřících, a to ji uschopňuje, a dává jí povinnost vyznávat před lidmi víru, kterou dostala od Boha prostřednictvím církve. V tomto vyznávání tolik žen dostoupilo až k nejvyšším vrcholům, takže jejich slovo, jejich spisy se staly světlem a směrnicí pro jejich bratry ve víře. Proto koncil přiznal vysoký stupeň spolupráce, k s Boží milostí, než ženy mají prokazovat, aby nastolily Boží království na zemi; podtrhuje velikost jejich úkolu a neváhá je zvát, aby na svém místě o to, aby lidstvo neupadlo, aby smířovaly lidi s životem a aby zachraňovaly mír ve světě.

jeho království

proslášení svaté Terezie Avillské církevní učitelkou bylo přítomno na
20 tisíc věřících, většina z nich byli poutníci ze Španělska, rodné země
světice. mimořádnou misi španělské vlády vedl princ Juan Carlos Borbonštý
a jeho choť princezna Žofie.

Mše svatá pokračovala Kredem, modlitbou věřících, při níž invokace byly
recitovány v hlavních světových řečech; svaté přijímání s papežem rozdá-
valo 30 kněží karmelitánů.

V proslovu v poledne sv.Otec opět věnoval pozornost na Středním
Východě. Vyslovil svou účast s bolestí všeho, kdo byli postiženi událostmi
posledního týdne; připomněl, že i on obětem hledel poskytnout pomoc,
vyslovil svůj dík všem, kdo v zemích Blízkého Východu konají charitativní
činnost a hledí příkaz měl válčící strany k opravdovému příměří a k vyjednává-
ní.

Ujistil, že jeho zájem o situaci na Středním Východě je zcela nezištný
chce jen pro moci těm, kdo jsou bezmocni, civilnímu obyvatelstvu, především
a uprchlíkům, bránit lidská práva, přimět všechny aby odložili zbraně a hleda-
li cesty, jak vyřešit onu složitou a tragickou situaci. Nemá právo být soud-
cem nikoho, ani být prostředníkem, chce všem být rádcem při uspořádání
konfliktu, mezi národy, společné blaho a mír ve světě. (91-letého

V sobotu v pozdních hodinách sv.Otec navštívil kard.Benedikta Aloisi Mase-
llu, jehož zdravotní stav se náhle zhoršil.

V neděli ráno přijel do Říma pražský světící biskup dr.Kajetán Matoušek,
aby se zúčastnil zasedáním souvisejícím s jeho funkcí poradce na kongrega-
ci pro kněze.

Římská česká kolonie oslaví svátek sv.Václava koncelebrovanou mši svatou
u oltáře tohoto našeho nebeského ochránce ve vatikánské bazilice. Bude
koncelebrovat pět benektinských opatů/ čestí: Verzich a Opasek a Kučera
z Lisle v USA, slovenský Koval z Clevelandu a opat Virgil Kinzel z Rohru
v Bavorsku, kde pokračuje ve svém životě (komunita z Broumova).
řeholním životě (komunita z Broumova).
býv. německá

Fr. Václav

Ústav pro studium
totalitních režimů

Snad tišeji a pokorněji než jindy vyslovujeme i letos modlitbu:
 Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím. Někdy se zdá, že jméno
 našeho českého světce zní divně a téměř cize v této syrové a tvrdé
 době. Ve skutečnosti ~~zní~~^{ještě} stále důvěrně a něžně ~~naší moudré unavené duše~~,
 naši naději a víře v budoucnost českého národa. Hluboko v našich
 srdečích zapustila pevné kořeny světlá jistota, že ten, kterého jsme nazvali
 dědicem české země, kníže Václav nepatří jen minulosti. I ve svých
 denních tíživých pochybnostech víme, že svatý Václav vstupuje do dneš-
 ních počnuty usudů země, pro kterou vylil svou mladou českou krev.

Co velkého a slavného udělal - ptáme se právě dnes na den jeho
 svátku - že česká zem nemůže na něj zapomenout a že se k němu stále
 znova obrací na své trnité a přece slavné cestě evropskými dějinami?
 Kníže Václav si zasloužil titul prvního českého národního světce,
 protože posvětil svým dílem, svým životem a svou smrtí naši milovanou
 zem. Svou velkorysou vladařskou moudrostí začlenil naši zem do společen-
 ství křesťanské Evropy. Vyčlenil ji z temného barbarského pohanství a
 vytvořil tak pro ni novou možnost, aby rostla k pravé svobodě. Svoboda,
 zrozená z křesťanké víry Václavovy, se stala požehnáním a milostí i pro
 českou zem. Tato nová svoboda nebyla založena na násilí ani na hmotné
 prisile. Vznikla a kvetla z vlády mravních a křesťanských hodnot, sprave-
 dlnosti a lásky, z úcty k člověku a z pokorné odvahy postavit se na stra-
 nu pravdy a Boha. Proto také naše vlast kvetla a rostla vzdělaností a
 svobodou, když se opírala o svatováclavský odkaz. Rostla a sílila, když
 se otvírala modlitbou své duše k Bohu a když ^{svým} duchovní písni i uměním
 se radovala ze své křesťanské víry.

Kníže Václav nebyl náboženským snílka zahleděným do věčnosti a
 nevšimajícím si osudu své země, která ho zrodila. Pravá křesťanská sva-
 tost, jak se projevila a zprůhlednila v životním údělu našeho světce,
 spojuje v mohutné jednotě to, co se nám zdá často nespojitelné: lásku
 k Bohu a lásku k zemi, k jejím starostem, nadějím a k její věni.

Brno

Opravdový křesťan miluje Boha a slouží Bohu i tím, že se stará o spravedlnost a svobodu své země; není a nemůže být hlostejný a netečný k bolestem a k slzám svého národa. A naopak: křesťan miluje svou rodnou zem tím, že do jejího života vnáší Krista a jeho evangelium.

Národy se udržují a rostou těmi ideály, z kterých se zrodily. Osobní osud knížete Václava svou křesťanskou ryzostí a mučednickým svědectvím se stal poznánkem údělem celého českého národa. Světecké a křesťansky budovatelské dílo našeho knížete neskončilo jeho smrtí násilnou a horší barbarskou ve Staré Boleslavi. Pokračuje dodnes. Naše české zem potřebuje i v této tvrdé a nesnadné době nového posvěcení, nového požehnání, nové naděje a nové křesťanské svobody. Když vyslovujeme dnes řeptem a v tiché naději modlitbu: Svatý Václave, nedej zahynouti... vyslovujeme také svou věrnost a svou povinnost pokračovat na cestě, kterou náš svatý panovník otevřel. Vyslovujeme také tíživou ale zároveň osvobojující potřebu tvořivě a nadšeně rozmnožovat jeho nehybnoucí odkaz: vnášet Krista do současných a budoucích dějin naší země a otvírat znova vírou, statečností a modlitbou české obrozory k Bohu, zakotvovat naše srdce v křesťanské skutečnosti.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat CECO 28-9-70

M.p., v našem pořadu vás v duchu zavedeme do baziliky sv.Petra. Dnes na svátek svatého václava se kolem oltáře dědice české země shromáždila římská česká kolonie, aby se všemi věrnými čechy se modlila za zemi, která byla jeho a je i jejich vlastí. Mši svatou komcelebrovalo pět benediktinských opatů, kteří se sjeli do Říma na zasedání svého řádu: břevnovský Anastáz Opasek, emauzský Marus Verzich, opat od Svatého Prokopa v Lisle v USA Daniel Kučera, opat od Svatého Svorada v Clevelandu Slovák Koval a Virgil Kinzel z opatství v Rahru v Bavorsku, kde pokračuje v řeholním životě někdejší německá komunita z Broumova....

Slavnostní kázání pronesl po evangeliu hlavní celebrant otec opat Opasek: Koncelebrovaná mše svatá u oltáře sv.Vácoava ve Vatikánské bazilice pokračovala po kázání opata Opaska přímluvnými modlitbami:

Při vzpomínce mrtvých ~~ústřední~~ přítomní vzpomněli všecky zemřelých kněží, řeholních sester i věřících, kteří za posledních dvacet let zemřeli. V práci za udržení svatováclavského odkazu v naší vlasti: zvláštní vzpořinka tu platila poslednímu pražskému arcibiskupovi kard.Beranovi. U jeho hrobu u krypty pod vatikánskou bazilikou skončila naše svatováclavská vzpomínka. S ním, se všemi našimi zemřelými, a se všemi nebeskými ochránci ~~českého~~ zvl. svatým Václavem jsme prosili za vlast:

Ter
Martin Šlejšov ^{vrdl. Anton. Beran} (nápis) m
stal svět. S kard. Beran,



ústav pro studium
totalitních režimů

W 9 Primas anglikánské církve dr.Ramsey pošle svého osobního zástupce ke kanonizaci 40 naglických mučedníků z 16. a 17.století; kanonizace se bude konat 25.října a dr.Ramsey chcem na ni poslat svého zástupce na díkaz ekumenické otevřenosti své církve. Z 40 mučedníků je 14 diecézních kněží, 3 benediktini, 3 kartuziáni, 2 františkáni, 9 jezuitů, jeden augustinián a jeden kněz z řeh.společnosti sv.Brigity a 7 laiků, mezinimiž jsou 3 matky rodin. Z jezuitů nových světců jsou nejznámější Edmund Campion, který vstoupil do novověkého Tovaryšstva v Římě, Praze byl vysvěcen na kněze a úspěšně pracoval, dále Robert Southwell, Herny Walpole, Tomáš Garnet a řeh;bratr Mikuláš Owen.

Členem Laické rady, ústředního církevního orgánu pověřeného otázkami katholických laiků, byl jmenován 37 občan africké republiky Ghany John Kwodo Nimo. Nimo je vědeckým asistentem pro pedagogiku při universitní koleji v Cape coast v Ghaně. Je druhý Afričan, která je členem Laické rady - předním tam zasedal John Amichia z republiky Slonové pobřeží.

Biskupská konference Zambie požádala Svatou stolici, aby laici, zpravidla mohli být oficiálními církevními svědky při uzavírání manželství. Mnohé kraje Zambie jsou i víc jak měsíc bez kněze; když pak kněz po delší nepřítomnosti mezi věřící zavítá, udělí novomanželům slavnostní požehnání.

Mnichovský ar.kard.Döpfner spolu se zemským biskupem evangelickoluteránské církve v Bavorsku dr.Dietzfelbingerem položili základní kámen k ekumenickému náboženskému středisku pro olympijské hry 1972. Oba biskupové vyzvedli v projevu přání, aby ze střediska se šířily mezi lidí mír, solidarita a spravedlnost, které vycházejí z křesťanského poselství. Do základního kamene bylo bloženo číslo katolického i evangelického diecézního evstníku, Písmo svaté serie známk vydaných k Olympijským hrám, olympijská medaile a sérije mincí od jednoho féniku až po pětimarkovou minci.

Sv.Otec přijal v audienci španělské věřící, kteří přijeli na slavnost prohlášení své krajanky sv.Terezie Velké za učitelku církve. Nabádal je, aby každý na svém místě se přičinili o tom, aby se španělská církev přizpůsobila požadakům naší doby. Má zůstat věrna svým pravým duchovním hodnotám ale s touto věrností spojit splnit požadavky na sociálním poli; má to být církev chudá, vědoma svého úkolu sloužit, netoužit ani nnechat svou svobodu; církev matka a učitelka, ochotná plnýma rukama nabízet druhým svou nauku, svou radu obrodný kvas svého nauky, odhodlanou a bratrskou práci svých dětí.

Arc.ze Santiago de Compostela dal prodat pozemek, který patřil arcidiecézi; z výtěžku bude postaveno 64 příbytků pro rodiny, které dosud nemají byt.

Arc.z Cape Town v Jižní Africe kard. Mc Cann dal jako svůj osobní dar 2100 doalrů pro byvatelstvo státu Lesotho, které bylo postiženo katastrofálním srochem.

Cena "nejaktivnější katolík roku" bude udělena osmi kosmonautům katolickým Americké společnosti pro výzkum vesmíru. Jejich jménem přijme cenu John Swigert, který řídil kosmickou loď Apollo 13, který nemohla splnit svůj program protože v ní došlo k výbuchu. Cenu uděluje sdružení amerických katolických možů Rytíři Kolumbovi. Další kosmonauti jsou James McDivitt, Eugen Cernan, Josef Kerwin, Stuart Roosa, William Lenoir Karol Babko a Richard Gordon.

Osm křesťanských církví na Tasmanii sestaví společnou učebnici náboženské pro státní školy. Návrh přijali také představitelé katolické církve.

V San Remo skončil první mezinárodní sjezd humanitního práva. By přítome také pozorovatel Svaté stolice.

Svatý Otec přijal dnes odpoledne v Vatikánu ~~presidenta USA Richarda Nixona s chotí~~ ¹¹ přiletěli vrtulníkem, který přistál na náměstí sv. Petra. Autem pak jeli na nádvoří sv. Damasa a odtud vystoupili k sv. Otci. Soukromý rozhovor se týkal míru ve světě a především na Blízkém Východě.

Kutera

prezident USA Nixon

1. října VI

Radiovaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Kázání otce opata Anastáze Opaska O.S.B. k sv.Václavu /28.9.1970/

Drazí bratři a sestry!

Jako každoročně tak i dnes jste se shromáždili na tomto posvátném místě, abychom společně oslavili památku patrona české země, knížete svatého Václava. Myslím, že toto shromáždění nemá být nikdy jen historickou připomínkou jeho svátku, ale že máme se při této příležitosti zamyslet a čerpat sprostě nějaké poučení, několik slov z jeho života a z jeho příkladu. Tak i dnes. Vidíme ho před sebou jako panovníka, který je laskavý, milosrdný, před nímž se jeho poddaní nemusejí chvět a strachovat, co bude zítra. Dává nám příklad pravého živého křesťanství. On nejenom slovem, ale skutečně uplatňoval to, co slyšel jako slovo Boží. Navštěvuje nemocné, otvírá brány vězení, stará se o chudé. Myslím, že na jeho příkladu právě můžeme konfrontovat své vyznání víry. Můžeme se ptát, zda snad mnohdy nežijeme jenom tak povrchně, zda opravdu ho znásledujeme, protože on to nehlásal, on to neříkal, ale konal. Jeho osobní příklad má být příkladem i pro nás. I pro kněze. Když jsem procházel v Holandsku městem Bredou, s hovořil s jedním knězem. A ten mi řekl: Zde je vězení, kde jsou političtí vězni, Němci, již od 45. roku. Ale já tam chodím - byl to Hollaňák, navštěvaji je, hovořím s nimi, vždyť jsou to lidé kteří trpí. Potřebují dobré slovo, potřebují pomoc. Myslím, že i to je pro nás příkladem. Často konáme jen to, co musíme, čím jsme povinni. Je v nás málo Václavovy lásky k bližnímu, ať se to týká nemocných, trpících nebo těch vězňů. Možná že často konáme jen to, co musíme, ale nekonáme to, co máme dělat z lásky k svému bližnímu, v němž máme viděti Krista. A v tom je nám svatý Václav jistě velikým příkladem. Jak čteme v jeho životopisechnebo v legendách. Proto na tento svátek se zamysleme, jaký je náš vztah k bližnímu, k těm, kteří nás obklopují, zda opravdu žijeme, to opravdové živé křesťanství, které on nám ukázal svým příkladem. To je důležité v každé době, jak u nás ve vlasti, tak i pro vás zde, kteří žijete mnozí v cizině, zda tu Václavovu lásku, kterou měl ke svým poddaným prokazujeme svým bližním. Ve svých rodinách, ve svém

okolí, ke všem, s kterými se stýkáme. Tento den, tento jeho svátek má být pro nás povzbuzením, abychom ho následovali v jeho křesťanské, opravdové takové bych řekl, absolutní lásce. Jistě tato láska k národu a jeho statečnosti, protože byl také vojíkem, dovedl na sobě nést tu těžkou košili, tu přilbu, zachovala jeho památku v celém národě po staletí. Je v tom něco tajemného, protože k němu se obracejí nejenom věřící lidé, v celých dějinách jsou památky toho, ale také lidé, kteří jsou třeba nepokrtěni a ani neznají křesťanskou víru. Obracejí se k němu stále podle toho základního motivu jeho písně: Utěš smutné, zažen vše zlé. Po staletí. Pod jeho jménem nebojovala jen česká vojska ve středověku, ale i novověké legie, jak víte, a u jeho pomníku na Václavském náměstí se shromažďovali i nevěřící v dobách ponížení a utrpení národa. A největší naši synové a dcery se k němu obraceli ať to byli básníci, sochaři anebo jiní umělci a oslavovali ho; vzpomeneme jen na několik takových typických postav našich básníků, tak rozdílného přesvědčení a smýšlení, jako byl Medek, Toman, Halas nebo Jan Zahradníček. Ti všichni se k němu obraceli, ti všichni se k němu modlili, ač třeba neznali někdy pravý význam křesťanství nebo modlitby dokonce. Ale všichni se k němu obraceli s důvěrou, že je to kníže české země. že je to postava, která spojuje všechny Čechy, která spojuje oba naše národy v křesťanství, která spojuje oba naše národy a je jejich záštítou. A tak se můžeme jenom modlit s ním a k němu jako vždycky a jak se budeme modlit v písni:
Nedej zahynouti nám i budo cím.



ústav pro studium
totalitních režimů

Milí přátelé, dnes jsme pro vás připravili zprávy z Vatikánu a z katolického světa.

Z Vatikánu: V pondělí odpoledne o půl čtvrté sv. Otec přijal v soukromé audienci presidenta Spojených Států Richarda Nixonu. Před vlastní audiencí uvítali presidenta nejprve na nádvoří sv. Damasa prefekt apoštolského paláce mons. Martin a markýz Sacchetti, potom v Klementinském sále substitut státního sekretariátu mons. Benelli a konečně v sále Ma-dony mons. Casaroli s ostatními preláty státního sekretariátu. Soukromý rozhovor sv. Otce s presidentem se konal v papežově soukromé knihovně za přítomnosti dvou tlumočníků a trval 1 hodinu 20 minut. ^{Týkal se hlavně} ~~konfliktů~~ ~~které v různých částech světa~~ ~~především~~ na Středním Východě ohrožují světový mír. Pavel VI. přitom projevil přání, aby byla co nejrychleji a účinně znovunavázána příslušná mírová jednání. Tutež naději vyslovil i pokud jde o Vietnam a jihovýchodní Azii. Vybjál rovněž k dalším iniciativám směřujícím k omezení zbrojení a k celkovému hospodářskému i technickému rozvoji. President Nixon ujistil sv. Otce, že Spojené Státy budou podporovat všechny akce sledující tyto účely. Na konci soukromého rozhovoru papež pronesl anglicky krátký projev, jehož hlavním námětem byla opět starost o zachování míru ve světě. "Nedávné události zvláště ukázaly potřebu mírového úsilí" - pravil. "Válka přináší utrpení nejen bojujícím, nýbrž i nevinným osobám a dětem. Naše srdce trpělo spolu s nimi a sdílí i nadále strasti obětí všech válek. Naše starost vzrostla tím, že nebezpečí konfliktu zachvacuje stále četnější země" - pokračoval pak - "To od nás vyžaduje zvláštního úsilí bez jakýchkoliv výhrad. Bohem darovaná inteligence činí člověka jednak schopným ničit, jednak však i bojovat proti existujícím nebezpečím. Tento úkol přísluší hlavně nositelům moci ve světě. Těší nás proto, pane presidente, - zakončil Pavel VI. - že vám můžeme svěřit své myšlenky o vhodných prostředcích k znovunastolení všeobecného míru tam, kde je narušován a k jeho posílení kde existuje. Chceme vás povzbudit, abyste se podjal tohoto úkolu, který, třebaže obtížný, je opravdu hoden toho, aby byl rozhodně a velkomyslně sledován".

President Nixon ve své odpovědi připomněl svá předešlá setkání s papežem a ubezpečil ho zájmem svého státu o zvýšení důstojnosti národů. Poděkoval mu též za jeho přímluvy ve prospěch amerických válečných zajatců ve Vietnamu a ocenil vysoce zájem sv. Otce o mezinárodní mír. Nakonec

ho ujistil svým přesvědčením, že zachování míru je možné, přál mu jménem svým i Spojených Států co největší úspěch při jeho nastávající cestě na Filipiny a do Austrálie a pronesl přání, aby znova navštívil i USA. Po skončení soukromého rozhovoru byli uvedeni do papežovy knihovny i paní Nixonová, členové presidentova doprovodu a představitelé vatikánského státního sekretariátu. Před nimi byly pak prosloveny oba zmíněné projevy. Po páté hodině se president Nixon setkal v Klementinském sále se severoamerickými duchovními, řeholníky, řeholnicemi a seminaristy, s nimiž setrval asi 20 minut v srdečném rozhovoru. Při odchodu ho na návštěvu sv. Damsa znova pozdravil mons. Benelli, který ho pak v autě doprovodil až do hotelu, kde byl ubytován. V 18.40 konečně president ve vrtulníku opustil Rím.

Svatý Otec vyjádřil telegraficky zatímnímu egyptskému prezidentovi Anwar Es-Sadatovi svou soustrast nad úmrtím presidenta Sjednocené arabské republiky Gamala Abdel Nassera. V telegramu určeném též všemu milovanému lidu této země svatý Otec ujišťuje rovněž svými modlitbami za blahobyt a pokojnou budoucnost celého národa.

Jak jsme již oznámili, svatý Otec prohlásí příští neděli ve vatikánské bazilice při mši svaté, kterou začne sloužit o půl desáté dopoledne svatou Kateřinu Sienskou za církevní učitelku. Ořad budete moci sledovat u vašich přijímačů na krátkých vlnách v pásmu 25 a 19 m.

Vatikánské pošty se zúčastní filatelistické výstavy, kterou uspořádají italské pošty ke stému výročí Říma jako hlavního města Itálie. První serie vatikánských poštovních známek byla vydána 29. července 1929. Za pontifikátu Pavla VI. vyšlo dosud 36 serií, poslední při příležitosti jeho kněžských padesátin. 8. října tohoto roku vyjde nová serie k 25. výročí trvání organizace Spojených národů.

Z Anglie.- V Anglii započali s přípravami na založení Křesťanské národní mise, jež se má uskutečnit v r. 1972. Jejím úkolem bude hledat nová cesty pro hlásání evangelia mezi širokými lidovými masami. Podnět k tomuto hnutí vyšel od liverpolského katolického arcibiskupa Becka a anglikánského arcibiskupa z Yorku, Coggana. Oba se domnívají, že církev ve Velké Britanii ztratila v posledních letech kontakt s lidem, který však přesto stále ještě vyznává hlavní zásady víry. Proto je třeba přizpůsobit hlásání evangelia lépe současným národním, sociálním a hospodářským poměrům.

ústav pro studium
totalitních režimů

Z Anglie: V Oxfordu byla v minulém týdnu zahájena první z oficiálních rozmluv mezi anglikány a luterány na světové úrovni. Jednalo se hlavně o úloze teologie při vytčení pojmu pravověrnosti, o Písmu svatém a vyznání víry a o vztazích mezi evangeliem a církví.

Z Belgie: V Bruselu započne ve středu své práce Třetí mezinárodní rozhovor o Evropské konvenci lidských práv, zorganizovaný právnickými fakultami belgických universit, za spolupráce ústředního sekretariátu Evropské Rady a pod záštitou belgické vlády. V čestném komité bude zasedat spolu s mnoha politickými a vědeckými osobnostmi též kardinál Suenens. Účastníci budou diskutovat zejména o právu člověka na respektování soukromého i rodinného života, dále o jeho svobodě měnit bydliště a konečně o svobodě výměny informací.

V belgickém městě Torhoutu se bude konat ve dnech 12.-15. října mezinárodní studijní schůze o výchově dospělých. Dosud přihlásilo své delegáty 30 zemí ze všech světadílů. Pořadatelem schůze je Světová Unie katolických ženských organizací.

Z Luxemburgu: V minulých dnech proběhl v městě Echternachu mezinárodní kongres o pastoraci v hotelech a mezi turisty. Zúčastnil se ho též prefekt posvátné kongregace pro klérus, kardinál Wright.

Z Francie: Schůzek, které mají připravit kocil mladých a které zorganizovalo letošního roku ekumenické středisko v Taizé, řízené protestantskou řeholní komunitou, se zúčastnilo 19.000 mladých lidí, chlapců a děvčat ze 40 národností, z Evropy i ze zámoří. Byli mezi nimi věřící i nevěřící, ale všechny spojovala upřímná vůle přispět k tomu, aby církev se stala místem, které by spojovalo lidi, sbližovalo křestany s nevěřícími a ukazovalo cesty a vhodné prostředky, jež by odstranily se světa vykoristování člověka člověkem.

Z Rakouska: Z Vídni došla zpráva, že ohlášená cesta vídeňského arcibiskupa, kardinála Königa do Arménie, kam ho pozval patriarcha Vasken I., byla odložena. Konečně platné nové datum této cesty nebylo zatím oznámeno.

Z Japonska: Od 1. října budou zahájeny v tokijském hotelu "New Otani" zvláštní náboženské televizní pořady pro užší okruh diváků několika křesťanských vyznání, mezi nimi i katolíků, kteří další podnět k této akci. Zpočátku budou pořady trvat každý den 10 minut. Za účelem jejich sestavování byl zřízen speciální spolek.

Z Jižní Ameriky: Arcibiskup z hlavního města Ecuadoru Quita, kard. Muñoz Vega upozornil ve svém listě nadepsaném "Postoj církve v ecuador-ských sociálních otázkách", že církev bude v budoucnu neochvějně bojovat za odstranění všech hospodářských a sociálních nerovností v zemi. Varoval v něm dále příslušníky bohatých vrstev, že jednoho dne se budou muset zodpovídat za současné poměry, v nichž mnoho chudých obyvatel nemůže nalézt dostatečné prostředky k důstojnému živobytí.

Ekumenické zpravodajství:

Ze Svaté Země: Arcibiskup a opat pravoslavného kláštera sv. Kateřiny na Sinaji, Gregorios, prohlásil na tiskové konferenci v Athénách, že v tomto klášteře žije v současné době jen 12 mnichů, většinou značně pokročilého věku. Aby mohl klášter i nadále plnit své duchovní a náboženské poslání na Středním Východě, potřebuje nutně dalších 16 řeholníků ve věku od 18 do 40 let a kromě toho 10 laiků, ať již s teologickým vzděláním či bez něho. Opat Gregorios podotkl, že vyplnění této mezery je podle jeho názoru pro pravoslavné Řecko národní povinností.

Ze Sovětského Svazu: Pravoslavný moskevský patriarchát věnoval milion řeckých drachem na znovuvybudování kláštera sv. Pantaleona na po-svátné hoře Athosu, který byl před nedávnem zničen požárem. Kromě toho patriarchát poskytl i potřebný stavební materiál a technický personál. Leningradský metropolita Nikodym hodlá poslat v dohledné budoucnosti mladé ruské mnichy do některých athoských klášterů s malým počtem řeholníků.

Z Libanonu: Z Bejrutu došla zpráva o úmrtí řeckopravoslavného antiošského patriarchy Theodosia VI., který zemřel ve věku 83 let. Svůj úřad zastával od r. 1958.

Z Řecka: Athénský arcibiskup Jeroným předložil posv. pravoslavnému řeckému synodu svůj "Návrh na reorganizaci pravoslavné řecké církve". V prvé jiné části se kritizuje její současná situace a arcibiskup podotýká výslovně: "O jinověrcích máme jen některé neurčité a všeobecné zprávy, jinak o nich nevíme nic. Našim jediným pramenem zpráv o ostatních křestanech je prakticky bibliografie polemik proti nim. Známe je pouze jednostranně a jako své odpůrce. Po 50 letech styků a spolupráce našich oficiálních představitelů s jinými ekumenickými činiteli náš lid nemá o jinověrcích vlastně ani ponětí, nezná je a smýšlí o nich nepřátelsky".

Milí přátelé, v dnešním pořadu po zprávách z Vatikánu vás seznámíme s misijním *úmpadem*, za který se mají modlit členové apoštolátu modlitby v měsíci říjnu: "Aby u mládeže byla podporována znalost misionářské práce a láska k ní".

O průběhu středeční generální audience a o promluvě sv. Otce se dovíte ve slovenském pořadu, který následuje. Konala se v bazilice sv. Petra a mezi přítomnými biskupy byl i pražský světící biskup dr. Kajetán Matoušek. Celé shromáždění ho pozdravilo srdečným potleskem, právě tak jako skupinu poutníků z Československa, kterým sv. Otec opět řekl několik srdečných slov: "Jsme si vědomi významu, který tu má vaše přítomnost. Je to svědec tvé víry, věrnosti, síly, charakteru, věrnosti vaší křesťanské víře. Je to též jako příslib pro vaši vlast, že si udržíte své křesťanské tradice. Vám platí náš zvláštní pozdrav a naše požehnání".

V hlavním proslovu se Pavel VI. zabýval opravdovým mravním životem křesťana. Na generální audienci bylo velmi mnoho kněží: na 200 kněží misionářů mezi italskými vystěhovalci a účastníci mezinárodního kongresu Apoštolské unie kněží. Na svém sjezdu probírali jako základní téma duchovní fysiognomii kněze v současné strukturální církvi. ✕

Před generální audiencí sv. Otec přijal 200 účastníků kongresu opatů benediktinské konfederace. Zúčastnili se ho též opati emauzský a břevnovský, otcové Maurus Verzich a Anastáz Opasek a američtí opati českého a slovenského původu: otec opat z Lisle Kmčera a otec opat z Clevelandu Koval. Kongres sledovala také skupina pozorovatelů různých křesťanských vyznání. V latinské promluvě sv. Otec připomněl některé základní body benediktinské spirituality, které je třeba zachovat a harmonicky spojit s "aggiornamentem", jak je žádá druhý vatikánský koncil. Mluvil především o opatově autoritě. Opat má podle Kristova příkladu vést své mnichy s láskou a moudrostí a praktikovat velmi nesnadné umění rozkazovat podle vzoru sv. Benedikta, který dříve žil to, čemu učil. Je to dnes tím důležitější, čím více se šíří názory, jež podceňují autoritu a snaží se jí podkopat. Reholní život - řekl sv. Otec - vyžaduje stálou přítomnost bdělého, moudrého a trpělivého opata. Dále Pavel VI. osvětlil význam společného komunitního života, v němž mniši prakticky uskutečňují Kristovu lásku a navzájem si pomáhají hledat Boha a jeho vůli. Na třetím místě se sv. Otec zmínil

o liturgické modlitbě, která se nedá ničím nahradit a ve které se živí vnitřní život a jež má svůj růst a mohutnost. Papež připomněl při této příležitosti encykliku Pia XII. "Meditor Dei", kde je liturgie definována jako chvála církve Kristu a povznesení duše k Bohu. Nato Pavel VI. ještě poukázal na meditaci Písma svatého, tak důležitou jak pro benediktinský život tak pro liturgickou modlitbu a zakončil latinskou část své řeči poukazem na staré benediktinské heslo "ora et labora" /modli se a pracuj/, kde má přední místo modlitba, což ovšem neznamená, že se má oddělovat od práce, nýbrž že každé zaměstnání a každá apoštolská činnost mnicha musí být oživována vnitřním duchem, který vyplývá z modlitby, to je ze spojení s Bohem. Potom pokračoval sv. Otec italsky. Rekl mezi jiným, že dnešní svět potřebuje, aby jím spasitelně otrásly příklady, které by dovedly strhnout a pohnout k zamýšlení a takové příklady mohou dát duše silné, vítězné, rozhodné a plné nadšení, jak je vyžaduje benediktinská řehole.

A nakonec sv. Otec zvolal: "Jak můžete pomoci tomuto modernímu člověku, odbojnemu, jemuž nikdo nerozumí a jenž se každému vymyká, ale přitom touží tolik po bratrství, pravdě, světlu a míru? Rekněte mu, že najde odpověď na své problémy jen v Bohu a v Kristu". — XX

V úterý před polednem zemřel ve svém bytě kardinál Benedikt Aloisi Masella, arcikněz patriarchální basiliky lateránské a camerlengo /komoří/ svaté římské církve. Měl 91 let a byl velmi dlouho nemocen. Před několika dny, když se dozvěděl, že se mu přitížilo, ho navštívil sv. Otec. Je to už 40. kardinál, který zemřel za pontifikátu Pavla VI. Jeho úmrtím se počet členů kardinálského sboru snížil na 128. Kardinálové pocházejí ze 44 různých zemí: 80 z Evropy, 16 z Latinské Ameriky, 14 ze Severní Ameriky, 9 z Azie, 7 z Afriky a po jednom z Austrálie a Nového Zélandu.

XX Zvláštní pozdrav věnoval sv. Otec při středeční audienci též členům tělocvičného a šermířského spolku "Panaro", vedeným modenským arcibiskupem mons. Amicim. Mluvil s uznáním o jejich činnosti a podotkl: "Sport je školou formace člověka. Církev hledí na sport se sympatií a nadějí, pokud je provozován náležitým způsobem, tak jako to děláte vy".

× Se zvláštním proslovem se Pavel VI. obrátil rovněž k delegátům Mezinárodního sjezdu apoštolské unie kněží, konaného v těchto dnech v Rímě. Dnešní kněz - zdůraznil - má právo na zvláštní papežovu příchylnost, na prvé místo spolu s biskupy, nástupci apoštolů. Připomněl pak svůj list

RaVat, CECO, 30.IX.1970 /středa/

o kněžském celibátu a vyslovil se s uznáním a vděčností "o kněžích na celém světě, jejichž apoštolát vykonávaný často s hrdinským vypětím, nezíštností, v chudobě a neporozumění stále sleduje. Uznal, že hlavní téma jejich sjezdu je obzvláště vhodné pro dnešní dobu, kdy velký počet kněží s neklidem hledá vlastní osobnost. Kněz je mužem oltáře a tajemství, je prostředníkem, skrze něhož Kristovo vykupitelské dílo účinně působí ve světě; je však také tlumočníkem Slova Božího, jehož jeho ~~místr~~ poslal mezi lidi, aby tu byl svědkem, učitelem a pastýřem. V závěru pak vyzval členy této unie, aby zůstali stále přimknuti ke Kristu a stále pevněji spojeni se svými biskupy.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů

Jedním z nejpálčivějších problémů dnešní církve je celkový úbytek a nedostatek kněžských a řeholních povolání. Příčiny tohoto zjevu jsou dobře známé. Náboženský cit a smysl pro nadpřirozené hodnoty u dnešní mládeže stále více mizí a je nahrazován smyslem pro hodnoty sociální a materiální. Mnoho věřících, zejména mladých se domnívá, že darují-li určitý obnos na misijní účely, činí tím své křesťanské povinnosti zcela zadost a více že již nikdo nemá právo od nich žádat. O rozvojových zemích a jejich potřebách se sice mluví velmi často a při nejrůznějších příležitostech a nelze říci, že by se současná mládež vůči nim stavěla lhostejně a netečně. Spíše naopak, mladí lidé projevují upřímnou vůli pomoci, ale nevědí dobře jakým způsobem. Dávají přednost demonstracím a násilným protestním akcím a v tomto ohledu nečiní na Západě výjimku ani mladí křestané a katolíci. Neuvědomují si však přitom dostatečně, že nejpřednějším úkolem a posláním církve je hlásat evangelium mezi všemi národy. Obyvatelstvu málo vyvinutých zemí, které tvoří většinou tzv. misijní oblasti, nestačí pomáhat pouze materiálně, penězi, nýbrž je třeba snažit se též přivést jejich duše k Bohu. Zapomene-li se na tento aspekt, hrozí nebezpečí, že rozvoj těchto národů, třebaže štědře podporovaný nebude rovnoměrný a nepřinese výsledky, které se od něho očekávají.

Je-li hlásání evangelia hlavní povinností církve jako takové, týká se tato povinnost logicky i jejích jednotlivých členů, tj. všech věřících. A v tom vlastně spočívá kořen celého problému. Nestačí se při zpytování svědomí ptát, co činí pro své spasení a pro svůj vnitřní život, ale je třeba položit si rovněž otázku, co dělám pro rozšíření Kristova poselství mezi druhými. Druhý vatikánský koncil výslově zdůraznil, že celá církev je misionářská. Encyklika "Rozvoj národů" v tomto ohledu výslově podotýká:

"Je-li úlohou hierarchie učit a autenticky vykládat morální zásady, které je třeba na tomto poli sledovat, pak je úkolem laiků snažit se vlastními svobodnými iniciativami, aniž by trpně čekali na pokyny a směrnice, proniknout křesťanským duchem celou mentalitu, zvyky, zákony a struktury jejich života (tj. obyvatel misijních oblastí). Od naší katolické mládeže ve vyvinutějších zemích žádáme, aby svou aktivní účastí pomáhala oficiálním a soukromým organizacím, ať již laickým nebo církevním, v jejich úsilí o překonání obtíží rozvojových národů".

Z uvedeného citátu vyplývá, že v tomto duchu je nezbytné mládež soustavně vychovávat. Misijní otázka je úzce spjata s jinými pastoračními problémy, např. s celkovou mravní a náboženskou výchovou, s výchovou k apoštolátu, s křesťanským rodinným životem, s vytvářením opravdu křesťanské kultury atd. Tajemník Belgické národní misijní rady, Deville, napsal v jednom článku, že misionářská formace u mládeže nesmí být již považována jen za něco vedlejšího a okrajového, jako tomu bylo většinou dříve, nýbrž že se musí stát nedílnou součástí celého křesťanského způsobu života. Mluví-li se o misionářské povinnosti, je nezbytné skoncovat s dřívějším sentimentalismem a je nutno postarat se o to, aby tuto povinnost do sebe zahrnula i celková katechese. Podobně i Dekret o misijní činnosti církve doporučuje: "Je třeba užít všech prostředků, aby katolíci byli již od dětství proniknuti skutečně universálním a misionářským duchem".

Je pravda, že misionářské povolání je ve své podstatě hlavně darem Boží milosti, ale je také zároveň součástí celkového, universálního povolání každého křesťana a jako takové musí být i chápáno.

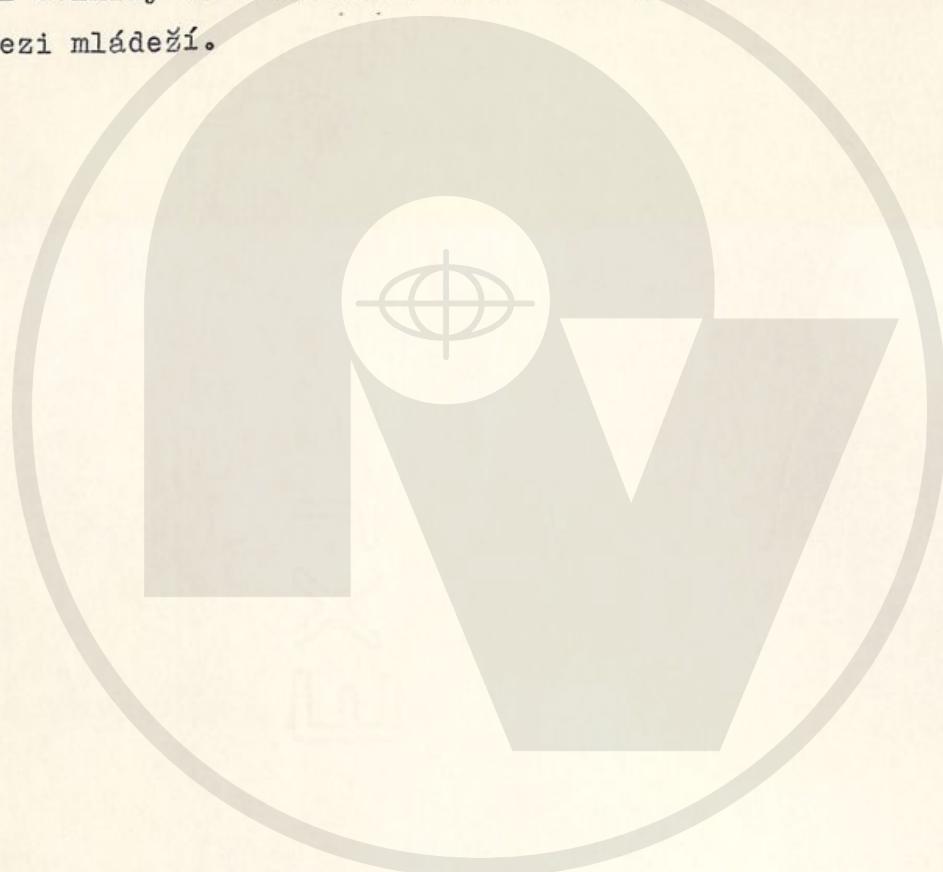
Misijní činnosti a její popularitě mezi dnešní mládeží škodí poněkud v poslední době i nesprávně pojímaný ekumenismus. Někteří říkají, že celý svět je misijní oblastí, že i ostatní náboženství obsahují spásonosné prvky a že snaha obracet někoho na ~~jinou~~^{jinou} víru odporuje vlastnímu právu člověka na sebeurčení atd. Ve všech takových argumentech se však skrývá značná dávka sobectví a osobního pohodlí. Misionářská činnost je namahavá, není nijak viditelně odměňována a vyžaduje velkou obětavost. Pravý ekumenismus však především zdůrazňuje lásku k druhému, povinnost pomáhat mu i duchovně a nikoliv lásku k sobě samému. Kdyby tyto výše uvedené argumenty každý přijal za své, nebyl by opravdový ekumenismus ani prakticky proveditelný.

Církev si je vědoma toho, že situace na misijním poli je velmi vážná, a snaží se jak může o nápravu a zlepšení tohoto stavu. Katolický episkopát si již uvědomil svou zodpovědnost v tomto směru a při mnoha biskupských konferencích pracují zvláštní misijní komise, které připomínají tuto zodpovědnost i prostým věřícím a jednotlivým komunitám. Kromě toho všemožně podporují i misionářské kongregace a instituty a propagují jejich práci.

Misijní činnost podmiňuje nepřímo i celou budoucnost církve, neboť každý organismus, který přestane sílit a šířit se, začně zakrňovat.

Na misionářském poli dnes více než kdy jindy platí slova evangelia

sv. Matouše: "Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň". Tyto dělníky je nutno hledat a najít zejména mezi mládeží.



RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu



ústav pro studium
totalitních režimů